

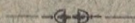
Н. У. Летбитръ.

РАЯТЪ

МИСЛОВИЯТЪ МИРЪ

Пръведе
А Д-РЪ ЖЕЛЪЗКОВА

ЦѢНА ~~7~~ ЛЕВЪ.

Издава редакцията на списание „Родина“
София

П О К А Н А

ЗА ЗАПИСВАНЕ АБОНАТИ ЗА XIV-ТА ГОДИШНИНА НА

РОДИНА

Прѣзъ 1914 тече XIV-а годишнина. За своята издържка списанието се осланя само на своитѣ абонати. Редакцията прави всичко възможно отъ своя страна за подобряването му, което отбѣлѣжиха мнозина отъ четцитѣ на изтеклитѣ 13 годишнини. За да можемъ да направявъ още по-голямо подобряние въ материалъ и изгледъ и да разширимъ съ това кръгътъ на четцитѣ по-вече, което е нашето горѣчно желание, ние молимъ всички, които любятъ българската природа и желаятъ да разширятъ познанията си, — за себе си и за своитѣ близки, да се абониратъ на „РОДИНА“ прѣзъ 1914 година като същевременно поканиятъ и други свои приятели и познати и се запишатъ на абонати

Срѣщу 5 лева (за странство 6 лв.) всѣки абонатъ ще получи 10 книжки съ твърдѣ поучително съдържание и една полезна книга-премия: „Раятъ или Мисловниятъ миръ“ отъ К. У. Детбитръ.

Намиратъ се въ редакцията изтеклитѣ 13 годишнини на „РОДИНА“ и се отстъпватъ на новозаписани абонати само за 40 лева; разнокитѣ сж за сметка на редакцията. Училищнитѣ библиотеки и читалища както и новитѣ абонати, иматъ най-добъръ случай да си ги набавятъ до като не сж се изчерпали

Поржкитѣ се изпращатъ на адресъ: сп. „РОДИНА“, ул. „Опълченска“, 67—София.

Н. У. Летбитръ.

== РАЯТЪ ==

МИСЛОВИЯТЪ МИРЪ.

Пръведе
А. Д-РЪ ЖЕЛЪЗКОВА

Издава редакцията на списание „Родина“
София

Въ прѣдшестваще съчинение*) ние се опитахме да опишемъ, до колкото ни бѣ възможно, по-вѣрно и по-подробно, най-нисшата областъ отъ този обширенъ невидимъ миръ, посрѣдъ който живѣемъ безъ да подозираме за неговото съществуване. При написването на тази малка книжка намъ се прѣдставлява една още по-трудна задача: да дадемъ една приблизителна идея за равнището, което непосредствено слѣдва „Астралното поле“ т.е. мирътъ на мислитѣ, или Менталното поле, що често пжти, въ нашата оккултна литература наричатъ Деваханъ, или Сухавати, (Soukhâvati).

Макаръ, наричайки това поле небесенъ миръ, ние ясно да подразбираме, че той съдържа реалността, която лѣжи подъ всички най-добри духовни идеи за небото, които сж били проповѣдвани отъ разнитѣ религии, все пакъ не трѣба да го гледаме отъ тази гледна точка. То е едно царство въ природата, на което значението за насъ е твърдѣ голѣмо; то е единъ безпрѣдѣленъ, великолѣпенъ миръ, одушевенъ отъ мощенъ животъ и енергия. Въ настоящата минута ние живѣемъ въ него, и както прѣминаваме отъ едно къмъ друго земно въплъщение съ промеждутъци, тѣй сжщо минаваме едно подиръ друго и въ небеснитѣ минове.

Липсата на едно задоволно развитие и границитѣ, що ни налага нашето плътско облѣкло, сж единственитѣ причини, които не ни даватъ да разберемъ, че ни окръжава небесно върховно сияние и до днесъ тука долу влиянията, произлизащи отъ небесния миръ, непрѣкъснато

*) „Астралното поле“ отъ сжщия авторъ.

влиятъ върху човѣка. Отъ насъ зависи да разберемъ и да приемемъ всичко това. За свѣтскиятъ човѣкъ то бисе показало невъзможно, но за оккултиста това е неоспорима реалностъ. За онѣзи, които не сж схванали още тази основна истина, не можемъ, освѣнъ да повторимъ даядениятъ отвѣтъ отъ ржководителя на будиститѣ: „Не се прѣдавайте на тъга, оплаквания и молитва, но отворете очитѣ си и вижте, че свѣтлината ви окржава; вие бихте я съгледали, ако снемяхте връзката отъ очитѣ си и ако бихте погледнали на около си. Тя е толкозъ чудна, толкова хубава. Надминава всички мечтания и всички човѣшки молби! Тя е вѣковѣчна, безконечна!“ (The soul of a People *) p. 163).

За учащия оккултизма, неизбѣжно нужно е да схване добрѣ тази велика истина, за природата на различнитѣ полета, или сфери; всѣко поле има съотвѣтствуваща материя, която е свойствена на това поле, съотвѣтна плътностъ; материя, която, всѣкога прониква въ тая на оноа поле, що се намира непосредствено подъ него. Тѣй сжщо трѣбва да се разбере, че думитѣ: „погорно“ и „по долно“ „нисше“ и „висше“, що употребяваме за тѣзи полета никакъ не се отнасятъ за тѣхното мѣстоположение: тѣ всички занимаватъ едно и сжщо пространство; но означаватъ само степенъта на тѣхната разредена сжщина, и особена материя; съ други думи, посочватъ степенъта на подраздѣленията имъ. Всички видове позната материя, въ сжщината си е идентична. Тия видове се различаватъ само въ степенъта на подраздѣленията си и въ трептящата си скоростъ.

Да се каже за нѣкого, че е заминалъ отъ тия полета къмъ други, не се подразбира, че той промѣнява мѣстото, на което се намира, но само, че прѣтърпява едно измѣнение въ съзнанието си. Всѣки човѣкъ въ дѣйствителностъ съединява и притежава въ себе си материя, принадлежаща на всѣко едно отъ тѣзи полета и за всѣко едно поле съотвѣтенъ проводникъ, който може да употребява щомъ изучи начина. Да се заmine отъ едно поле:

*) „Душата на единъ народъ“ издадена отъ нашата редакция въ прѣводъ.

въ друго значи да прѣнесешъ центра, огнището на съзнанието си отъ единъ проводникъ въ други,—веднага да употребишъ астралното, звѣздното тѣло, или менталното (мисловото) вмѣсто физическото. Всѣко едно отъ тѣзи тѣла естествено отговаря само на трептенията на своето собствено поле. Тѣй щото, ако човѣкъ съсредоточи съзнанието си въ астралното тѣло, ще проникне въ астралното поле, сжщо както проникваме физическия свѣтъ, когато нашето съзнание употребява само физическитѣ чувства. При все това, тѣзи два свѣта (и много други още) сжществуватъ въ пълна дѣятелность; тѣ ни окржжаватъ отъ всѣка страна. Цѣлокупностьта на тѣзи полета, въ сжщина, съставлява една величава живуща цѣлость, макаръ нашитѣ вродени способности да сж твърдѣ малко развити за наблюдение.

Като разглеждаме въпроса за взаимното проникване трѣбва да се пазимъ отъ възможни грѣшки. Никое отъ тритѣ нисши полета: *Астрално* и пр. — това добрѣ трѣбва да разберемъ — нѣма въ пространството външнитѣ граници, които има слънчевата система, освѣнъ онѣзи, които съставляватъ едно особено състояние на най-висшето или атомично подраздѣление на всѣко едно отъ тѣзи полета. Всѣка физическа сфера има своето физическо поле, що обема неговата атмосфера, своето астрално поле и своето ментално поле, които се взаимно проникватъ, и вслѣдствие на това заематъ въ пространството идентично мѣстоположение. Но тѣ сж съвършено раздѣлени отъ съответствуващитѣ полета на другъ глобусъ и нѣматъ съ тѣхъ никакви съобщения.

Само ако се издигнемъ до най-крайнитѣ равнища на господското поле, тогава можемъ да намѣримъ една обща условность за всичкитѣ планети на нашата система.

Сжществува обаче, както казахме и по-горѣ, една условность на атомичната материя за всѣко едно отъ тия полета; тя въ своето напрѣжение е козмическа. Това сжщо можемъ каза и за седемтѣ атомически подъ-полета на нашета система, разгледани отдѣлно, които образуватъ едно козмическо поле, най-нисшето, цонѣкога наричано *практично* козмическо поле.

Междупланетният етеръ, напримѣръ, който сѣкашъ е разсѣенъ изъ цѣлото пространство, по всѣка вѣроятность, сществува до най-отдалеченитѣ звѣзди, що се виждатъ съ просто око; иначе тѣзи звѣзди не биха били видими за нашето физическо зрѣние. Той се състои отъ физически атоми при нормални условия, които не подлежатъ на никакво свиване. Що се отнаси до видоветѣ на етера отъ най-нисшитѣ до най-сложнитѣ, тѣ сществуваатъ само въ свръзка съ различнитѣ небесни тѣла. Тѣ се събиратъ около тѣзи тѣла, като тѣхна атмосфера, но надминаватъ достатъчно границитѣ и повърността имъ.

Сщщото става съ астралното и менталното полета на нашата земя. Астр. поле прониква нашия глобусъ и неговата атмосфера, но надминава значително границитѣ ѝ. Четеца ще си спомни, че гърцитѣ наричали това поле—подлуненъ свѣтъ. Менталното поле отъ своя страна прониква астралното поле, но и това послѣдното се простира доста далечъ въ пространството.

Самата атомична материя на всѣко отъ тѣзи полета притежава сщщата еластичность, както междупланетниятъ етеръ, (вслѣдствие на което, тя трѣбва да се намира въ състояние на пълна волность). По тѣзи именно причини земниятъ човѣкъ не може да замине отъ една планета къмъ друга, даже и въ нашата собствена верига, съ астралното си тѣло, или съ менталното си тѣло, както не може стори това съ физическото си тѣло. Съ причинното*) си облѣкло, и то ако е много развито, може да се сполучи подобенъ опитъ; но въ тоя случай това се достига по-мжчно и по-бавно, отъ колкото въ господското поле, особено за личности, които сж сполучили да повдигнатъ своето съзнание до толкова високо.

Като разбере ясно тия нѣща, читателтъ нѣма да смѣва и бърка (както това понѣкога се случва да правятъ учащитѣ се), менталното поле на нашата земя съ другитѣ глобуси на нашата верига, които сществуваатъ задъ менталното поле. Трѣбва да обяснимъ, че седемтъ глобуси на нашата верига сж истински глобуси, заимащи въ пространството опрѣдѣлени и различни мѣстоположения, при всичко, че нѣкои отъ тѣхъ не проникватъ физичес. поле. Четири отъ глобуситѣ

*) Творческото начало въ човѣка.

сж раздѣлени отъ насъ и сжщеврѣменно тѣ сж раздѣлени и помежду си, сжщо, както сж Марсъ и Земята.

Единствената разлика е слѣдната: Марсъ и Земята иматъ полета физически, астрални и ментални, които сж тѣхна собственостъ, а глобуситѣ В и Г нѣматъ нищо повъзвишено отъ астралното поле, а А и G — нищо повъзвишено отъ менталното поле. Астралното поле, което описахме въ ржководството № V*) и менталното поле, съ което сега се занимаваме, се отнасятъ само до нашата земя и нѣматъ нищо общо съ другитѣ планети.

Мирътъ на мислитѣ (менталното поле), въ който се прѣкарва небесниятъ животъ, е третото отъ петѣтъ голѣми полета, подходни за настоящето развитие на човѣчеството. Подъ него се намиратъ астралното и физическото полета, а надъ тритѣ се намиратъ будиското (господското) и нирванното (божественото) полета.

Въ това поле, когаго човѣкътъ не е достатъчно на-прѣдналъ, прѣкарва най-дълго врѣме отъ живота си и продължава своя еволюционенъ процесъ, освѣнъ ако съвършено му липсва какво да е развитие. Физическиятъ животъ рѣдко надминава по дългота една двадесета часть отъ небесния животъ. За човѣкъ съ срѣдно развитие, по нѣкога, физическиятъ животъ бива само една тридесета часть отъ другия.

Въ сжщность, това поле е истинското и постоянно отечество на *егото*, което се прѣвъплѣщава прѣзъ врѣмето на своето осъвършенствуване, сирѣчь, то е отечеството на човѣшката душа. Всѣко слизане на земята въ ново въплѣщение за своята кариера, е само единъ кжсичакъ, но важенъ епизодъ. Тѣй щото, заслужва да жертвуваме нашето внимание и трудъ за изучаването на небесния животъ и да употрѣбимъ потрѣбнитѣ старания и врѣме за да сполучимъ да го разберемъ по начинъ по-пълненъ и по-обширенъ, до колкото ни позволява нашия затворнически животъ въ физическото ни тѣло.

За нещастие, оня, който би се опиталъ да опише съ думи това трето естествено поле, срѣща мжчноти

*) Гледай книжката „Астралното поле“ отъ сжщия авторъ, прѣведена въ сп. „Пжтя е въ Тебе“.

почти непродолими. А това е съвсѣмъ естествено, защото често пжти ни липсватъ достатъчно думи за да изкажемъ нашитѣ идеи и чувства, даже и на нашето физическо поле, най-долното отъ всички. Надѣвамъ се, читателитѣ на „Астралното поле“ ще си припомнятъ, че и тамъ се с п о м ѣ н в а, колко е м ж ч н о почти невъзможно, да дадемъ една ясна идея за чудесата на тази областъ, особено за онѣзи на които опитността и напредкътъ не сж още надминали физическиятъ миръ. И тъй, всѣко твърдение отъ тоя родъ, може да се приложи съ десеторно по-голъма сила при опита, който ще направимъ съ настоящето ржководство, което е продължение на съчинението „Астралното поле“. Материята на менталното поле, която ще се опитае да опишемъ, е твърде различна отъ астралната материя, която сме описали. Особено заслужва вниманието ни това ново поле, което е безпрѣдѣлно по-обширно отъ всичко онова, що можемъ си в ъ о б р а з и въ този доленъ свѣтъ. Както изслѣдователъ на нѣкоя нова страна, поканенъ да разкаже на обикновенъ езикъ впечатленията си, би се намѣрилъ съвършено неспособенъ да стори това, тъй сжщо е и съ изслѣдователя на това поле. Единственото нѣщо, което той би направилъ е да се прѣдаде на достѣпността на своитѣ слушатели за да допълнатъ тѣ сами неизбѣжнитѣ празнини на неговото описание.

Изъ между хилядитѣ мжчнотии, които трѣба да прѣодоляваме, нека спомѣнемъ само единъ примѣръ: — въ това поле като че врѣмето и пространството не сжществуватъ, защото събитията, които на физическото поле се прѣдставляватъ послѣдователно, едни подиръ други, съвършено отдалечени едни отъ други, тукъ се виждатъ въ едно и сжщо врѣме върху една и сжща точка. Поне такава е впечатлението, що се произвежда върху съзнанието на *егою*, при всичко, че извѣстни обстоятелства ни каратъ да прѣдполагаме, че абсолютната *едновременостъ* е свойство на едно по-възвишено поле и че това почувствувано впечатление, въ небесния миръ, има просто за причина послѣдователностъ толкова бърза, че промеждутъцигѣ на врѣмето, по причина на своята безконечна краткостъ, не успѣваме да схванемъ. Така обикновено се

случва и въ добри навѣстиятъ опитъ на оптиката, състо-
ящъ се въ силно въртене въ кръгъ единъ бастунъ, на
който краятъ е нажеженъ. Окото вижда пламналъ кръгъ,
ако бастуна се завърти повече отъ десетъ пжти въ се-
кунда; и това не защото огнениятъ кръгъ дѣйствитѣлно
сѣществува, но защото човѣшкото око, изобщо, не може
да отличи и приеме, отдѣлни впечатления, когато слѣдватъ
промеждутъци по кжси отъ една десета на секунда.

Както и да е, читателтъ безъ трудъ ще разбере,
че като се прави опитъ да се опише една сжщина тол-
кова различна отъ физическия животъ, каквато е тая,
която скоро ще почнемъ да изучаваме, все ще се случи,
често пжти, да кажемъ нѣща, ту непонятни, ту даже съв-
сѣмъ невѣроятни, за оня който лично не е опиталъ тоя
възвишенъ животъ. Това е, нека повторимъ, неизбѣжно
последствие. Тѣй сжщо, четцитѣ които не могатъ да по-
вѣрватъ твърденията на нашитѣ издирвачи трѣбва да по-
чакатъ, до като имъ се даде възможность сами лично да
направатъ опити и получатъ едни по задоволителни и по-
обширни описания на небесния миръ. Азъ мога, както на-
правихъ това и при описанието на остралното поле, да
увѣра, че сж били взети всички възможни прѣдпазвания за
да се получатъ най точни и най-вѣрни свѣдѣния.

Както въ единия, тѣй и въ другия случай можемъ
да кажемъ слѣднето:—Никое твърдение, старо или ново,
не е било прието отъ насъ въ този трудъ, безъ да е
било удостовѣрено и засвидѣтелствувано, поне отъ двама
още наши опитни и независими наблюдатели. Това сви-
дѣтелство бѣ винаги сътруднически получено отъ най-
напрѣднали лица и много по свѣдущи отъ насъ по тѣзи
въпроси!

Това изложение, при все още не пълно, надѣваме
се обаче, че ще даде една ясна прѣдстава мѣкаръ и съ-
относителна стойность.

Общото подраздѣление, както въ ржководството за
„Астралното поле“ по възможность, ще се слѣдва и въ на-
стоящиятъ трудъ. Четеца може, ако обича, да сравни двѣтъ
полета, равнище по-равнище. Думата *пейзажъ*, въ мен-
талното поле би била мжчноприложима, както ще обя-
снимъ по нататъкъ, но ще я замѣнимъ съ по-подходяще
наименование.

Общи черти на менталното поле.

За да се рѣши човѣкъ да се занимае съ този толкова мжченъ прѣдметъ, най-подходяща метода ще бжде най-напрѣдъ той да проникне — *in Medias res* — посрѣдъ нѣщата на това поле и послѣ да почне своя опитъ, макаръ това условие да е отъ по-рано още осждено, но така подготвенъ той може да се опита да опише онова което вижда единъ ученикъ, или нѣкой увлѣченъ студентъ, когато небесниятъ свѣтъ се открива прѣдъ очитѣ му. Азъ прѣднамѣрено си служа съ думата *ученикъ* по слѣдната причина: Ако единъ ученикъ нѣма възможность да се радва на ръководството на единъ учителъ на мждростъта, много е съмнително, че той случайно ще може да мине съ пълно съзнание въ тоя миръ на сияние и блаженство, слѣдъ което да се върне тука долу съ точни и опрѣдѣлени спомени на всичко, що е видѣлъ тамъ горѣ. „Никой Духъ“, колкото и да бжде любезенъ, не слиза отъ небесния миръ, за да разгласява новини, и да разправя нищожни и празни нѣща, посрѣдствомъ професионаленъ медиумъ; никога, никой обикновенъ ясновидецъ не се е повдигалъ толкова високо, при всичко че се е случвало нѣкой да проникне тамъ горѣ; най-добри и най-прѣчистени ясновидци въ минута на дълбокъ сънъ, когато се е случвало да се отдалечатъ отъ своитѣ магнетизатори, даже въ подобни случаи казвамъ, много рѣдко тѣ сж донесли нѣщо друго, освѣнъ неопрѣдѣлени възпоминания на едно дълбоко щастие, но изобщо неописуемо; силно освѣтено съ прѣкрасни цвѣтни сѣнки, и то слѣдствие тѣхнитѣ лични религиозни убѣждения.

Когато невѣзпльтената душа се отдрѣгне въ себе си, слѣдъ това, което ние наричаме смъртъ, тя достига въ Деваханното поле, а веднажъ стигнала тамъ, нито тревожнитѣ мисли на отчаянитѣ ѝ приятели, нито ошититѣ, правени отъ спиритическитѣ кржжоци, не могатъ да я привлекатъ къмъ земята, не сж въ сила да я накаратъ да дойде въ съобщение съ нашия физически миръ, докато спиритуалнитѣ сили поставени въ движение, прѣзъ врѣме на послѣдното ѝ земно сществуване, не завършатъ своя начертанъ пжтъ до край, и до като егото не-

бжде още веднажъ готово да облече ново плътско тѣло. Иначе то би могла да се повърне тука долу, но разказа му за неговата опитностъ не би могълъ да ни даде истинска идея за небесния миръ. Както ще видимъ по-нататкъ, азътъ трѣбва да влѣзе съ пълно съзнание и съвършено будна душа за да може да се движи свободно и да се проникне отъ чудесната и лъчезарна хубостъ, която ни чакат тамъ горѣ. Всичко това ще се обясни по начинъ по-обширенъ, когато дойде да говоримъ за жителитѣ на небесния миръ.

Хубавъ разказъ.

Единъ почитанъ окюлтистъ, прѣди много години, написалъ слѣднитѣ думи, които прѣдалъ като цитати отъ разни спомѣни :

„Буда, нашиятъ Господъ, казва : Далечъ отъ насъ, отдѣленъ съ хиляди слънчеви системи, сществува жилище за блаженство — *Сукхавати*. Тахагатитѣ управляватъ, а Бузиватитѣ притежаватъ това свето прибѣжище на Arhats-тѣ. Тази областъ е окръжена съ седемъ реда загради — окопи съ седемъ грамадни дебели завѣси, съ седемъ реда дървета, които вѣтъра разлюлюва. Тя притежава седемъ скъпоцѣнни езера, посрѣдъ които бликатъ кристални води, на които свойствата и качествата сж седемъ на брой и все пакъ тѣ образуватъ едно цѣло. О! Сарипутра, това е Деваханъ! Божественото цвѣте на Девахана наречено Удамбара, прониква съ коренитѣ си сѣнката на всѣка земя и цвѣти за всички онѣзи, които го достигнатъ. Дѣйствително щастливи сж тия, които се раждатъ въ тази благословена областъ, които сж прѣминали влатиния мостъ и сж пристигнали до седемътѣ златни планини. За тѣхъ вече, прѣзъ сегашниятъ циклъ нѣма нито скръбъ, нито печаль.“

Въ тѣзи нѣколко редове истината е прикрита подъ богатата ориенталска алегория, подъ която безъ трудъ можемъ да съгледаме нѣкои и други главни характеристични черти, изложени ясно и понятно въ разказитѣ на нашитѣ модерни изслѣдователи. Седемътѣ златни планини не сж друго, освѣнъ седемътѣ подраздѣления на менталното поле, които се раздѣлятъ помежду си съ неосезаеми прѣгради,

ала толкова дѣйствителни, като да намираме тамъ: седемъ реда окопи, седемъ грамадни дебели завѣси, седемъ реда дървета, люлѣни отъ вѣтъра. Седемтъ видя кристални води, всѣка една съ свои особени свойства и различни качества, прѣдставляватъ различнитѣ сили и различнитѣ ментални качества, индивидуално разгледани, а общото за всички качества, собствено на онѣзи, които притежаватъ тѣзи качества лично — е съотвѣтно дълбоко блаженството, което ще могатъ да почувствуватъ. Наистина лжечарността му „прониква въ сѣнката на земята“, защото човѣка отъ който миръ и да е, минава въ съотвѣтното небе; и щастието, за което никой земенъ езикъ не би билъ способенъ да даде ясна прѣдстава — е цвѣтето, което цвѣти за всички сщщества, станали способни да го постигнатъ, благодарение на добрия животъ, който сж прѣкарвали на земята. „Тѣ сж прѣминали вече златниятъ мостъ,“ поставенъ на рѣката, която отдѣля небесниятъ свѣтъ отъ свѣта на желанията. За тѣхъ, въ сегашния циклъ, нѣма вече нито скръбъ, нито печаль — до деня, до когато човѣкъ ще облече повторно ново тѣло и зарадъ което, още веднажъ ще напусне небесния миръ за извѣстно врѣме.

Блаженството въ небесния миръ.

Идеята за пълно блаженство е и трѣба да бжде първата и велика мисълъ, която да служи като основа на всички понятия за небесния животъ. Тука ние не говоримъ само за единъ миръ, на който самата природа не допуска никакви условия за зло или скръбъ. Не само всички жители тамъ сж щастливи, но сщщността отива много по-далечъ: тозж е единъ миръ, гдѣто всѣко сщщество отъ самия фактъ, че то се намира тамъ, трѣбва да се наслаждава съ най-възхитително духовно блаженство, което то е способно да възприеме — това отговаря на човѣшкитѣ аспирации, до колкото човѣкъ е способенъ да ги чувствува.

За първи пжтъ тукъ до извѣстна степенъ, научаваме каква може да е истинската природа на великия източникъ на живота; за първи пжтъ тука отъ далечъ виждаме това, което трѣбва да е Логоса и това, което ни подканя

да се издигнемъ и ние. Когато въ цѣлокупността си, пораяващата сжщина изпъква прѣдъ очуденитѣ ни очи, ние усѣщаме неизразимото чувство, че благодарение на знанието на тази истина, битието не ще може вече никога да ни се покаже въ тоя видъ, както по-рано. Тогаванакъ можемъ да констатираме безъ очудване абсолютната липса на щастие, каквото човѣкъ всѣкога си е прѣдставлявалъ? Нѣщо новече; ние сме принудени да признаемъ, че идентѣ по тая точка сж абсурдни и противорѣчиви и нѣма никога да се осществятъ, защото често човѣкъ неусѣтно обръща грѣбъ къмъ цѣльта, която е гонилъ по-рано. Но тука най-послѣ се достига истината и красотата; тѣ оставятъ далечъ подъ себе си всички мечти на поетитѣ, и въ сиянието на неизразимата имъ слава, всѣка друга радостъ като че се помрачава и блѣднѣе като неистинска и неспособна да ни задоволи и удовлетвори.

По-нататкъ ще се постарамъ да хвърлимъ свѣтлина върху нѣкои подробности, но за сега трѣбва да се спремъ върху доказателството, че това дивно чувство, не е само поради блаженото отсѣствие на всѣко зло и на всѣко несъгласие, но още и отъ постоянното и непрѣодолимо присѣствие на една всеобща радостъ, която прѣвъзмогва и обладава човѣкътъ веднага, щомъ влѣзе въ небесния миръ. И тѣй, до като живѣе той тамъ, това впечатление се продължава безконечно. Каквито и да бждатъ задачитѣ му и върховнитѣ възможности на спиритуаления му възвишенъ възторгъ, които можемъ си прѣдстави, до нато той научи да разпознава добръ източникитѣ на новия миръ, гдѣто се намира чудесното, неописуемото, неизразимото блаженство, той се наслаждава съ радоститѣ на това царство. Това блаженство, въ което радостта и щастнето царуватъ повече, отъ колкото на всѣко друго мѣсто, е натодникътъ, що го не напуска никога. Нищо тукъ — долу не прилича на това, което е тамъ. Никой не би сполучилъ да даде една каква да е идея за дѣйствителността. Прѣдставете си най-разкошниятъ животъ на едно дѣте, прѣнесено въ нѣкои наши спиритуални опити; подиръ — умножете това много хиляди пати; може би, ще сполучите да съставите една неопредѣлена сижтна идея за дѣйствителността.

Подобно сравнение, разбира се, е недостатъчно да опише това, което не може да се прѣдаде съ човѣшки думи. Искамъ да кажа за обширната спиритуална жизненостъ на небесния миръ. Една проява на тая богата жизненостъ е крайната бързина, съ която трептятъ всичкитѣ частички отъ атомитѣ на менталната субстанция. Теоретично всички знаемъ, че даже и тукъ долу, на физическото поле, никоя материална частичка, ако ще би и частичка отъ най-тѣжки и солидни тѣла, не стои никога, нито една минута въ покой. Обаче, когато придобиемъ астралното зрѣние, това знание прѣдстава да е една проста научна теория; за насъ тя става единъ положителенъ фактъ, който е винаги прѣдъ очитѣ ни. Тогава разбираме всемирността на живота, и то по единъ начинъ и до степенъ, които до тогава сж били невъзможни за насъ. Тогава нашиятъ умственъ хоризонтъ се разширява и вече съглеждаме въ природата възможности, които за личности, лишени още отъ ментално зрѣние, могатъ да се покажатъ най-чудновати сънища.

Ако развитието на простото астрално зрѣние и неговото приложение върху твърдата физическа материя произвежда такива резултати, опитайте се, да си въобразите произведеното дѣйствие върху ментала на единъ наблюдателъ, който, слѣдъ като напусне нашето физическо поле да изучи подробно живота на астралното поле; става много по-могъщъ за безконечно по-бързи трептения, — у него се явява едно ново върховно чувство, което прѣдъ омаенитѣ му очи разтила новъ миръ, много по възвишенъ отъ първия. Миръ, на който трептящата бързина надминава толкова онази на физическия миръ, колкото трептящата бързина на свѣтлината надминава тая на звука; миръ, гдѣто вездесщиятъ животъ, който непрестанно трепти около наблюдателя и въ самия него, е свършено различенъ и безкрайно по възвишенъ по могъщество.

Новъ начинъ на знание.

Самото чувство, което прави тѣзи факти възможни, е най-малкото чудо въ небесния миръ. Наблюдателя тукъ не слуша, не вижда и не усѣща вече осязаемо, посредствомъ ограничени органи, както тука на земята; той не

притежава зрѣние и слухъ, силно развити, както на астралното поле; на тѣхно мѣсто той усѣща вътрѣшно присѣтствието на една нова и странна сила, която не прилича нито на едно астрално чувство, но която напълно разбира и я усѣща много повече. Тази сила позволява на духа, като се намѣри въ присѣтствието на живо същество, или при какъвъ и да е прѣдметъ, не само да го вижда, и да го чува, но въ сжщото врѣме, да го познава и вътрѣшно и външно, както и неговитѣ дѣйствия, причини, възможности, всичко онова, което се отнася до менталното поле и по-нисшитѣ додъ него полета. Наблюдателятъ научва, че *да мисли* и *да разбира* е едно и сжщо нѣщо. Тамъ нѣма ни съмнѣние, ни двоумѣние, нито бавнота въ прѣжитѣ дѣйствия на това висше чувство. Помисли ли за кое да е мѣсто, веднага той се намира тамъ; помисли ли за приятеля си, той вече е при него. За него нѣма вече случайни недоразумѣния. Какъ ще бжде налганъ, или изигранъ отъ нѣкоя вѣнкашна проява, когато въ това поле, той чете както въ отворена книга, всѣкна една мисль, всѣко едно чувство на приятеля си?

Да бѣ щастливъ да имашъ изъ между приятелитѣ си личностъ, на която върховното чувство е вече събудено, твоето съединение ще бжде тѣй съвършено, щото би било невъзможно да се разбере и знае съ земенъ еансъ. За васъ не би съществувало вече разстояние, нито раздѣла; чувствата ви не ще бждатъ вече скрити, нито наказани частично съ недостатъчни земни думи. Въпроси и отговори тукъ сж съвсѣмъ излишни, защото менталнитѣ изображения се четатъ веднага, щомъ се образуватъ, а размѣната на идентѣ е тѣй бърза, както и свѣтлата имъ проива въ интелектуалното поле.

Всички клонове на знанието се откриватъ прѣдъ изследователятъ,—поне всичко това, що не е по-възвишено за това поле, е напълно оживено. Миналото на нашата земя се разкрива прѣдъ очитѣ, сжщо като настоящето. Псевдонимитѣ анали, паметъта на нашата природа, сж винаги на тѣхно разположение, а историята, както древната тѣй и новата, се разтила прѣдъ очитѣ на такъва личностъ, щомъ пожелае това. Тѣ не зависятъ вече отъ историка, който често пжти е злѣ информиранъ, и за това

бива малко или много пристрастенъ; той лично може да изучи кое да е интересно събитие, съ пълна вѣра, че вижда *истината, чистата и абсолютна истина*. Съ пълно съзнание ще усѣща възвишенитѣ планове на менталното поле, гдѣто веднага веригата на миналитѣ му съществувания се разтваря прѣдъ него, като пергаментъ; той вижда кармичнитѣ причини на своето настояще положение, разпрѣдѣля картата, която го очаква прѣди още тъжната равномѣтка на миналото да се свърши и изравни. По този начинъ той може да опрѣдѣля съ непогрѣшима точностъ своето истинско мѣсто въ еволюцията.

На читателя, който би ме попиталъ, да ли бжджщето може да се чете, тѣй ясно, както и миналото, азъ бихъ му отговорилъ: не! Тая способностъ принадлежи на едно по-възвишено поле. Ако на менталното поле е невъзможно до широки размѣри, да се прѣдвидятъ събитията, прѣдричането не би било вѣрно, защото всѣкждѣ, гдѣто се намѣсва въ нишката на сждбата ржката на развитъ човѣкъ, неговата силна воля може да въведе нови нишки и да видоизмѣни образа на близкия бжденъ животъ. Карриерата на единъ обикновенъ малко развитъ човѣкъ, който не притежава никаква воля, често пжти бива прѣдвждана по начинъ доста ясенъ; когато *егото* смѣло вземе въ ржцѣтѣ си своето бждеще, всѣко точно и истинско прѣдвиждане на бждещето става невъзможно.

С р ъ д а т а .

Първитѣ впечатления, които се възприематъ отъ неопитния ученикъ, когато за първи пжть прониква съзнателно въ менталното поле, обикновено сж много приятни. Той намира тамъ голѣмо щастие, неопишуема енергия и жизнерадостъ, една застрашителна растяща сила съ пълна вѣра въ нея. Какво вижда той тамъ, когато стремищъ се да употрѣби своитѣ нови способности изучва срѣдата, въ която се намира? Той е потопенъ въ една срѣда, която му се чини като цѣла вселенна — лжчезарна и блѣстяща, съ различни шарки; и съ непрѣкъснато измѣ-

ниващи се звукове за каквито и въ най-смѣлитѣ си сънища не е могълъ да си състави и най-слаба идея.

Истина ви казвамъ — сиянието и блѣсъка на небесния животъ сж нѣща, които земното око никога не е виждало, ухо не е чувало и които никога не сж идвали въ човѣшкото въображение. Който веднажъ само е направилъ опитъ, той може да вижда свѣта съ други очи. Но тоя опитъ има толкова малко отношение къмъ нашитѣ земни понятия и знания, че авторъ, който пожелае да ги опише съ думи, чувства странно недоумѣние и неспособностъ и се намира съвършено недостоенъ, не само за висотата на задачата, защото още отъ първата минута загубва всѣка надежда и се вижда неспособенъ да даде най-малка прѣдстава за небесния миръ на онѣзи, които никога не сж имали случай лично да го съзерпаятъ.

Тамъ човѣкъ се чувствува въ дълбоко блаженство, съ навѣмѣрно растяща сила, която се постарахме да опишемъ, до колкото ни бѣ възможно. — Той се усѣща бивагренъ, втрѣдъ безпрѣдѣлна свѣлина съ разновидни хубости, проявявани чрѣзъ разни цвѣтове и форми. Гледната се видоизмѣня при всѣка излъчена ментална вълна. Въ сжщностъ, това което самиятъ наблюдателъ съглежда тамъ не е друго, освѣнъ израза на неговата мисль, въ материята на полето и въ неговата елементална есенция. Тая материя по природа е сжщата като оная на самото ментално тѣло. Когато частичкитѣ на менталното тѣло трептятъ — когато мислимъ, околната ментална субстанция се събира веднага и като възприема възбужданитѣ трептения, отразява се съ абсолютна точностъ въ елементалната есенция. Конкретнитѣ мисли, естествено, взимать формата на своитѣ прѣдмети; абстрактнитѣ — напротивъ се прѣдставяватъ посрѣдствомъ разни геометрични форми, съ отличителна хубостъ и съвършенство. Нека не забравяме, че много мисли които на физическото поле сж чисти абстракции, въ това поле бивать по-ефектни, даже отъ конкретнитѣ дѣла. Лесно се разбира, че въ тоя повнѣшиенъ миръ, всѣкой, който желае да се прѣдаде за навѣстно врѣме на размишления, въ тишина и покой, да се отстрани отъ всичко въ уединение — може да живѣе въ свой собственъ миръ, безъ прѣкъсване на мислитѣ и

съ туй още прѣмущесво — да вижда всички свои идеи (съ крайнитѣ имъ послѣдствия), минаващи прѣдъ очитѣ му, въ видъ на панорама.

Пожелае ли нѣкой да научи полето, въ което се намира — достатъчно е да прѣустанови грижливо за минута всѣка ментална дѣйность, защото тая дѣйность би могла посрѣдствомъ своето творчество, да въздѣйствува върху лесно приемливата материя, находяща се около наблюдателя и по този начинъ съвършено да прѣобрази условията на наблюдението.

Нека не смѣваме това прѣустановяване на менталната дѣйность, съ незначителниятъ менталъ, което иматъ за цѣль голѣмо число практики отъ Хата Йога. Въ тоя случай менталтъ е ограниченъ до абсолютно пасивно състояние, за да не се противопостави чрѣзъ нѣкоя своя мисль, при нахлуване на външно влияние, което случайно би се приближило до него — състояние, което много прилича на това, въ което изпада медиума. Въ първиятъ случай, менталтъ е тоже въ будно състояние и до колкото е възможно по-положителенъ и се ограничава до внезапното прѣкъсване на мисльта, да не прѣпятствува, посрѣдствомъ несвоеврѣмено дѣйствие, на азтъ да направи наблюденията, които желае.

Посетителтъ на менталното поле, слѣдъ като сполучи да земе това положение, ако е прѣстаналъ да бжде самъ центръ на лжчезарность, въ този грамаденъ миръ на свѣтлина, форми, звукове, различни сѣнки и многоцвѣтни шарки, за които напраздно бихъ се трудилъ да дамъ най-слаба прѣдстава, усѣща че не е прѣстаналъ да сществува, защото хармонитѣ и блѣстящитѣ свѣтлини сж по-пълни и по-величествени отколкото всѣки другъ пжтъ. Вслѣдствие на това, като се стареа да обясни явлението, почва да разбира, че всичкитѣ великолѣпни не сж безцѣлни и незначителни зрѣлища, нѣкакъвъ видъ сѣверно Деваканно сияние, а прѣдстава на нѣща съ значение, което той самъ може да схване; слѣдъ това констатира, че онова което наблюдава съ такава възхита не е друго, а дивниятъ говоръ съ различни цвѣтове на Девасъ, че това е умствено изражение, или разговора на сщщества, сѣдящи много по-високо отъ него по еволюцион-

ната стълба... Чръзъ опитъ и упражнение той открива, че самъ може да употрѣби този новъ и чуденъ способъ, за да се разговаря, като придобива по тоя начинъ друга обширна областъ, която за въ бждаще го очаква въ небесния миръ: искамъ да кажа *способността* да се разговаря съ по-възвишени отъ човѣка небожители и да приема тѣхната поука. По този въпросъ ще говоримъ по-обширно, когато дойдемъ до тази точка на прѣдмета си.

Сега читателтъ навѣрно е разбралъ, защо ни бѣ невъзможно да посвѣтимъ въ настоящето си съчинение една статия за изгледа на менталното поле. Въ сжщностъ изгледитѣ на менталното поле сж такива, каквито индивидуума намѣри за умѣстно да създаде, чръзъ своитѣ мисли. Нека при това забѣлѣжимъ, тѣй като твърдѣ мжно е да изразимъ съ думи условията на тоя по-възвишенъ животъ, че тамъ всичкитѣ възможни пейзажи сж съединени, тѣй като всичкитѣ красоти, които земята, небото или морето могатъ да ни дадатъ, сж прѣдставени тамъ въ такава пълнота, въ такава сила и богатство, че всѣко въображение остава въ безмълвие—занѣмва.

Отъ всички тѣзи великолѣпни реалности, всѣки вижда само това, което има въ себе си, т. е. способността да схваща това, което степенъта на развитието му е добила въ миналитѣ земни и астрални сжществувания.

Голѣмитѣ вълни.

Ако посѣтителтъ желае да анализира по-подробно това което вижда и да си състави точно понятие за менталното поле, може да постигне това когато е спокоенъ, и когато мисълъта, или разговора му не се смущаватъ отъ жителитѣ на менталното поле, като се окржи съ грамадна чорупка, непроницаема за всички външни влияния, освѣнъ това, той трѣбва да запази своето ментално спокойствие и да съблюдава съ внимание сжществуващитѣ вътрѣшни условия на чорупката.

Ако при този опитъ се приложи достатѣчна грижа, наблюдателя ще открие, че зарящиятъ океанъ не е неподвиженъ, защото неговитѣ частички съхраняватъ силно и бързо, не

еднородно трептение. Чудеснитѣ цвѣтни свѣткавици и непрѣкъснати промѣни на формитѣ сега вече не се произвождатѣ и наблюдателя може да съгледа една цѣла серия нови трептения, съвсѣмъ различни отъ първитѣ, що прѣди прѣкриваха по-искуснитѣ явления. Тѣзи трептения сж всемирно извѣстни; човѣкъ не би нмалъ възможность да се обкржи съ една чорупка достатѣчно силна, за да може ги спре, или да ги отбие отъ пѣтя имъ. Тѣ не произвождатѣ никакви цвѣтни промѣнения и не образуватѣ форми; тѣхното течение съ непрѣодолима правильность прѣминава прѣзъ всичката материя на менталното поле, като се направлява първо къмъ окръжността послѣ отъ ново се стрѣми къмъ центра, подобно на вдишане и издишане на нѣкакво силно вѣяние.

Тия течения иматѣ различно естество. Тѣ добрѣ се различаватѣ по своята ширина, периода на трептението имъ и звукътѣ, който ги придружава. Освѣнъ горнитѣ течения, сжществува едно още по-величествено трептение, вълната на което като че е сърдечния топтежъ на цѣлата система. Една пенѣща се струя излиза отъ неизвѣстни центрове, принадлежащи на много по-върховни полета и разпрѣсва навсѣкждѣ въ мирътѣ своя животъ. Слѣдъ това като застрашителенъ прѣливъ се възврща и направлява къмъ своя източникъ. Пороятъ върви устремно, като се разширява и вълнува, а звукътѣ що го придружава, прилича на морско шумене, което се слива съ хармонията на безпрѣдѣлно сияеще тържество, което е истинската музика на небеснитѣ сфери. Човѣкъ не може забрави никога този дивенъ химнъ, изпѣтъ съ възторгъ отъ природата, ако само веднажъ го чуе въ живота си. Тоя великъ химнъ тихо и потайно звучи и достига до нашия печаленъ физически миръ, като постоянно напомня свѣтлината, могществото и великолѣпието на истинския животъ, който царува тамъ горѣ.

Ако наблюдателя притежава чисто сърдце и силенъ разумъ, ако той е достигналъ възвишена степенъ на духовно развитие, той може съзнателно да се слѣе съ струята на тази чудесна вълна, като потопа своя духъ въ нея и се остави да го отвлече посрѣдствомъ течението право къмъ нейния източникъ. Той може да стори това,

ако учителят му стои при него за да му помогне на връме, когато силното течение го отвлича далечъ. Инъче непрѣодолимата силна вълна би го отнесла много далечъ, твърдѣ високо, къмъ полета още по възвишени, дѣто *его* му не ще има възможность да понесе впечатления на още по-обширнитѣ и безконечни великолѣпия. Той ще изгуби съзнание и не ще може да каже кога, гдѣ и какъ би дошълъ на себе си. Истина е, че върховната цѣль на човѣшката еволюция е всеобщото съединение, но човѣкъ трѣбва да постигне изпълнението на цѣльта съ съвършено и пълно съзнание, както единъ побѣдоносецъ царь съ триумфъ завоевава своето наслѣдство. Той не трѣбва забранено да приближава до тия полета, прѣдавайки се на несъзнателно състояние и самоунищожение.

Небеснитѣ нисши и висши минове.

Всичко що се опитахме до сега да прѣдадемъ, може да се счита като приложение на най-нисшето подразделение отъ менталното поле, тъй като и това природно царство, както астралното и физическото, е съставено отъ седемъ подразделения. Четиритѣ по-нисши области въ теософската литература се наричатъ полета „рупа“, или *полета на формата*. Тѣ съставляватъ нисшиятъ небесенъ миръ. Човѣкъ съ сръдно духовно развитие прѣкарва тамъ едно дълго блажено състояние, между двѣ земни въплощения. Другитѣ три подразделения се наричатъ „арупа“ и съставляватъ висшия небесенъ миръ. *Азгъ*, който се прѣвъплещава, живѣе тамъ работяйки; това поле е отечеството на човѣшката душа. За какво ни служатъ тѣзи санскритски имена? — Защото по полетата „рупа“ всѣка мисль се облича въ опрѣдѣлена форма, когато по равнищата „арупа“ тя (мисльта) се изразява, както ще обяснимъ по-долу, по начинъ съвършено различенъ. Разликата между двѣтъ голѣми раздѣления на менталното поле — двѣтъ равнища „рупа“ и „арупа“ е по-опрѣдѣлена и за човѣка, който притежава проводници отъ различно съзнание.

На нисшия небесенъ миръ съотвѣтствува менталното тѣло, а на по-висшия небесенъ миръ съотвѣтствува причинното тѣло, или проводникътъ чрѣзъ който прѣвоплѣтяващото сеего минава отъ едно, къмъ друго съществуване, прѣзъ продълженнето на своя еволюционенъ периодъ. При това, съществува една грамадна разлика между двѣтъ равнища: въ четиритѣ нисши подраздѣлния илюзията до една извѣстна степенъ може да съществува — разбира се не за човѣкъ, който още въ физическото поле е съзнателенъ, но за малко развития човѣкъ, за когото това промѣнение на живота, — наричаемо *смъртъ* го смущава. Възвишенитѣ идеи и стремежи, на които той е билъ авторъ прѣзъ земния си животъ, се събиратъ около му и го обграждатъ като съ обвинка на обективния свѣтъ, който му е присжщъ. Въ продължение на цѣлото си съществуване, истинскитѣ външни великолепия на тоя миръ, произвождатъ върху му слабо, или нищожно впечатление; той вижда само това, което се намира прѣдъ очитѣ му.

Ще се заблудимъ ако считаме туй ментално помрачение за ограничение — то съдѣйства на човѣка да отговаря на извѣстни трептения, безъ да му прѣпятствува за наблюдаване другитѣ. Тия мисли, съ които е ограденъ човѣкъ сж способноститѣ, чрѣзъ които той черпи отъ богатствата на небесния миръ. Самиятъ менталенъ миръ е отражение на Божествения Разумъ, неизчерпаемо съкровище отъ което блаженниятъ човѣкъ черпи съотвѣтни сили и опитностъ съ мислитѣ, добити въ физическия и астраленъ животъ.

Личността на работа.

Сега ще се занимаемъ по-обширно съ сжщността на менталната дѣйностъ, у жителитѣ на различнитѣ подъполета, кждѣто дѣйствува мисълта. Прѣди да сме разбрали точната природа на тия двѣ голѣми равнища, мислиме, че не би било безполезно да споменемъ нѣколко опити направени отъ наши изслѣдвачи, съ цѣль да освѣтлятъ този прѣдметъ. Отъ самото начало още, тия издирвания показватъ много ясно, че както на астралното поле тѣй и на менталното, съществува елементална есенция, съв-

сѣмъ различна отъ материята на самото поле; тая есенция тукъ е много по-отзивчива на човѣшката мисль, отколкото на по-нисшето поле. Понеже въ небесния миръ е ментална субстанция, то менталната дѣйность, въздѣйствиува по съвсѣмъ непосредственъ начинъ, не само върху менталната есенция, но и върху съставната материя на полето. За да схванемъ разликата между тѣзи двѣ дѣйности, трѣбва да обърнемъ сериозно внимание на горната мисль.

Слѣдъ много не твърдѣ убѣдителни опити, прие се една метода, която допуска да се опрѣдѣлятъ разнитѣ резултати съ извѣстна точностъ. За опитъ единъ изслѣдователъ останалъ въ нисшия отдѣлъ, като излъчвалъ мисль-форми, докато другаритѣ му се издигнали на по-висше равнище, съ цѣль да наблюдаватъ отъ горѣ туй, що се случва около останалия слѣдователъ и по този начинъ да избѣгнатъ всички заблуждѣния.

При такива условия тѣ опитаха да прѣладатъ до приятель въ далеченъ градъ, една насърчителна мисль.

Резултатътъ бѣ чудесенъ. Трептящата чорупка, съставена отъ материята на полето, се излучи отъ оператора и почна да се разпространява около него все по-далечъ въ видъ накржгъ, сжщо както става при хвърляне камъкъ въ тѣхъ вода, съ тая само разлика, че тукъ се отнася за една трептяща сфера, простираща се въ обширни размѣри, а не за нищожната повърхность на водата. Тѣзи вибрации, какъ и онѣзи на физическото поле, изчезватъ постепенно, като се отдалечаватъ отъ производната точка. Стигващи на дажно пространство, тѣ сѣкашъ изчезватъ, или ставатъ тѣй саби, че избѣгватъ погледа на наблюдателя.

Всѣки човѣкъ, въ менталното поле е центъръ на зараща мисль, безъ да прѣиятствува при кръстосването на изпуснати лучи, — сжщо както се случва и тукъ долу съ лучитѣ на цвѣтлината.

Трептящата и ретива сфера, за която спомѣнахъ, и многоцвѣтна, но на далечно разстояние, разнитѣ цвѣтове изчезватъ.

Що се отнася до дѣйствието, произведено върху елементалната есенция на цвѣтлината, то е съвършено различно. Мисльта произвожда веднага една опрѣдѣлена форма съ човѣкоподобна външность, едноцвѣтна съ безчислени цвѣтни отбѣнки.

Тази мисъл — форма прѣминава като свѣтканица океана; тя отива да намѣри приятеля до когото е адресирана мисълта. Като облѣче тамъ елементалната есенция на астралното поле, и стане изкуственъ елементалъ, собственъ на това поле, тя чака (както го обяснява ржководството № V) да излѣе върху избрания приятель спасителнитѣ лучи, съ които е натоварена. Когато елементалтъ облѣче астралната форма става по-тъменъ, макаръ че неговата нова чорупка, отъ по-нисша материя, позволява да се съгледа около му ясно-розовия цвѣтъ който го отличава. Това показва, че първородната мисъл като душа на елементалната есенция въ своето собствено поле, слѣдъ като облѣче формата на елементала отъ деваханното поле, става душа на астраленъ елементалъ. Това дѣйствиe много прилича на начина по който единъ прѣчистенъ духъ, като облича покривало слѣдъ покривало, слиза и прѣминава различнитѣ материални полета и под-полета,

Аналогични опити на горнитѣ явления позволяватъ да се констатира, че изпустнатиятъ отъ елементала цвѣтъ се видоизмѣня споредъ характера на мисълта. Както спомѣнахме по-горѣ, една мисъл на дълбоко любяща душа издава ясно-розова форма. Едно горѣщо желание, отправено съ благотворна цѣль къмъ болниъ приятель, произвежда единъ възхитителенъ елементъ, съ бѣло-срѣбренъ цвѣтъ. При употребяването на едно ментално настойчиво усилие, съ цѣль да се успокои и подкрѣпи нѣкоя личностъ, потънала въ отчаяние и тъга, за резултатъ се получава чудесенъ елементалъ, съ жълто-златенъ блѣстящъ цвѣтъ.

При всички прѣдставени случаи читателтъ ще забѣлѣжи, че посредствомъ лучезарнитѣ цвѣтове и трептения, върху материята присъща на полето, се присъединява една опрѣдѣлена сила, форма на елементала, който се прѣпраща на лицето — прѣдметъ на мисълта. Почти всѣкога резултата отъ опититѣ е еднакъвъ, само въ извънреденъ случай, когато едното отъ дѣйстващитѣ лица стои на нисшия отдѣлъ на полето и отправя набожна, любяща мисъл къмъ адепта, своя духовенъ учитель, тогава наблюдаващитѣ отъ горѣ лица виждатъ, че резултата бива нѣкакъ различенъ отъ прѣдшестващитѣ.

Прѣди всичко трѣбва да кажемъ, че ученикътъ на всѣки адептъ е неизмѣнно прѣвързанъ къмъ своя учитель, чрѣзъ непрѣкъснато течение на мисли и влияния, които се изразяватъ въ менталното поле чрѣзъ единъ лучъ, или пространна вълна,— свѣтла-блѣстяща и златно-лилава, или синя, тъй че, всѣкой може да разбере, че искрено-любящата мисль на ученика ще произведе въ този лучъ специално трептение, но резултата ще бжде съвсѣмъ другъ. Шаркитѣ на свѣтлата вълна, станали внезапно по-ясни и едно видимо течение на духовно влияние, се отправятъ къмъ *ученикътъ*, тъй че, когато единъ ученикъ мисли за своя учитель, произлѣзлото дѣйствие служи за придобиване едно по-значително укрѣпление на сила и помощ, произходящи отъ по-висшитѣ полета. Адептътъ сѣкашъ че съединява въ своята личностъ влиянията, които подържатъ и укрѣпватъ до такава степенъ, че една коя да е мисль, способна да възбуди въ проводника на съобщението по-голяма дѣйность, вмѣсто да изпрати една вълна къмъ ядента, както би станало въ обикновенъ случай, тя отваря за безпрѣдѣлниятъ океанъ на своята любовъ единъ по-обширенъ изходъ.

По равнищата „арупа“ новиятъ характеръ на резултата отъ менталната дѣйность е опрѣдѣленъ, особено когато се отнася до менталната есенция. Направеното върху материята, присъща на полето, дѣйствие, не промѣнява природата си, макаръ този видъ материя да е по-нѣжна и безмѣрно по-силна. Отъ тази есенция не се създава нито една форма; начинътъ на дѣйствие е съвършено другъ. Въ всичкитѣ опити направени по нисшитѣ полета констатирано е, че елемента не се ограничава отъ личносттата къмъ която е насочена мисльта; той (елмен.) търси благоприятенъ случай да отрази своята енергия върху менталното тѣло, върху астралното, или върху физическото тѣло на тази личностъ, обаче есенцията на причинното тѣло на мислителя се направлява сжщо като свѣтканица, по права линия върху причинното тѣло на човѣка, който е прѣдметъ на мисльта. Отъ това ясно става, че въ нисшитѣ равнища мисльта се отнася върху личносттата, а тука ние влияемъ върху *егото*, което се кръшоплящава, т. е. което е и истинскиятъ човѣкъ.

Мисль — форми.

Отъ само себе си се разбира, че всички видими мисли на това поле, не се направляватъ върху опрѣдѣлени личности. Много отъ тѣхъ сж създадени за да изчезнатъ нѣкадѣ. Тѣхнитѣ форми и цвѣтове сж тѣй разнообразни, че само краткото имъ изучване би съставило обширна наука, отъ голѣмъ интересъ. Едно подробно описание, ограничено само върху главнитѣ категории, би заело много повече страници отъ всички посветени на тоя прѣдметъ. Слѣдниятъ цитатъ, заетъ отъ най-интересната статия на г-жа А. Безантъ, публикувана въ *Lucifer*, прѣзъ септемврий 1896 г., ще може да даде прѣдстава за принципитѣ, що позволяватъ да се образуватъ подобни форми. Въ тая статия авторътъ излага тритѣ велики принципа, върху които почива произхода на мисль — форми, образувани чрѣзъ менталната дѣйность: 1) Качеството на една мисль опрѣдѣля нейния цвѣтъ; 2) природата на една мисль означава нейната форма; 3) яснотата на една мисль опрѣдѣля чистотата на цвѣтоветѣ. Слѣдъ като показва чрѣзъ различни примѣри, какъ цвѣттѣ се повлиява, авторътъ прибавя слѣдното:

„Ако астралнитѣ и ментални тѣла трептятъ подъ влиянието на набожността, върху аурата се разлива синъ цвѣтъ, малко или много ясенъ, хубавъ и чистъ, изразяващъ дълбочината, висотата и яснотата на издържаното чувство. Въ церква, наблюдателя сжщо може да види какъ се образуватъ подобни мисль-форми — въобще тѣ биватъ твърдѣ неопрѣдѣлени въ своитѣ контури, но образуватъ цѣли маси подвижни сини облаци. Често пжти, ясниятъ цѣтъ бива помраченъ отъ присжствието на егостични чувства; тогава свѣтло — синиятъ цвѣтъ изглежда прошаренъ съ тъмно кафяви сѣнки, а по-тъмно синиятъ изгубва своята чистота и блѣсъкъ. Мисльта на едно великодушно сърдце се прѣдставлява въ дивна хубость, подобна на дълбокия синъ цвѣтъ въ лѣтното сино небе. Въ тѣзи сини облаци често пжти се показватъ извънредно свѣтли, златни звѣзди, тѣ се въздигатъ като сводъ, който пилѣе дѣждъ отъ златни искри.

Гнѣвътъ се изказва чрѣзъ червения цвѣтъ, въ всичкитѣ негови отгѣнки, като се почне отъ тъмно-червения, румениенъ блѣстящъ и ярко-аленъ цвѣтъ. Цвѣтътъ на грубиянството се проявява въ тъмно-червеникави свѣтлинки, изблизнали мѣжду тъмно-кафяви облаци, а на благородното негодуване отговаря ярко-червенъ цвѣтъ. Той не е лишени отъ извѣстна хубостъ, но възбужда въ наблюдателя мжчително трептение.

Любовта произвежда розови облачета, съ разнообразни отгѣнки; тѣ иматъ тъмно карминенъ цвѣтъ, когато любовта е животинска; ясно розовъ, съ малкъ примѣсъ тъмно-кестениевъ цвѣтъ, когато е егоистична; а когато произлиза отъ ревностъ проявява се тъменъ, зеленъ цвѣтъ. Постепената стжлба, съгласно съвършенството на чувствата, отива до най-ясни и нѣжни розови сѣнки, напомнящи първитѣ сияния на зората. Въ такъвъ случай, любовта е вече прѣчистена отъ всѣкакъвъ егоистиченъ элементъ; великодушното състрадание и крайната снисходителностъ, лишени отъ всѣка слѣда на личенъ егоистиченъ элементъ, се разпространяватъ въ вълна непрѣкъснатото разтяща, за да достигне всички които иматъ нужда отъ нейната помощъ.

Умътъ произвежда жълти мисль-форми, чистиятъ разсждкъ, който работи за да постигне извѣстна духовна цѣль, произвежда красивъ и нѣженъ жълтъ цвѣтъ.

Когато между другитѣ се изразяватъ и малко егоистични, себелюбиви чувства, тѣ се проявяватъ въ потъмни отгѣнки. Въ полюбенъ случай върхъ взима чистия, оранжевъ цвѣтъ⁶. (Lucifer vol. XIX p. 71).

Нуждно е да забѣлѣжимъ, че прѣдшествуващиятъ цитатъ описва въ едно и сжщо врѣме ментални и астрални мисль-форми и че спомѣнатитѣ по-горѣ извѣстни чувства, иматъ нужда отъ материята на по-нисшитѣ, както и отъ онази на по-висшитѣ полета. Подиръ горното описание г-жа Безантъ дава примѣри за дивни форми, подобни на цвѣтя, съ които се обличатъ понѣкога най-възвишенитѣ нѣмисли; освѣнъ това авторката по единъ особенъ начинъ изтъква, че има случаи, въ които мисльта прѣобразена въ човѣшка форма, рискува да бжде вземена за видѣние.

Една мисъл-форма може да вземе вѣнকাশността на своя авторъ. Ако една личност силно пожелае да се яви на опредѣлено мѣсто, или пъкъ да посѣти нѣкой приятелъ и да се направи видима прѣдъ неговитѣ очи, мисълъ-формата може да произведе образа на автора тъй добръ, че ясновидеца би помислилъ да вижда наистина своя приятелъ, облѣченъ въ астралното си тѣло. Една мисълъ-форма отъ този родъ, може да прѣдаде извѣстие, ако силно желание способствува за произвѣждането и прѣпрашането му. Въ подобенъ случай, мисълъ формата възбужда у личността, до която се отнася, вибрации подобни на своитѣ, които астралното тѣло прѣдава на мозъка, а мозъкътъ отъ своя страна се изразява чрѣзъ мисълъта, или пъкъ мисълъ-формата се прѣдава отъ автора благодарение магнетичната връзка, що ги съединява и вибрациитѣ, които сж се отпечатали въ нея.

Четеца ако желае да разбере тази частъ на нашия етюдъ, която е значително сложна, трѣбва да прочете съ голѣмо внимание цѣлата статия. Таблицитѣ, които показватъ цвѣтоветѣ на мисълъ-формитѣ и които съпровождатъ текста сж изработени много хубаво и даватъ значително ясно понятие, една по-приблизителна идея, отъ колкото всички по-стари описания на лица, които сж неспособни да виждатъ това, което въ дѣйствителностъ сж мисълъ-формитѣ.

Подъ-полетата.

Може би, четеца ще ме запита съ какво се отличаватъ различнитѣ подполета на менталното поле отъ гледна точка на съставната имъ материя? На тоя въпросъ мъчно може да се отговори — освѣнъ чрѣзъ общи термини, защото нещастниятъ писателъ като изхарчва всичкитѣ свои епитети въ старанието си да опише нисшето поле, да каже нѣщо за другитѣ полета слѣдъ това, не му оставатъ думи. Въ сжщностъ, какво друго можемъ каза освѣнъ, че въ нашиятъ напредващъ ходъ, материята отъ денъ на денъ става по-нѣжна и по-изящна — хармониитѣ по-пълни, свѣтлината по-ясна, по-прозрачна!

Докато се издигаме, звукътъ става все по-сложенъ, цвѣтоветъ се обогатяватъ съ повече и повече второстепенни отгѣнки — послѣдователно се проявяватъ нови шарки съвсѣмъ непознати на физическото око. Много вѣрни сж думитъ казани нѣкога въ поезията. „Свѣтлината на нисшето поле е тъмнина за слѣдущето.“ Тази идея би се изказала по ясно ако умствено си прѣдставимъ за изходна точка не подножието, а върхътъ на стълбата. Нека се опитаме едноврѣменно да разберемъ, че материята на най-високото подполе трепти и се оживотворява отъ енергия която не прѣсѣква, сжщо като свѣтлина, слизаща върху нея отъ едно поле, което нѣма нищо общо съ менталното. Минавайки къмъ второто подраздѣление, — ще констатираме факта, че за енергия тукъ служи материята на нашето първо подполе, или по точно казано: — първобитната енергия, както и материалната дрѣха съ която тя е облечена кагато минава къмъ първото подполе, е сжщата енергия, която служи за душа на материята на второто подполе. Сжщото ще видимъ и въ третото подраздѣление, гдѣто първоначалната енергия е облечена, въ двойно покривало отъ материята на първитъ и втори подполета, чрѣзъ които тя прониква тѣй слабо, че ако прѣминемъ въ нашето седмо подраздѣление, ще намѣримъ първоначалната енергия обкржжена, или покрита шестъ пжти, слѣдователно, станала много слаба и почти недѣятелна. Тази прогресивна послѣдователность отговаря на начина по който се покрива Атма — първоначалниятъ Духъ, който като монадична есенция, слиза да оживотвори материята на козмическитъ полета, а понеже тая материя се произвежда често пжти въ природата, ученикътъ ще улесни много своята задача, ако се потруди да усвои настойчиво тази идея. (V La sagesse Antique par Mrs Bésant p. 71 et la note éd. franç.)

Архивитъ на миналото.

Като разглеждаме общитъ черти на менталното поле, не трѣбва да забравяме винаги присжтствуващата основа, която е съградена отъ миналитъ събития, посрѣдствомъ памятьта на природата и съставлява единствената, най-вѣр-

на и истинска история на нашия глобусъ. Това що ни дава менталното поле не е още история на абсолютната истина, а само отражение на нѣщо по прѣвъзходно. Вѣрно е сжщо, че миналото се прѣдставлява прѣдъ насъ съ образцова ясность, опрѣдѣленость и продължителность. Нищо подобно нѣма въ прѣсѣкливитѣ и безъ никакъвъ редъ прояви на астралното поле, които еднички откриватъ миналото. За да приемемъ, че картинитѣ на миналото, описани отъ единъ ясновидецъ сж вѣрни, трѣбва да притежаваме зрѣнието на менталното поле и при това да приемемъ, че ясновидецътъ би могълъ да се излъже, когато прѣнася тука долу възпоменание за това което е видѣлъ, ако не притежава способността да прѣминава съ пълно съзнание отъ менталното въ физическото поле. Когато ученикътъ е сполучилъ да развие въ себе си своитѣ затаени сили до такава степенъ, щото да ги използва, до като занимава физическото си тѣло, което е и специалното чувство на менталното поле — той вижда да се отваря прѣдъ очитѣ му обширна перспектива на много интересни исторически издирвания. Той свободно може да прѣгледа, прѣзъ врѣме на изслѣдването си, не само всичкитѣ исторически периоди, които ни сж познати и провѣрени и да схване подробно заблужденията и невѣрнитѣ факти, съ които тѣй често сж прѣтрупани прѣданията достигнали до насъ, но още да прѣгледа, ако пожелае, цѣлата история на свѣта отъ началото до края. Той може да види какъ бавно расте човѣшкиятъ интелектъ, да прослѣди слизането на учителитѣ на видѣлината и развитието на могщитѣ цивилизации чиито основатели сж били тѣ.

Неговото изслѣждане не се ограничава само въ човѣшкиятъ прогресъ, тѣй като той вижда прѣдъ очитѣ си сжщо като въ единъ музей, всички чудни и странни форми на животнитѣ и растенията, които още отъ създаването на нашиятъ миръ сж населявали земната повърхность; той може да разгледа поредъ дивнитѣ геологични трансформации и да съзерцае всички велики климатични явления, които сж измѣнявали периодически, лицето на земята.

Само прѣимуществомъ дадено отъ менталното поле на тоя свѣтъ, чрѣзъ което по разни и многочислени

срѣдства се произвеждатъ тѣй разнообразитѣ и многобройни анали, е достатъчно да направи този послѣденъ миръ по-интересенъ отъ всички други по-нисши мирове.

Къмъ горѣ изложеното нека още прибавимъ всички срѣдства за придобиване знания достъпни намъ, посрѣдствомъ новитѣ и по възвишени способности, присъщи на менталното поле — да можемъ да влѣземъ въ прѣко съобщение и безъ всѣкакви прѣпятствия, не само съ висшето царство *Дева*, но и съ самитѣ учители на мъдростта. Покоятъ и утѣхата, що докарватъ дълбоко и неизмѣнно блаженство, сж послѣдствия на физическо сжществуване. Тогава ний почваме да съглеждиме, придобитото право, да влизаме, когато пожелаемъ съ пълно съзнание, въ владение на своето наслѣдство — въ това заряще царство на небесния миръ.

Жителитѣ на менталното поле.

Врѣме е да се опитае да опишемъ жителитѣ на менталното поле. Нѣма да направимъ лошо, ако ги разпрѣдѣлимъ на три голѣми класи: каквото е сторилъ авторътъ на ръководството за „Астралното поле“, 1) *човѣшки жители*, 2) *нечовѣшки* и 3) *искусствени*. Подраздѣленията тукъ сж естествено по-малочислени, защото послѣдствията отъ човѣшкитѣ страсти, съ което нисшето поле е населено, не намиратъ никакво мѣсто въ менталното поле.

I. Човѣшки жители.

Както въ егюда за астралното поле, тѣй и тукъ сжщо ще бжде погрѣбно да подраздѣлимъ човѣшкитѣ жители отъ менталното поле на двѣ групи: тия които сж още свързани съ физическото си тѣло, и онѣзи които сж напустнали тѣжнитѣ си покривки, — живитѣ и мъртвитѣ, както обикновено, но много погрѣшно, ги наричатъ. Само едно леко и повърхностно прѣглеждане на висшитѣ полета е достатъчно, да промѣни изиѣло прѣдставата която има ученикътъ за измѣненіята, що послѣдватъ смъртта. Щомъ неговото съзнание се открие прѣдъ астралното

поле, а още по-вече прѣдъ менталното, ученикътъ съзнава веднага, че щастието на истинския животъ е нѣщо което никога не може да се придобие, нито да се вкуси тукъ долу, и че кагато напустнемъ физическия миръ, съвсѣмъ не оставяме истинския животъ, а напротивъ — отиваме къмъ него. Английскиятъ езикъ¹⁾ не притежава терминитѣ, които едноврѣмено точно и опрѣдѣлено да изразятъ всичкитѣ условия на сжществуването. Може би думитѣ: „въплѣтенъ“ и „невъплѣтенъ“ да не произведатъ сполучливо нуждното понятие, но ний ще ги употребимъ като най-подходни. И тѣй, нека разгледаме най-напрѣдъ жителитѣ на менталното поле, които се числятъ въ горѣспоменатата група.

Въплѣтенитѣ.

Човѣшкитѣ сжщества, които сж още свързани съ физическото тѣло и се движатъ въ пълното си съзнание и съ забѣлѣжителна дѣятелностъ въ менталното поле, биватъ или адепти, или тѣхни посвѣтени ученици. Докато единъ ученикъ не е научилъ отъ учителя си начина, по който трѣбва да употребява менталното си тѣло, не е способенъ да циркулира свободно, даже и по висшитѣ полета. За да бжде съ пълно съзнание и енергия въ висшитѣ равнища, той трѣбва прѣзъ физическия си животъ да е много напрѣдналь — защото за човѣка тази способностъ е синонимна съ думата „обединение“, съ други думи — като прѣстава тука да бжде проста личностъ, малко или много повлияваща се отъ индивидуалността, що стои по-горѣ отъ личността, той става такава сжща индивидуалностъ, затворена въ тѣло, което парализира, но при все това, запазва въ себе си силитѣ и знанията на едно *ego* много по-развито.

За човѣкъ, който е сполучилъ вече да различава личности, адепитѣ и посвѣтенитѣ му се виждатъ въ неизразимо зрѣлище; тѣ му се прѣдставятъ като великолѣпни сфери, зарящи отъ разнообразни цвѣтове; съ своя видъ тѣ изгонватъ всѣко лошо влияние и въздѣйствуватъ върху всички онѣзи, които ги приближаватъ,

1) Оригинальтъ е писанъ на английски. Пр.

както слънцето дѣйствува върху цвѣтята. Около себе си тѣ разпространяватъ спокойствие, тишина и неизразимо блаженство, чието влияние чувстватъ и тѣзи, които никога не сж ги видѣли. Въ Небесния миръ е мѣстото, кждѣто се изпълнява голѣма и важна часть отъ задачитѣ на Адепитѣ, особено по възвишенитѣ равнища, гдѣто индивидуалността може да се влияе направо. Отъ това мѣсто се разпространяватъ въ умствения миръ най-силнитѣ и мощни духовни течения, велики движения. На това равнище духовната сила се освобождава, посрѣдствомъ върховното отричане на Нирманакаясъ и най-голѣмата ѣ часть бива разпрѣдѣлена и прѣдадена; тука се учатъ много напрѣдналитѣ ученици, защото учението е по-обширно и се прѣдава по-лесно отъ колкото на астралното поле. Тукъ ученицитѣ проявяватъ подъ различна форма дѣйността си, — тѣ работятъ между ония, които ний наричаме мъртви. По тая дѣйностъ ще говоримъ по-късно, въ отдѣлна глава.

Въ менталното поле, наблюдателя съ удоволствие констатира съвършеното отсъствие на оная категория жители, които най-много отвличаха вниманието въ астралното поле. Въ свѣтътъ, забѣлъжителенъ по своята духовность, естествено, нѣма мѣсто за черния магьосникъ и ученицитѣ му, тъй като методата на чернитѣ школи има за основа егоизма, а начинътъ по който тѣ изучаватъ окръжнитѣ сили почива на лични расждения. Въ много отъ тѣзи училища интелектуалността е наистина много развита, а съставната материя на менталното тѣло въ извѣстни точки извънредно дѣятелна и чувствителна, но тѣзи точки се свързватъ неизмѣнно съ нѣкакво лично желание и затова не намиратъ начинъ да се искажатъ, освѣнъ въ нисшитѣ части на менталното тѣло, заплѣтени по нераздѣлимъ начинъ съ астралната материя. Като неизбѣжно слѣдствие на това ограничение, дѣятелността на тѣзи личности не може да се упражни вѣнъ отъ астралното и физическо полета. Ако случайно единъ човѣкъ, който прѣзъ живота си непрѣстанно проявява злобенъ и егоистиченъ характеръ, но при все това, посвѣти нѣколко минути на чисто абстрактна мисль, той може да използва менталното си тѣло, ако се е научилъ да употребява

подобни мисли, но щомъ въ тѣзи мисли се вмжкне личенъ элементъ и се удостовѣри желание за постигане на лоша цѣль, мисльта прѣстава да бжде абстрактна и той се намѣрва пакъ въ своята астрална срѣда, толкова фамилиарна и любима нему. Ако читателитѣ ми позволятъ азъ бихъ се изразилъ тѣй: единъ черенъ магьосникъ не може да дѣйствува на менталното поле, освѣнь ако забрави съвършено, че е черенъ магьосникъ. Но и да забрави, той ще бжде видимъ въ менталното поле само за лица, които сж тамъ дѣйствително съзнателни, а никога (това е абсолютно невъзможно) за онѣзи, които слѣдъ смъртъта си, се наслаждаватъ по тази областъ въ щастие и небесенъ покой, тѣй като, всѣкой отъ тѣхъ е изоставенъ въ мира на своитѣ собствени мисли до толкозъ, че нищо отъ вънкашния миръ не може да дѣствува върху тѣхъ: подобна личность се намира въ абсолютно прѣдпазливо състояние. По този начинъ се оправдава хубавото дрѣвно описание за небесния свѣтъ, за това поле, въ което „злитѣ хора не могатъ да врѣдятъ и гдѣто добритѣ души намиратъ спокойствие и миръ“.

На сънь, или въ Трансъ.

Когато говоримъ за жители отъ менталното поле още възплътени, обикновено се изпрѣчва този въпросъ: могатъ ли обикновенитѣ смъртни прѣзъ врѣме на сънь, или пъкъ—възможно ли е личности, психически развити, находящи се въ трансъ, да влизатъ нѣкога въ това поле? — И въ двата случая отговора е единъ и сжщъ: това може да се случи, но много рѣдко. Единъ неопятненъ животъ и чистосърдечни благонамѣрения, сж първото условие sine qua non; отъ друга страна, ако приемемъ, че личноститѣ съ достигнали до менталното, поле тѣ не могатъ да бждатъ съзнателни, но биватъ само способни да приематъ извѣстни добри впечатления.

Тука можемъ да приведемъ отбѣлзаниитѣ опити, направени отъ Лондонската ложа на теософското общество, върху съзнанието въ спяще състояние, опити, които, се споменаватъ въ моето малко съчинение: „Съньтъ“; тѣ показватъ възможността да се постигне менталното

поле въ време на сънъ. Читателтъ, който е въ течение на тоя егюдъ, ще си спомни може би, какъ менталната картина на единъ чудесенъ тропически пейзажъ, се прѣдстави на спящи личности въ различни видове, за да се види на коя точка тѣ биха си спомнили за тѣхъ при събуждането. Понеже единия отъ наблюдаванитѣ случаи не се отнасяше специално до явлението на съня, бѣ изоставенъ, за това сега ще намѣри своето мѣсто тука.

Въпросътъ бѣ за една личность съ чисти мисли, надарена съ бѣлѣжити душевни способности, но развити безъ никаква метода. Когато менталната картина ѝ се прѣдстави, произведе въ нея чуденъ резултатъ. Силата на радостта и благоговѣнието, възвищеността и духовността на прѣдизвиканитѣ мисли отъ тая великолѣпна гледка, произведоха такова впечатление, че съзнанието на спящата личность мина напълно въ менталното тѣло, или съ други думи, издигна се до менталното поле. Не трѣбва отъ това да се прѣдполага, че човѣкъ веднага отъ първата минута може да наблюдава околната срѣда и да разбере истинскитѣ условия на сществуването. Той се намира въ състоянието на една обикновена личность, която слѣдъ смъртта пристига до менталното поле; той е потъналъ въ свѣтлина отъ различна цвѣтове и отгѣнки но сщеврѣмено цѣлъ погълнатъ отъ мислитѣ си, вънъ отъ които за него нищо не сществува. Той съ възторгъ съзерцава пейзажа и бива възхитенъ отъ всичкитѣ идеи, които гледката му вдѣхва. Разбира се, че това съзерцание е придружено съ зрѣние много по-проницателно, съ по-силно схващане и съ по-дѣятелна интелектуалность, които характеризиратъ менталното поле, безъ ни най-малко прѣкъсване или измѣняване на дълбокото блаженство, за което толкова често сме говорили. Заспалата личность прѣкарва много часове въ подобно състояние, безъ да схваща минаването на времето и когато се събуди окончателно усѣща едно чувство на дълбока приятность и вжтрѣшна радостъ, което не знае какъ да обясни, като не може да запази ни най-малко възпоминание отъ това, което е прѣживѣла въ менталното поле. Нѣма никакво съмнѣние обаче, че подобенъ опитъ, запазенъ или не въ физическата паметъ, не ускорява, по начинъ добръ опрѣдѣленъ, духовната еволюция на Ето го.

За да рискуваме съ подобно твърдение, би трѣбвало по-голѣмо число подобни опити, но почти вѣроятно е, че такъвъ резултатъ както горниятъ, не би билъ възможенъ, освѣнъ ако личността е достигнала извѣстна степенъ на духовното развитие. Това условие би било още по-нуждно, ако се касае за магнитизирана личностъ, която би трѣбвало да достигне менталното поле прѣзъ време на транса. Неоспорима истина е, че измежду хиляди обикновени ясновидци, по всѣка вѣроятностъ нѣма да има нито единъ, който да достигне до тамъ. Въ изключителни случаи, когато се достигва менталното поле, трѣбва, както спомѣнахме и по-горѣ, ясно-видецътъ да бжде не само извънредно развитъ, но и животоътъ му и намѣренпята му да бждатъ чисти и възвишени. Проче, ако приемемъ че всички тѣзи условия, бждатъ събрани въ една и сѣща личностъ, то би останало единичното затруднение, което срѣща всѣки неопитенъ психикъ: макаръ да желае, не ще може да прѣдаде на по-нисшето поле онова, което е видѣлъ на повисшето. Всичкитѣ тѣзи разсждения излагаме тукъ за да се изтъкне важността на една точка, върху която сме много пжти настоявали: искамъ да кажа за потребността да привличаме грижливо и настойчиво всичкитѣ психици подъ ржководството на единъ компетентенъ учителъ — водителъ, прѣди да приемаме тѣхнитѣ съобщения.

Безплътнитѣ.

Прѣди да разгледаме подробно условията на безплътнитѣ личности, живущи по различни подразделения на менталното поле, нужно е да се разбере ясно и опрѣдѣлено разликата между равницата „рупа“ и „арупа“, за които говорихме вече. На първитѣ равнища, човѣкъ живѣе изключително въ кръга на своитѣ мисли и идеи, като се оподобява много сполучливо на личността, която е била негова прѣзъ послѣдното му сществуване. Въ вторитѣ равнища човѣкъ е само Егото, или душата, която периодически се възплѣтява. Като стане достатѣчно съзнателенъ за полето, да може да различава съ ясностъ всичко, което се прѣдставлява прѣдъ очитѣ му, тоя Азъ

еще сполучи тъй сжщо, да разбира до извѣстна степенъ, природата на своята еволюция и задачата която тя му налага.

Всѣки човѣкъ, нека не забравяме това, минава прѣзъ онѣзи двѣ равнища между смъртта и раждането си послѣдователно, но повечето отъ азоветъ, вслѣдствие своето първоначално развитие, сж още толкова малко съзнателни върху едното, както и на другото равнище, че тѣ сѣкашъ ги прѣминаватъ на сънь, ако е възможно да се изразимъ така. Тѣй сжщо неоспорима истина е, че всѣко човѣшко сжщество, съзнателно или несъзнателно, трѣбва да приближи, да се допрѣ до по-възвишенитѣ равнища на менталното поле, прѣди да се прѣвъплѣти. До като неговата еволюция напрѣдва, това приближаване или допиране става по-съзнателно за този свѣтъ на дѣйствителността, но и врѣмето, което той прѣкарва тамъ става по-продължително. Явно и ясно е, че неговото съзнание се въздига бавно но сигурно, прѣзъ различнитѣ полета на системата. Напримѣръ примитивниятъ човѣкъ прѣзъ живота си сравнително е по-малко съзнателенъ въ другитѣ полета, отколкото въ физическото и астралното поле слѣдъ смъртта си. Сжщото бихме могли да кажемъ за всѣки независимъ човѣкъ. Личность малко по-напрѣднала, за пръвъ пжтъ прѣкарва кратко врѣме въ небесния миръ, (разбира се въ по-нисшитѣ равнища) но има други, които прѣкарватъ много врѣме въ астралното поле и то по-голѣмата частъ на промежутъка, раздѣляющъ двѣ послѣдователни прѣвъплѣщения. До като личността напрѣдва, вижда своето астрално сжществуване да става кратковрѣмено, а небесното по-продължително, до като най-послѣ, посрѣдствомъ интелектуалната и менталната си духовность, сполучва да прѣмине астралното поле безъ бавене и като дойде въ най-прѣчистенитѣ по-нисши равнища на менталното поле, тя се наслаждава съ продължителни радости. Отъ тогава вече, съзнанието на истинското Его въ своето по-горно равнище, се развива въ събудено състояние, съ най-обширни размѣри. Неговиятъ съзнателенъ животъ по менталното поле се дѣли на два периода, отъ които вториятъ е по-късъ и се прѣкарва въ причинното тѣло, по най-възвишенитѣ подполета.

Подиръ това, процесътъ който сме описали се повтаря; животътъ по нисшитѣ полета постепенно става по-краткъ, а по-възвишениятъ животъ постепенно става по-дълъгъ и по-пълненъ до деня, когато най-послѣ съзнагелно се обѣдинява и когато висшето азъ и нисшето сж вече нераздѣлно съединени; човѣкъ отъ онова врѣме е вече неспособенъ да се обгради съ своя частенъ менталенъ облакъ или покривало и да съзерцава безграничния небесенъ миръ, що го окръжава — тукъ като почва да разбира каква възвишеностъ може да постигне тѣзи висота, той вече се ангажира въ Пжтя на небесния животъ и взема върху си грижата за бждащитѣ си успѣхи.

Потрѣбни качества за достигане небесния миръ.

Небесния животъ е по-дѣйствителенъ отколкото физическиятъ. Това е фактъ, който ни сочатъ явно условията, които трѣбва да се придобиятъ, за да се постигне този по-възвишенъ начинъ за сжществуване; качества, които човѣкъ трѣбва да придобие прѣзъ врѣме на земния си животъ, ако желае слѣдъ смъртъта си да живѣе въ небесния миръ, сж тѣзи които се считатъ най-благородни и добри прѣдставители на нашата раса, като истински и постоянно желаеми. На това поле една аспирация, една ментална сила не може да живѣе и трае, освѣнъ ако алтруизмътъ е отличителния имъ характеръ.

На много личности прѣданността и любовтъта, които хранятъ къмъ сѣмействата, или къмъ приятелитѣ си, сж достатѣчна гаранция за достигане небесния свѣтъ. Това сжщо е и за религиозната набожностъ. Заблуждение обаче би било, ако прѣдположимъ че само прѣданостъ и любовъ, или че само набожностъ ще могатъ непрѣменно да намѣратъ слѣдъ смъртъта си широко поле за развиване по това равнище. У всѣко едно отъ тѣзи качества се различаватъ двѣ чувства: егоизмътъ и алтруизмътъ.

При всичко че може да се извади заключение, че безъ основание, че както въ единия, тѣй и въ другия случай, алтруизмътъ заслужава името добро качество, има любовъ, що всецѣла се прѣдава на любимата личностъ,

безъ да иска възнаграждение и която не се въодушевява отъ друга мисль, освѣнъ какво може да стори за любимото сжщество. Подобно чувство ражда духовна сила, а тази сила не може да намѣри случай да се прояви напълно, освѣнъ въ менталното поле. Но сжществува още едно друго чувство нарѣчено понѣкога *любовь*, то е една егоистична и възискателна страсть, която желае да бжде само задоволявана, това е главното ѝ желаніе и цѣль. Тази страсть се отличава съ изключителната настойчивость да приема отъ колкото да дава; тя много често рискува да изврати чувството, при най-малко прѣдизвикателство, или даже безъ никакво прѣдизвикателство — при *ревность*. Ето ви *любовь*, която не заключава въ себе си никакво сѣме отъ ментално развитие. Силитѣ които тя употребява, нѣма никога да се повдигнатъ по-високо отъ астралното поле.

Сжщото можемъ да кажемъ за чувството, което изпитвагъ голѣмо множество хора, отъ които сж набожнитѣ и религиознитѣ личности. Тѣхната неизмѣнна идея не е славата Божия, но едно сръдство да спасятъ душитѣ си. Като изучва човѣкъ добръ тази категория хора, не му е възможно да не попита, дали тѣ дѣйствително сж сполучили да развиятъ въ себе си оня принципъ, който може достойно да се нарѣче *душа*.

На друго мѣсто намираме истинска религиозна набожностъ, която никога не мисли за себе си и не чувствува освѣнъ *любовь* и признателность къмъ Божеството или къмъ своя ржководителъ, цѣла горяща отъ желаніе да дѣйствува отъ неговото име или за него. Подобно чувство има за резултатъ винаги продължителенъ небесенъ животъ отъ сравнително възвишена природа.

Разумѣва се, че сжщото това се случва, каквото и да е разбирането за Божеството или религиозниятъ водителъ. Послѣдователитѣ на Буда, Кришна, Ормузда, Аллаха и на Христа, всички получаватъ заслужената частъ отъ небесно блаженство, на което продължителността и качеството сж съразмѣрни съ силата и чистотата на чувствата които ги въодушевяватъ, но не и за тѣхното благоговѣние. Не по-малко истина е, че отъ това зависи възможността да се получи знание прѣзъ време

на възвишеното сществуване, което е принадлежност на небесния миръ.

Но човѣшката набожностъ, както и човѣшката любовъ не сж съвършено чисти отъ примѣсъ на егоизъмъ, нито сж напълно егоистични. Колко би била подла и ниска любовта, ако въ нея не се ражда нѣкоя добра мисль, нѣкакъв възторгъ чистъ отъ всѣки егоизъмъ! Отъ друга страна, една прѣданна любовъ, на която обикновениятъ прѣобладаващъ характеръ е възвишеността и чистосърдечието, случва се да бжде опятнена отъ ревностъ или нѣкоя мисль, мигновено егоистична. Всѣкога законътъ на вѣчната справедливостъ непогрѣшимо установява разликата. Прѣходящата свѣткавица на по-възвишено чувство, която освѣтлява най-малко развито сърдце, ще намѣри винаги своето вознаграждение въ небесния миръ, даже тогава, когато въ земния животъ нищо не е помогнало на душата за да се повтигне надъ астралното поле; обаче, лошата мисль, която помрачава заряцата свѣтлина на истинската любовъ, изчерпва своето дѣйствие въ астралното поле, безъ да попрѣчи на небесния прѣкрасенъ животъ, който произлиза отъ дълбока любовъ, подържана и подкрѣпена прѣзь много земни години.

Какъ човѣкъ за пръвъ пѣтъ достига небесния животъ.

Прѣзь първитѣ еволюционни етажи, много отъ закѣснѣлитѣ *Азове* не достигатъ никога небесниятъ животъ, но едно внушително множество сщества, сполучватъ да се докоснатъ и то сравнително за кратко врѣме до извѣстни нисши полета. Разбира се, всѣка душа трѣбва да се погълне въ истинската своя индивидуалностъ на по-висшитѣ равнища, прѣди да се прѣвъплѣти, но отъ това не можемъ да прѣдпологаме, че тя при тѣзи условия притежава това, което може да се нарече съзнание на *Егото*. Тази частъ на нашия прѣдметъ ще развиемъ, когато почнемъ изучаването на полетата „арупа“. Може би ще бжде по-добрѣ да почнемъ отъ най-нисшитѣ полета „рупа“ и постепенно да се издигаме къмъ по-горнитѣ. За сега, като оставимъ на страна тази частъ на човѣчеството, на

което съзнателният животъ подиръ смъртта е ограниченъ въ астралното поле, нека разгледаме съществуването на човѣка, който едвамъ се повдига надъ това поле и на който съзнанието за пръвъ пжть се събужда минутно въ ниспитѣ подраздѣления на небесния миръ.

Безъ всѣко съмнѣние, съществуватъ разни методи, които позволяватъ на душата, да направи първата си стпка напредъ когато почва развитието си. За сега единъ примѣръ ще бжде достатъченъ. Ето единъ твърдѣ трогателенъ фактъ въ своята простота, заетъ отъ дѣйствителния животъ и отбѣлѣзанъ отъ нашитѣ ученици, когато съ изучавати тоя въпросъ. Дѣйстващото лице е една бѣдна шивачка, живуща въ една тъмна улица отъ най-мизерния и най-нечистъ кварталъ на страшния и ужасенъ Лондонъ, въ East End, въ задушенъ дворъ, гдѣто едва прониква свѣтлина и въздухъ. Тая жена, навѣрно бѣ неграмотна, тъй като животътъ ѝ се ограничаваше въ дългъ усиленъ трудъ, при най-мизерни условия, но въпрѣки това, тя бѣ милостива и любезна личностъ, изпълнена съ любовъ и добрина къмъ всички които я обкръжаваха. Въ тоя дворъ нѣмаше по-бѣдно жилище отъ нейното, но нейнитѣ стаи бѣха наредени най-чисто. Тя нѣмаше пари да раздава, но помагаше по другъ начинъ. Когато болестъ или нещастие у съседитѣ ѝ, правеха сиромашията още по-несносна, тя се притичаше на помощъ и винаги присѣтствуваше и помагаше на болния. Всѣки пжть, когато можеше да остави за минута работата си, тя винаги бодра и съ симпатии неуморно тичаше да послужи и бжде полезна. Лека полека, тя стана такава необходима помощница на всички, че бѣ станала провидѣние за грубитѣ и невѣрни работници на фабриката. Тѣ я считаха за помощница, ангелъ хранителъ, винаги на тѣхно разположение въ врѣме на нещастия или болестъ. Често пжти надвечерь, слѣдъ свѣршека на непрѣкъснатата дневна работа, тя бѣше прѣзъ половината частъ отъ ноцта надъ главата на нѣкой отъ многобройнитѣ болни, каквито всѣкога се намиратъ въ Лондонскитѣ работилници и фабрики, — толкова условията на живота тамъ, рушатъ щастието и здравето на човѣка. Признателността и любовта, що тя вдѣхваше въ сърдцата на тия бѣдни хора, заради своята неизчерпаема

добрината, бѣха единственитѣ възвишени чувства, що усѣщаха прѣзъ течението на тѣхния грубъ и мраченъ животъ.

Като вземемъ прѣдъ видъ условията на живота, който царуваше въ този дворъ, лесно ще разберемъ, че много отъ болнитѣ загинваха. Бѣдната шивачка имъ правѣше по-голъма услуга отъ колкото тя сама би могла да си въобрази. Когато помагаше съ труда, въодушевена отъ приятелски чувства на тѣхнитѣ врѣмени страдания, въ сжщото врѣме, тя помагаше значително и на тѣхната духовна еволюция.

Тѣзи работници въ дѣйствителность бѣха неразвити души, принадлежащи на много закжснѣла категория; никога до тогава, нито въ едно отъ миналитѣ си сжществуванія, тѣ не бѣха употрѣбили духовнитѣ си сили, които единственни можеха да имъ гарантиратъ едно съзнателно сжществуване въ менталното поле. За пръвъ пжть тѣ срѣщатъ идеална личность, достжпна за тѣхнитѣ понятия и любовь, чиста отъ всѣкаквъ егоизъмъ се събуди у тѣхъ чрѣзъ добрината и милосърдието на тая жена. Самиятъ фактъ, че тѣ сж изпитали вече толкова силно чувство, ги повдига и съсрѣдоточава въ личността имъ или индивидуалността имъ, тѣй щото когато се свърши тѣхното прѣбивание на астралното поле за пръвъ пжть ще познаятъ най-ниското равнище на небесния миръ. Безъ съмнѣние, за тѣхъ това би било единъ прѣходенъ и твърдѣ примитивенъ опитъ, но тоя опитъ е много по-важенъ отколкото би прѣдположилъ нѣкой на пръвъ погледъ. Самозабравата е голѣма духовна енергия, която щомъ почне да се събужда въ насъ — отъ самото дѣйствие на своитѣ плодове въ небесния миръ, придобива голѣмо влѣчение къмъ обновление. Този пръвъ избликъ може да бжде твърдѣ слабъ, но той отъ своя страна влага въ душата не малко доброкачествени сѣмена, и навѣрно ще намѣри своя изразъ въ най-близкото прѣвъплъщение.

Ето, по каквъ начинъ, милостъта и кротостъта на една бѣдна шивачка, сж могли да дадатъ на много души, не до тамъ напрѣднали, възможность да вкусятъ съзнателно и за пръвъ пжть отъ духовния животъ, който не ще прѣстане да расте отъ животъ въ животъ, отъ прѣраждане въ прѣраждане и въ бждеще да повлиява все повече

и повече върху земнитѣ имъ сществуванія. Това обстоятелство не обяснява ли много краснорѣчиво, защо различнитѣ религии даватъ толкова голѣма важность, на личната добродѣтель и милосърдие? Искамъ да кажа: непосредственитѣ установени отношения между подателя и получителя.

Седмо подъ-поле — нисшето небе.

Най-нисшето подраздѣление на небесния миръ, което нашата бѣдна шивачка, съ своитѣ трудове и образцовъ примѣръ помогна на своитѣ покровителствуваніи да достигнатъ, отлично характеризира какво влияние има любовта къмъ сѣмейството или къмъ ближния. Любовь, разбира се безъ никакъвъ егоизъмъ и твърдѣ малко ограничена. Тукъ трѣбва да отбѣлѣжимъ едно възможно недоразумѣние. Когато казваме че любовта къмъ сѣмейството дава достъпъ къмъ седмото небесно подъ-поле, а религиозната набожностъ — къмъ шестото, често пѣти нѣкои си въобразяватъ и това е твърдѣ естествено, че една личностъ, прѣдставляваща тѣзи двѣ отлични качества, по единъ ясенъ и опрѣдѣленъ начинъ прѣбивава въ небесния миръ и че живѣе между тѣзи двѣ подраздѣления, като най-напрѣдъ се наслаждава посрѣдъ своето сѣмейство съ продължително щастие, слѣдъ което се издига въ по-горно равнище, за да изчерпи тамъ специални духовни сили, чрѣзъ своитѣ набожни настроения. Това не е вѣрно; въ такъвъ случай, човѣкъ би се събудилъ съ съзнанието на шестото подраздѣление; тамъ окръженъ отъ сщества, които му сж биле толкова любими, той би се прѣдалъ на най-възвишената набожностъ, която би билъ впособенъ да възприеме и почувства. Ако осждимъ добрѣ тоя въпросъ, заключението е логично; отъ само себе си се разбира, че у човѣка, разположенъ къмъ набожностъ, както и къмъ естественитѣ чувства на прѣданность къмъ сѣмейството, тази послѣдна добродѣтель, безъ съмнѣние е придобила много по-голѣмо развитие, отколкото у единъ човѣкъ, на когото менталтътъ не е възприемчивъ и е наклоненъ само къмъ единъ видъ влияния. Това правило е неизмѣнно за това що се отнася до най-крайнитѣ равнища. Въ въз-

вишеното поле, всъкога може да се съединятъ достойнствата, отъ нисшето поле съ онѣзи на собственото поле; въ такъвъ случай неговитѣ жители почти всъкога притежаватъ въпроснитѣ качества по начинъ по-опредѣленъ отъ колкото душитѣ на едно по-нисше равнище.

Когато казваме че любовта къмъ своитѣ е отличителната черта на това подполе, не трѣбва да предпологаем нито за минутка, че любовта и предаността сжществуватъ само на това равнище. Въ сжщностъ, за човѣка който се намира тамъ слѣдъ смъртъта, любовта е главното качество и единственото чувство което може да му отвори вратитѣ на небесния миръ. Разбира се въ повзвишенитѣ подраздѣления се срѣща единъ видъ *любовъ* несравнено по-благородна и по-възвишена отъ всичко, което до сега сме виждали и узнали.

Една отъ първитѣ прѣчки, що сж срѣщнали изслѣдователитѣ на седмото подполе, ще ни даде добъръ примѣръ, да си съставимъ едно понятие за неговитѣ жители. Човѣка, за когото ще говоримъ, прѣзъ земния си животъ билъ дребенъ бакалинъ, безъ нѣкакво особено умствено развитие, безъ опредѣленъ религиозенъ темпераментъ; той билъ малъкъ простъ, но честенъ и уважаванъ търговецъ. Всѣка недѣля редовно отивалъ въ черква, защото това е стара привычка, а отъ друга страна изисква го *приличнето*. Въ понятията, му религията се представявала въ неопредѣленъ и смжтенъ видъ, отъ който той нищо не разбиралъ. Тая негова религия не е имала нищо общо съ всѣкидневнитѣ му работи, нито имала нѣкакво влияние върху неговитѣ дѣла. Тоя човѣкъ, бѣ лишенъ отъ оная дълбока религиозностъ, която може да го повдигне до най-близкото по-горно равнище, но той чувствалъ къмъ жена си и къмъ цѣлото си сѣмейство горѣща любовъ, изразяваща се въ опредѣленъ и самоотверженъ характеръ. Грижилъ се редовно за тѣхъ и само за тѣхна полза работилъ отъ сутринъ до вечеръ въ малката си бакалница.

Този човѣкъ, като поживѣе извѣстно врѣме въ астралното поле, ще бжде достатъчно прѣчистенъ и освободенъ отъ тѣлото на желанията, което е въ разлагаще се състояние, ще се намѣри въ нисшето подраздѣление на

небесния миръ, обиколень отъ всичкитѣ свои любими — близки.

Неговото духовно и умствено развитие си остава таково, каквото е било и на земята, защото смъртта не донася никакви измѣнения. Срѣдата въ която се намиралъ прѣзъ врѣме на сѣмейния си животъ нищо особено не е имала, а прѣдставлявала най-прость духовенъ идеалъ, възвищенъ до толкова, колкото му билъ достъпенъ и на земята. Тука обаче той се чувствува въ пълно щастие и като не прѣстава да мисли повече за своето сѣмейство, отъ колкото за себе си, безъ съмнение той си създава алтруистични наклоности, които слѣти съ душата му като постоянни качества, ще се проявятъ въ бъдаще прѣзъ всичкитѣ му земни сществуваня.

Другъ типиченъ примѣръ е случката на единъ човѣкъ който умрѣ, когато единствената му дъщеря бѣ още съвсѣмъ малка.

Въ небето дѣтето бѣ постоянно при него. Непрѣстано го виждаше той въ най-хубавъ видъ и не прѣставаше да чертае неговото щастие въ най-хубави картини. Между другитѣ нека спомѣнемъ още и за една млада мома, прѣдadena въ обожаване на всичкитѣ съвършенства, които съзерцаваше у баща си; тя чрѣзъ въображението му създаваше много нѣжни сюрпризи и синовни удоволствия. Най-послѣ и за една гъркиня, която живѣеше въ неизразимо щастие съ своитѣ три дѣца, отъ които едното бѣ момче съ рѣдка хубость, за което тя много обичаше да мечтае, че то ще порастне и ще бжде възторженъ побѣдителъ въ олимпийскитѣ игри.

Отъ нѣколко вѣка насамъ, седмото подъ-поле прѣдставлява една поразителна особеность съ многобройното число римляни, картагенци и англичани които се срѣщатъ тамъ. Причината на това е, че измежду хората на тѣзи народности, алтруизмътъ се проявява изключително чрѣзъ любовта и прѣдаността къмъ сѣмѣйството. На това подъ-поле сравнително индийци и будисти се срѣщатъ малко, защото тѣхнитѣ религиозни чувства, като участвуватъ много по-интимно въ сѣмейния животъ, подпомагатъ тѣхното усвършенствуване и повдигане къмъ по-горно равнище.

Изслѣдванитѣ случаи естествено сж много разнообразни. Различнитѣ степени на прогреса се отличаватъ съ относително лжчезарно сияние, а що се отнася до придобититѣ добри качества — тѣ се изказватъ посрѣдствомъ различни цвѣтове. Между другото, тукъ се срѣщатъ и двойки влюбени, внезапно грабнати отъ смъртъта, въ разгара на своята любовъ и прѣданостъ; тѣ сж заняти винаги съ прѣдмета на любовъта си далечъ отъ всички други; по-далечъ ще видитѣ сжщества едва излѣзли отъ дивото си състояние, както напримѣръ Малесъ—човѣкъ твърдѣ малко развитъ, (находящи се още въ етажа, който бихме могли да нарѣчемъ *техниченъ*, етажа на единъ нисши *петри* отъ третия класъ) на когото любовъта къмъ дъщеря му позволява да изпита първото чувство отъ небесния животъ.

Въ всички цитирани случаи небето се оказва плодъ на прѣданостъ и начинающъ алтруизмъ. Въ разгледанитѣ минали сжществувания, вѣнъ отъ тѣзи добродѣтелни чувства не би могло да се прояви нищо въ деваханното поле. Въ повечето изслѣдвани случаи, образитѣ на любимитѣ сжщества, далечъ не сж съвършени, вслѣдствие на което истинскитѣ *Его*, или душитѣ на любимитѣ сжщества не можатъ да се проявятъ въ подобни черти, освѣнъ частично, но на всѣки случай по начинъ много по-пълненъ и по-задоволителенъ отъ колкото на физическото поле и физическия животъ.

На земята ние виждаме само едната страна на нашия приятель; ние не знаемъ всичкитѣ свойства на неговия характеръ, а само онѣзи, които ни привличатъ; но въ сжщность другитѣ черти на неговия характеръ не сжществуватъ за насъ. Цѣнно е да бждемъ прѣданни на приятеля си; да го изучимъ напълно и всестранно тука на земята, но това е твърдѣ рѣдко щастие; тази интимность, това вжтрѣшно познаване може да бжде много погрѣшно. Даже и въ изключителни случаи, когато мислимъ че познаваме нѣкой човѣкъ всестранно, както душевно, тѣй и тѣлесно, ние пакъ познаваме въ него само онази часть, която се проявява въ настоящето въплочение по нисшитѣ полета, но въ истинското му *Его* оставатъ неизслѣдими дълбочини, които сж съвършено недостъпни

за насъ. Ако ни бѣ позволено, чрѣзъ непосредственото и усъвършенствано зрѣние (ясновидство) на менталното поле, да съгледаме нашия приятелъ слѣдъ смъртъта и го разгледаме отъ *всяка страна* и отношение, навѣрно не бихме го познали. Сигурно, той не ще прилича ни най-малко на любимото сщество, което мислимъ че познаваме.

Трѣбва да вземемъ прѣдъ видъ, че силната обичъ, която едничка може да усигури присѣтствието на човѣка въ небесния животъ, въ сщщото врѣме, прѣдставлява въ тѣзи възвишени полета значителна сила, която достига до душата на любимото сщество и прѣдизвиква отговоръ. Точността на този отговоръ, живота и енергията, що го въодушевяватъ, зависи отъ моралното развитие на любимото сщество, но отговора е винаги и безъ изключение абсолютно вѣренъ отвѣтъ.

Ясно се разбира че душата или Егото не се повлиява по съвършено пълненъ начинъ, освѣнъ когато се намира на своето собствено поле, на едно отъ подраздѣленията „арупа“ въ менталното поле; но както и да е, ние приближаваме много повече до нѣкой етажъ на небесния миръ, отъ колкото тукъ долу. Ако условията сж благоприятни, въ Девахана сполучваме да се познаемъ съ нашия приятелъ много по-добрѣ, отколкото тука на земята, нѣщо което би било невъзможно за осществяване, ако даже обстоятелствата, биха били най-неблагоприятни, никога реалността не би била толкова близка до насъ.

Огносно този въпросъ трѣбва да обърнемъ внимание върху два фактора — степенъта на развитието на двѣтъ личности, които се изучаватъ. Ако човѣкъ, който вече се направлява къмъ небесния животъ, чувствува силна любовъ и прѣданость, ако той е вече достатъчно духовно развитъ, той ще сформира образа на своя приятелъ такъвъ, какъвто го е познавалъ на земята. Единъ образъ, чрѣзъ който Егото на приятеля може да се прояви на това равнище по много ясенъ начинъ. Но за да използва приятельтъ напълно случая, който му се прѣдставя, трѣбва и той отъ своя страна да достигне доста висока еволюционна степенъ.

И тѣй, проявата може по двѣ причини да бжде погрѣшна. Сформирувания образъ отъ покойника може да

бжде съвсѣмъ смѣтенъ и много измѣненъ и да не позволи на приятеля, даже и на достигналия напрѣднала степенъ еволюция, да извлѣче голѣма полза. Отъ друга страна, ако приемемъ че образа е ясенъ и съвсѣмъ приличенъ, приятельтъ може да не бжде тѣй добръ развитъ за да се ползва отъ случая.

Но винаги душата на любимото сщество отговаря на чувствата, на прѣданността, каквато и да бжде степенъта да прогреса му, отговора бива немедленъ; той се направлява и обвива лицето, което е създадено. Горѣспоменатитѣ два фактора — отъ една страна, природата на изображението отъ друга, това което душата е способна да изрази — опрѣдѣлятъ точно и ясно до каква степенъ истинскиятъ човѣкъ може да се прояви. Най-слабото и неопрѣдѣлено отъ изображенията, създадено по този начинъ, все пакъ сществува на менталното поле; за егото много по-лесно се постига подобно изображение, отъ колкото за едно физическо тѣло по двѣ нисши полета.

Ако любимото сщество е още живо, то естествено нѣма да се усѣти че неговото истинско его се радва горѣ, на една добавъчна проява. Тази проява не е по-малко сщественна, напротивъ — тя прѣдставлява тамъ истинското азъ, по начинъ много по-опрѣдѣленъ, отколкото земната проява, която чувствуватъ повечето по между насъ.

Интересно е да се констатира, че ако единъ човѣкъ може да си въобрази въ едно и сщцо врѣме нѣколко приятели покойници, намиращи се въ небесния животъ, той така сщцо може въ едно и сщцо врѣме да се яви въ всѣка една отъ различнитѣ форми, като при това да въодушевява и физическото си тѣло. Тази мисль, или дѣйствиe не е никакъ странна, ако се разбератъ добръ отношенията що сществуваатъ между различнитѣ полета. За подобенъ човѣкъ или его е толкова лесно да се прояви въ едно и сщцо врѣме въ много различни небесни образи, колкото за насъ да усѣтимъ въ едно и сщцо врѣме допирането и натискътъ на много прѣдмети въ съобщение съ различни части на нашето тѣло. Едно поле по отношение къмъ друго е това, което е едно разстояние по отношение друго е това, което е едно разстояние. Както е невъзможно

известно число единици, отъ кой да е разредъ, да уравни единица отъ по-голѣмъ размѣръ, тъй сжщо е невъзможно да се изчерпи способността на Егото да се проявява, каквото и да е числото на неговитѣ прояви. Напротивъ, подобни прояви му даватъ новъ и важенъ случай да се развива върху менталното поле.

По силата на законитѣ на божествената справедливостъ, този случай е прѣкото слѣдствие и възнаграда за дѣла или добри качества, които сж произвели любливитѣ и сърдечни чувства, изказани по този начинъ.

И тъй неоспоримо е, че колкото повече човѣкъ на прѣдва, толкова повече вижда че отъ всѣка страна му се прѣдставляватъ благоприятни случаи. Колкото повече прогресира той, толкова повече възбужда у околнитѣ си любовъ и уважение, което увеличава и усилюва съставенитѣ мисль — форми, находящи се на негово разположение по менталното поле. Сжщеврѣменно той вижда да расте могществото което притежава, за да се прояви въ всички форми—както и своята възприемливостъ, когато се облѣче въ тѣхъ.

Не огдавна, нашитѣ изслѣдователи имаха случай да отблѣжатъ единъ примѣръ, поразителенъ по своята простота. Една майка, покойница отъ прѣди двадесетъ години, слѣдъ смъртъта си остави два сина, които обичаше нѣжно; естествено тѣ заимаха първо мѣсто въ нейнитѣ мисли прѣзъ небесниятъ ѝ животъ и тя си ги въобразяваше такива, каквито ги бѣ оставила, на възраст петнайсетъ-шестнайсетъ годишни. Любовта, която тя непрѣкъснато хранѣше къмъ тѣзи ментални образи, при всичко че дѣйствува реално, като една благотворна сила, слизаща въ видъ на вълни върху двамата порастнали мжже, все пакъ не влияеше върху тѣхъ по единъ и сжщъ начинъ, не за туй че майчината любовъ бѣ по-голѣма къмъ единия, отъ колкото къмъ другия, но защото между самитѣ образи сжществуваше една голѣма разлика на жизненостъ. Но да кажемъ истината—тая разлика за майката не сжществуваше; тя виждаше двамата си синове постоянно да присжтствуватъ такива, каквито сърдечно желаше да бждатъ. Но това не спжжна изслѣдванията на наблюдателитѣ, тѣ ясно съгледаха че

единиятъ отъ двата образа прѣдставляваше много по-мощна енергия отъ другия. Тѣ подириха причината на това интересно явление и откриха че единиятъ отъ двамата синове бѣ станалъ управителъ, както много други, безъ да притежава нѣкакви злини, но лишенъ отъ всѣкакво духовно развитие. Другиятъ напротивъ, къмъ своитѣ възвишени и великодушни настроения, присъединяваше голѣма изтънченостъ и знания. Благодарение на добрия мораленъ животъ който водеше, у него съзнанието на душата се бѣ развило много повече, отъ колкото у брата му и слѣдствие на това, неговото *Висше азъ* можеше да въодушевява много по-точно образътъ на младежа, образуванъ отъ любящата майка, въ време на нейния небесенъ животъ. Понеже зараящето сияние на душата бѣ по-значително, образътъ се прѣдставляваше ясенъ и пълень съ животъ.

Получени сж още много подобни удостовѣрения, които констатирагъ, че колкото повече една душа е духовно развита, толкова по-добрѣ тя може да се проявява въ образитѣ, които създава любовта на нейнитѣ приятели, а отъ самото това дѣйствие душата се възпелзува все повече и повече и се укрѣпва отъ любящата сила, разтилаща се върху нея чрѣзъ менталнитѣ образи. До като душата расте, тѣзи образи я изображаватъ съвършено, до като сама тя господарь, почне да ги употрѣблява съзнателно, за да помогне и просвѣти своитѣ сироти.

Това е единственото срдѣство за възможното съобщение между душитѣ затворени още въ физическото тѣло и ония, които вече сж заминали въ небесния миръ. Повтарямъ още веднажъ: една душа може да се прѣдстави на приятеля си въ небесния животъ по неподражаемъ начинъ чрѣзъ своето изображение, но сжщеврѣменно да бжде съвсѣмъ несъзнателна тука долу, защото прѣзъ земния си животъ, чрѣзъ физическото тѣло се проявява толкова добрѣ и неусѣтно, че мисли за невъзможно да се съобщава съ умрѣлия си приятель.

Ако напримѣръ тая душа е развила въ себе си съзнанието до *обединение*, тя вече е господарка на всичкитѣ си способности и това е направила прѣди

да хвърли физическото си тѣло. Надарена съ тѣзи способности, тая душа може да констатира прѣзъ жалкото си земно сществуване, че се намира както и другъ пжть, лице съ лице съ приятеля си и че смъртта съвсѣмъ не е отнесла въ неизвѣстность любимото сщество тя само разбулва прѣдъ него най-величественя и обширенъ животъ, що вѣчно ни окржава.

За наблюдателя приятельтъ много прилича на онзи който е живѣлъ на земята, а при това той сияе въ дивенъ блѣсъкъ. Менталното тѣло както астралното, въ границитѣ на яйцевидна вѣнкашность, прѣдставлява единъ отпечаткъ на физическото тѣло, точно опрѣдѣлено отъ формата на причинното тѣло; този отпечаткъ прилича малко нѣщо по вѣнкашностьта си на една форма, състояща отъ гжста мъгла, окржжена съ друга по прозрачна. Личностьга на послѣдния земенъ животъ сществува и прѣживява ясно и опрѣдѣлено до свѣршека на небесния животъ. Това чувство на личността не се слива съ индивидуалностьта, освѣнъ когато съзнанието се погълне окончателно отъ причинното тѣло.

Когато слѣзе къмъ нисшитѣ полета за да се въплоти, човѣкъ за пръвъ пжть се съзнава като истинско *Его*, съ сравнителна неизмѣнность.

Често пжти нѣкои питатъ: въ менталното поле сществува ли чувството за врѣме; нощъ — слѣдва ли деня; сънь слѣдва ли бдѣнието?—Въ тоя небесенъ миръ, за човѣка на когото се открива деваханното сществуване, единственото събуждане състои въ постепенното и напрѣдничаво съзнание и узнаване несравненото блаженство, което характеризира това поле, а единствениятъ сънь е потъването въ щастливо безсъзнание, когато вече се свѣршатъ дългитѣ години на небесниятъ животъ. Нѣкога ни сж описвали небето, като единъ видъ непрѣкъснато продължение на всички най щастливи минути прѣзъ човѣшкия земенъ животъ, на които блаженството би било стократно. Това опрѣдѣление, както и всички фигуративни опрѣдѣления по физическото поле, е много далечъ отъ истината, но при все това, то може да се счита по точно, отъ колкото понятието за деня и нощта. Разнитѣ видове благоденствие сж наистина несравнено

разнообразни, но редуването на спането и събуждането нѣматъ никакво мѣсто въ небесния животъ.

Окончателната раздѣла на ментелното и астрално-тѣло, изобщо се послѣдва отъ единъ периодъ на абсолютно безсъзвниие, на което продължителността е крайно разнообразна. Този периодъ е аналогиченъ съ оня, който послѣдва физическата смъртъ. Има голѣмо сходство между събуждането, което слѣдъ малко възвръща менталното дѣйстваеще съзнание и усѣщанията, често пжти изпитани при събуждането. Понѣкога се случва, въ минутата на събуждането, да се прѣмине въ единъ периодъ на блажено спокойствие, кждѣто човѣкъ бива съзнателенъ, макаръ че менталтъ се намира въ бездѣйствие, а тѣлото едва подлежи подъ силата на волята. При събуждането си въ небесния миръ, човѣкъ тѣй сжщо прѣкарва малко или много дълъгъ периодъ, въ дълбоко постоянно растяще блаженство, прѣди неговото съзнание да достигне до пълна дѣйносѣ. При зараждане на тая неизразимата радостъ, тя го поглъща напълно, до като полека лека се събужда и вижда окръженъ отъ миръ населенъ съ идеални създания, на които характера съотвѣтствува съ природата на подъ-полето, къмъ което се е направлявалъ.

Шесто подъ-поле — второ небе.

Характеристика на това подраздѣление е антропоморфната религиозна набожностъ. Ако този видъ набожностъ се различава отъ религиозното чувство, изложено въ второто астрално подъ-поле, то е защото това чувство не проявява никаква слѣда отъ егоизмъ. Човѣкъ, който упражнява тази набожностъ, не се грижи ни най-малко за онова, което заслужва любовта му къмъ Бога, когато другиятъ видъ набожностъ всѣкога се подбужда отъ надежда и желание да извлѣче нѣкоя полза. На второто астрално подъ-поле, сжществува тоже извѣстно религиозно чувство, но то е неопрѣдѣлено и смѣсено съ егоизмъ, а набожността, която издига човѣка на шестото подъ-поле отъ небесния миръ, не притежава никаква слѣда отъ този порокъ.

Отъ друга страна, трѣбва да се внимава да не се смѣсва тази еволюционна фаза, съ по-възвишенитѣ набожни форми, които намиратъ израза си въ изпълнението на една опрѣдѣлена задача, приета поради божествената любовъ.

Ако приведемъ нѣколко примѣри, наблюдавани по това подѣ-поле, може би ще дадатъ по-ясна прѣстава за разнообразията споменати по-горѣ, отколкото тѣхното описване.

Измежду сщществата, чийто менталъ на това равнище намира пълненъ изразъ, повечето принадлежатъ на източнитѣ религии; тѣ се характеризиратъ съ една чиста набожностъ, въ която обаче сравнително се забѣлѣзва малка разсждливостъ и интелегентностъ. Тукъ се намиратъ обожателитѣ на Вишну, на Кришна, както и извѣстни сектанти на Сива. Всѣкой отъ тѣхъ е обгърнатъ съ чурупката на собственитѣ си мисли. Самъ съ своя частенъ Богъ, забравенъ отъ човѣчеството, всѣкой отъ тѣхъ живѣе погълнатъ отъ своитѣ мисли, ако въ неговата религиозностъ не се присъединява и прѣданостъ къмъ любимитѣ му, останали на земята. Напримѣръ, забѣлѣзали сж единъ Vaishnatite съвършено погълнатъ отъ екстатично обожаване на изображението Вишну, комуто прѣзъ земния си животъ прѣнасялъ жертви.

Най-характернитѣ примѣри на това поле, се срѣщатъ измежду женитѣ. Между другитѣ, тамъ имаме и една индийка, която боготвореше мжжа си. Тя си въобразяваше тѣй сжщо, че младия Кришна играелъ съ дѣцата ѝ. Послѣднитѣ бѣха много зелени и реални, а малкиятъ Кришна прѣдставляваше едно дървено изображение, изрисувано съ сини бои и въодушевено съ истински животъ. Кришна се виждаше въ небесния си животъ още подѣ форма, на единъ младъ изнѣженъ човѣкъ, който свири флейта, безъ да срѣщне въ двояката си проява нито най-малка причина за смѣсване и смущение. Друга една жена, прѣдadena въ обожаване на Сива, като смѣсваше богътъ съ мжжа си, считаше втория като истинска проява на първия и това толкова сполучливо, че единиятъ постоянно изобразяваше чертитѣ на другия. Нѣкои Будисти още сега се намиратъ на това подраздѣление, но само онѣзи оставатъ тамъ, а които знанията сж ограничени и които въ Буда виж-

да въ повече прѣдметъ за обожаване, отколкото единъ великъ наставникъ.

Много жители на това ментално равнище принадлежатъ на християнската религия. Между тѣхъ ще срѣцнете души набожни безъ интелектуаленъ характеръ, както неграмотния католически селянинъ, и убѣденитъ искренъ войникъ на спасителната армия.

И тука забѣлѣзваме, до самозабрава съзерцание, имаще за прѣдметъ Христа или св. Богородица. Единъ шотландски селянинъ, погълнатъ отъ дълбоко обожаване къмъ Дѣва Мария, въображаваше си я да стои права върху лунния сърпъ, както се спомѣнава въ „Успѣние св. Богородица“ и ѝ говорѣше съ прострѣни рѣцѣ къмъ нея. Единъ срѣдвѣковенъ монахъ, потъналъ въ екстазъ, съзерцаваше Христа разпнатъ на кръста и толкова силни бѣха неговата прѣданность, любовъ и състрадание, че като виждаше кървавитѣ рани на своя обожаемъ, самъ произвеждаше подобни бѣлѣзи върху собственото си ментално тѣло.

Единъ другъ житель, като че ли бѣ забравилъ печалната история на разпятieto Христо и си прѣдставляваше Господа Исуса Христа винаги на трона на своята слава, прѣдъ кристалното море, окръжено отъ едно множество обожатели, измежду които се намираше и той съ жена си и всички близки. Въпрѣки горѣщата любовъ, която хранеше къмъ сѣмейството си, обожаването на Христа, заемаше първо мѣсто въ неговитѣ мисли. Обаче, нищо нѣмаше по-материялно и земно отъ неговитѣ понятия относително сжщността на Бога: той си прѣдставяше че Богъ облича едно слѣдъ друго, като чрѣзъ нѣкое дѣйствиe на халейдоскопъ, въ човѣшката си форма и подиръ това въ образа на агне носяще херувгитѣ, символъ често изображенъ по стѣната и черковнитѣ прозорци.

Една набожна испанка, умрѣла на деветнадесетъ или двадесетъ годишна възраст; бѣше още по-интересна за наблюдение. Прѣзъ небесния си животъ тя се прѣнасяше умствено въ епохата, когато Христосъ живѣеше на земята. Тя виждаше себе си какъ придружава Господа прѣзъ всичкитѣ събития, споменати отъ Евангелиститѣ, слѣд-

ствие на което, тя се грижише много за майката на Спасителя. Дѣва Мария, особено подиръ разпятieto.

Изгледитѣ, които тя си въобразяваше—пейзажитѣ и носиитѣ на Палестина, не прѣдставляваха никакво сходство съ дѣйствителността, защото Спасителя и неговитѣ послѣдователи тя обличаше съ носии на испански селяни, а околнитѣ високи испански планини, тя считаше за върховетѣ на Иерусалимъ, покрити съ лозя и маслинени дървета и обрасли съ пепелявъ мъхъ, каквито сж испанскитѣ, а това бѣше твърдѣ естествено явление. Най-послѣ тя си въобразяваше, че става мжченица на своята свѣта вѣра, подиръ което се възнася на небето за да почне от-ново едно неопрѣдѣлено сществуване въ което намираше толкова радости.

Небесниятъ животъ на едно дѣте е приятенъ и оригиналенъ примѣръ; като изложа него, ще свърши описанието, което посвѣтихъ на шестото подъ-поле. Това дѣте починало на 7-годишна възраст; въ небесния си животъ то развиваше религиознитѣ разкази, които неговата бона, шотланка по народностъ, му разказвала на земята. То много обичаше да си въобразява че играе съ Исуса и му помага да фабрикува глинени вrabчета, които Божественото дѣте, споредъ легендата, въодушевявало и ги накарвало да хвърчатъ.

Всѣкой може да разбере, че слѣпата и безлогична набожностъ, никога не повдига къмъ много напрѣднало духовно равнище онѣзи, които се прѣдаватъ на нея. Но нека помнимъ че тѣхното щастие е пълно, че тѣ сж винаги удовлетворени и доволни, защото получаватъ точно това, което сж въ състояние да цѣнатъ като най-възвишено. Но трѣбва да се знае още, че въ бждаще ще извлѣчатъ доста голѣма полза отъ това минало положение по начинъ много опрѣдѣленъ. Ако тази набожностъ сама по себе си не издига къмъ по-възвишенъ напрѣдъкъ, за да развие своята интелектуалностъ, тя поне въ бждеще ще бжде прѣдразположена къмъ набожностъ по-духовна, по-сщественна и изобщо къмъ по-честенъ и мораленъ животъ.

Наистина, тя нѣма да прогресира бърже въ духовно направление, но ще бжде гарантира отъ много опасности, защото повече отъ вѣроятно е, че въ слѣдущето прѣвъплошение, тя не ще се увличе нито въ единъ грубъ грѣхъ, или да забрави или се откаже отъ набожнитѣ си настроения и се прѣдаде на скжпернически, гордъ или развратенъ животъ. Въпрѣки всичко това, изучването на туй подъ-поле ясно и опрѣдѣлено сочи необходимостта да се слѣдва съвѣта св. Петра: „При вѣрата си прибавете добродѣтель, при добродѣтеля — знанието“.

Ако вѣрата подъ наивна форма, видимо произвежда особни резултати, интересно е да видимъ, какво произвежда материализма, който е още по-наивенъ и до скоро се срѣщаше въ Европа тѣй често. Г-жа Блаватска, въ съчинението си „Le clef de la Théosophie“ казва, че въ извѣстни случаи материалиста губи съзнание въ небесниятъ животъ, защото прѣзъ своя земенъ животъ не е вѣрвалъ въ какви да е послѣсмъртни условия. Обаче нашата велика основателка вѣроятно е давала на думата *материализъмъ* значение много по-ограничено, отъ колкото обикновено днесъ се дава на тази дума, защото пакъ въ сжщото съчинение тя твърди, че подиръ смъртта, за материалиститѣ не сществува никаква възможность за съзнателенъ животъ.

Тѣзи които нощемъ работятъ въ астралното поле, знаятъ че много личности, наречени изобщо материалисти, могатъ да се срѣщатъ тамъ, дѣто навѣрно тѣ сж въ пълно съзнание.

За ясность единъ примѣръ: Нѣкой си прочутъ материалистъ, интименъ приятель на единъ нашъ колега, слѣдъ много търсене, неотдавна бѣ намѣренъ въ най-възвишеното астрално подъ-поле, обкръженъ отъ книгитѣ си да продължава своитѣ издирвания сжщо така, както би направилъ на земята. Занитанъ отъ приятеля за новото положение, той чистосърдечно призна, че старитѣ му теории сж пропаднали въ неанта отъ непрѣодолимата логика на нѣщата и фактитѣ, но неговитѣ агностични стремежи бѣха още доста силни, за да му прѣпятствуватъ да приеме това, което го учеше приятельтъ му, по въпроса за едно по-възвишено ментално поле. Характерътъ на този

човѣкъ не можеше да постигне своята пълна зрѣлостъ, освѣнъ на менталното поле. Пълната му недовѣрчивостъ къмъ задгробния животъ, като не е попрѣчила на астралнитѣ му опитности, защо да се прѣдполага че по-късно тя ще парализира въ небесния миръ редовната еволюция на неговитѣ по-възвишени енергии?

Нѣма никакво съмнѣние, че този материалистъ, слѣдствие своята недовѣрчивостъ, много е изгубилъ отъ своя напрѣдкъ. Ако религиозниятъ идеалъ му би билъ достъпенъ, безъ съмнѣние той би събудилъ въ душата си мощна набожна енергия и днесъ би пожъналъ плодовегъ ѝ. Всичко това могло би да бжде, но сега нищо такова не сществува за него. Дълбоката му и безкористна прѣданность, обаче що чувствуваше къмъ сѣмейството си, нѣжната и неуморна филантропия, тѣй сщщо прѣдставляватъ могща енергия за дѣйность, която ще произведе своя резултатъ, когато достигне въ менталното поле. Отсѣтствието на извѣстна сила не може да прѣпятствува на другитѣ сили да упражняватъ своето дѣйствие.

Ето друго наблюдение още по-скорошно. Единъ материалистъ слѣдъ смъртъта си като се събудилъ на астралното поле, помислилъ че още е живъ и че просто сънува лошъ сънъ. Обаче за негово щастие, синътъ на единъ неговъ старъ приятель, зимащъ участие въ група другари, способни да работятъ и да дѣйствуватъ съзнателно въ астралното поле, билъ натоваренъ да го намѣри и да му помогне. Естествено, материалиста най-напрѣдъ помислилъ, че този младъ човѣкъ играе роля въ неговия сънъ, но като получилъ отъ стария си приятель разни извѣстия, напомнящи минали обстоятелства, относящи се до раждането на младия момъкъ, той се убѣдилъ въ дѣйствителността на новото положение и изказалъ голѣмо желание да добие всички свѣдѣния относително полето, което обитава. При тѣзи условия, инструкциитѣ що му сж били ладени ще произведатъ върху него безъ съмнѣние твърдѣ забѣлжжителни дѣйствия: тѣ чувствително ще измѣнатъ не само небесниятъ животъ що го очаква, но още и неговото близко земно прѣраждане.

Слѣдъ всичко горѣказано, защо трѣбва да се чудимъ на подобни случаи и обстоятелства? Нашитѣ опит-

ности още отъ физическия животъ ни принуждаватъ да прѣдвиждаме това. Колко пжти, тука долу ние констатираме че природата никога не прощава нашата немарливостъ относително законитѣ ѝ. Убѣденъ че огънътъ не гори, човѣкъ пипа съ ржка пламъка, и веднага се убѣждава въ противното. Сжщото се случва когато казватъ че не вѣрватъ въ бждащето сжществуване; това погрѣшно вѣрване не измѣнява никакъ дѣйствиата на природнитѣ закони. Човѣкъ подиръ смъртта си, просто и ясно узнава че се е лъгалъ въ понятията и вѣрванията си прѣзъ земния животъ.

Материялизма, що е цитиранъ отъ г-жа Блаватска и споменатъ въ по-горнитѣ пасажи, е безъ съмнѣние нѣщо много по-грубо и по-прѣдизвикателно, отколкото обикновенниятъ агностицизмъ. Подобенъ видъ материялизмъ би направилъ крайно невѣроятнo придобиването качества, изискващи едно прѣбивание въ менталното поле, за да се достигне тѣхната зрѣлостъ.

Пето подъ-поле — Трето небе.

Характерътъ на това подраздѣление бихме могли да опрѣдѣлимъ като набожността. На това равнище християнина не обожава само своя Спасителъ, но се усѣща че и той работи за него въ свѣта. Това равнище е особно поле, гдѣто се изпълняватъ всички велики начинания, всички велики планове неизпълнени на земята; всички голѣми организации, вдъхновени отъ религиозна набожностъ, на която любимия прѣдметъ е изобщо човѣколюбieto — филантропията. Нека си спомнимъ прочее, че колкото повече се издигаме, толкова по-голѣми ставатъ усложненията и разнообразията. Ако ни е възможно да опрѣдѣлимъ общата характеристика на това поле, то става все повече вѣроятнo, че тамъ ще срѣщнемъ много изключения и разнообразия, които не принадлежатъ винаги на общата категория.

Най-напрѣдъ, ето примѣръ който може да служи за образецъ на положение по-височко отъ срѣдно. Това е примѣрътъ за единъ човѣкъ, когото намѣрихме да прилага въ изпълнение единъ грандиозенъ проектъ, съ цѣль

да подобри условията на социалнитѣ по-нисши класове. Този човѣкъ съ религиозенъ характеръ бѣ разбралъ, че когато се касае за щастието на бѣднитѣ, първата грижа трѣбва да бжде, подобрънието на тѣхното физическо положение. Планътъ, който осществяваше сега въ небесния си животъ съ тържественъ успѣхъ, съ крайно внимателна грижливостъ и всички изискуеми подробности непрѣкъснато занимавалъ неговата мисль тука долу, безъ обаче да има възможность да прѣдприеме изпълнението му.

Той мечтаелъ, че ако разполага съ грамадно богатство, би купилъ и монополизиралъ една второстепенна търговия, която тогава раздѣляли и експлоатирани 3—4 търговски кжщи. Той мислѣлъ като направи грамадни економии отъ унищожаването на публичната конкуренция и отъ другъ видъ търговски разорителни съперничества, да отпусне на работницитѣ си много по-голъма заплата, безъ обаче да промѣни продажнитѣ цѣни. Измежду другитѣ човѣколюбиви проекти, ималъ и проекта да купи обширни земи и да построи за своитѣ работници нуждитѣ кжщи съ отдѣлни градини. Слѣдъ извѣстно число служебни години всѣки работникъ можелъ да участвува въ печалбитѣ, тѣй щото прѣзъ врѣме на старостта си, да бжде обезпеченъ подъ стрѣхата на собствено жилище. Като прилагаше тази система, нашиятъ филантропъ се надѣваше да докаже отъ една страна че Християнството може да се комбинира съ най-практични идеи, отъ друга страна да привлече къмъ своята вѣра душитѣ на своитѣ работници, крайно признателни за материалнитѣ благодѣяния, които сж получили отъ него.

Мога да опиша тукъ другъ подобенъ случай за единъ индийски принцъ, на когото идеялтѣ на земята бѣ Рама—„царскиятъ и божественъ герой“. Като го вземаше за примѣръ, той се стараше да му подражава прѣзъ всичкия си животъ и както Рама да употрѣби сжитѣ методи на управление. Твърдѣ естествено, тука долу се случаваша безчетъ неприятни обстоятелства, които носеха несполука за много проекти, но въ небесниятъ животъ всичко успѣваше и всѣко старание добрѣ изпълнено, произвеждаше най-добри резултати.

Рама самъ помагаше на принца, като ржководителъ и съвѣтникъ и приемаше вѣчна прѣданность отъ всичкитѣ си вѣрни поданници.

Личната религиозна дѣятелность ни доставя единъ интересенъ и трогателенъ примѣръ: Една жена, монахиня въ единъ дѣятеленъ орденъ, както се вижда ясно, базирацъ живота си върху текста: „Доброто, което си сторила на мои по-малки братя, сторила си го на мене“, защото тя и сега въ небесния миръ се съобразява съ заповѣдитѣ на своя Господъ, не прѣстава да се грижи за болнитѣ, да храни гладнитѣ, да облича бѣднитѣ и да ги обсипва съ добрини, но всичко това съ една бѣлѣжити особенностъ: всички онѣзи, на които помагаше и служеше, бързо възприемаха макаръ и външно Христа и приемаха благословията на неговата възторжена вѣра.

Нека цитирамъ още единъ поучителенъ примѣръ. Имаше двѣ необикновено набожни сестри. Едната бѣ недѣгава, а другата бѣше посвѣтила дългото си сществуване да гледа сестра си. На земята често пжти тѣ мечтаеха и желаеха да прѣдприематъ религиозни благотворителни дѣла, но срѣдствата не имъ позволяваха. Днесъ всѣка една отъ тѣхъ, въ небесниятъ си животъ займа първо мѣсто при сестра си. Недѣгавата сега е много здрава и силна и всѣка една вижда сестра си да взема участие въ своитѣ собствени усилия, да турне въ изпълнение сщественитѣ земни благородни желаня и мечти. Това е прѣкрасенъ примѣръ за да види всѣкой, какъ спокоенъ и радостенъ бива задгробниятъ животъ за личности, вдѣхновени съ религиозни чувства. Смъртта не докарва друго, освѣнъ една само промѣна: излѣкуването на болестята и страданията и поради това, изпълнението на дѣла до тогава считани невъзможни.

На това равнище тѣй сщцо намира своята проява мисионерската дѣйность. Проститѣ и обикновени мисионери, фанатици и нѣвежи, естествено не се издигатъ тѣй високо, но уважаеми личности, като Ливингстонъ, се срѣщатъ много.

Тамъ тѣ се жертвуватъ за цѣлята, на която сж се посвѣтили и която имъ е скжпа; тѣ обръщатъ много хора въ вѣрующа християни — тѣ сж труженицитѣ на хри-

стиянската религия. Изъ между най-поразителнитѣ примѣри що сме събрали, е тоя на единъ мохамеданинъ, който си въобразяваше, че работи най-ревностно за обръщане на цѣлото човѣчество въ мохамедани и управлението на свѣта съобразно съ ислямскитѣ най-ортодоксални принципи.

Въ извѣстни случаи, артистическиятъ темпераментъ види се позволява да се достигне това равнище. Но тука трѣбва да се обърне внимание на едно сжществено различие.

Артистътъ или музиканта, на когото единствениятъ егоистиченъ обектъ се съсредоточава въ личното честолюбие, или който обикновено се оставя да бжде повлиянъ отъ завистливи професионални чувства, по всѣка вѣроятностъ не усъвършенства способности толкозъ силни, които да го повдигнатъ до менталното поле. Напротивъ, типътъ на най-вѣрховното изкуство, който за своитѣ последователи прѣдставлява грамадна сила (на която тѣ сж вложителитѣ) трѣбва да служи за духовно повдигване на своитѣ подобни и се изразява на по-възвишени области, даже до петото подъ-поле.

Изъ между тѣзи двѣ крайности, хората които обичатъ изкуството за самото изкуство и го считатъ като даръ за своята божественостъ, въ извѣстни случаи могатъ да достигатъ това равнище въ небето, което имъ е свойствено и подходно.

Ето и подобенъ примѣръ. Единъ музикантъ, съ темпераментъ много религиозенъ, въ своитѣ безкуристни усилия не виждаше друго освѣнъ че прави сърдеченъ приносъ Христу, безъ да подозира чудеснитѣ въздѣйствия, както звучни тѣи и цвѣтни, които възпроизвеждаше въ материята на менталното поле съ своитѣ композиции.

Неговиятъ ентузиазъмъ не ще бжде нито изгубенъ, нито безплоденъ, защото безъ да знае, той даваше на много души радостъ и помощъ, което навѣрно ще служи въ близкото му прѣраждане за подкрѣпа на една още по-горѣща набожностъ, и напрѣдка на единъ още по-могщъ музикаленъ гений. Такъвъ животъ може да се повтори почти безброй пжти, ако въ дълбочината на човѣка не сжществува едно по-висше желание, желанието да

бжде полезенъ на човѣчеството. Ако хвърлимъ единъ само погледъ въ миналото на тритѣ полета съ които сме се занимавали до сега, ще забѣлжимъ че тѣ запазватъ правото да удовлетворяватъ повече личната прѣданостъ, засвидѣтелствувана къмъ сѣмейство, къмъ приятели, или пъкъ къмъ нѣкое лично божество, отъ колкото по-обширната прѣданостъ, отнесена къмъ човѣчеството. Второто намира своя изразъ въ слѣдващето подъ-поле.

Четвърто подъ-поле — четвърто небе.

Това поле е най-високото отъ равнището „Рупа“. Тука дѣятелността е толкова разнообразна, че е невъзможно да се опрѣдѣли съ единъ общъ характеръ. Би могло обаче да се образуватъ четири главни раздѣления: безкористно издирване на духовни познания; възвишената философска или научна мисль; литераторскитѣ или артистични съ алтруистична цѣль употребени таланти, дѣятелността на която, като единственъ двигателъ е радостта, да се служи на ближния. Нѣколко примѣри отъ всички тия класи ще спомогнатъ да се разбере по-добрѣ тѣхното точно опрѣдѣление.

Жителитѣ на това подъ-поле естествено се допълватъ почти изцѣло отъ религиитѣ, що признаватъ потребностъ отъ духовни знания. Читателтъ помни че на шестото подъ-поле ние намѣрихме множество будистичния религия бѣ всѣла изобщо характера на набожностъ, съсрѣдоточена върху своя великъ Шива*), въобразявайки си неговата личностъ; тука напротивъ срѣщаме сектанти, на които върховното настроение е да слушатъ уроцитѣ на учителя, сѣднали прѣдъ нозѣтѣ му и почитайки въ него повече личността на учитель, отколкото единъ прѣметъ за обожаване.

И тъй, въ небесния животъ това върховно желание дѣйствително се реализива. Тѣ наистина слушатъ уроцитѣ на Буда; образа му, що сж измислили не е празна форма: той е въодушевенъ отъ мъдростъ, могъщество и отъ чудотворната любовъ на най-великия наставникъ на

*) Върховно сжщество у индуцитѣ.

тоя свѣтъ. Тѣй тѣ придобиватъ нови знания, а тѣх-
 ниятъ интелектуаленъ хоризонтъ се разширява още повече,
 което за бждния имъ най-близъкъ животъ безъ друго ще
 има най-важни послѣдствия. Може би тѣ нѣма да си спом-
 нятъ личнитѣ дѣла отъ миналото (дѣла, отъ които
 обаче тѣ ще бждатъ погълнати, когато се намѣрятъ въ
 близко сществуване и на които мждростъта ще знаятъ
 чрѣзъ инпултивно вдѣхновение), но полученитѣ знания
 ще прѣдадатъ на Егото едно опрѣдѣлено настроение, да
 обсжда всичкитѣ тия прѣдмети по начинъ по-обширенъ
 и съ духъ по-философски.

Подобенъ небесенъ животъ — това разбира всѣкой
 — безспорно и сигурно ускорява еволюцията на Егото.
 Още отъ тука виждаме голѣмото прѣимущество и полза
 осществени отъ ония, които сж се оставили да ги ржко-
 водятъ можщи и истински наставници.

Тоя видъ поука намираме подъ друга форма, по-
 малко развита но доста интересна, — единъ писателъ,
 великъ и духовно развитъ, става за единъ младъ уче-
 никъ жива личностъ, истински приятелъ, който участвува
 въ неговия менталенъ животъ: той става идеяленъ образъ,
 който винаги присжтствува въ мечтитѣ на ученика. По-
 добенъ авторъ може да присжтствува въ небесния жи-
 вотъ на ученика и понеже собствената му душа високо
 еволюира, той може да въдушевлява ментална образъ,
 който е създалъ ученикътъ. Тѣй сжщо, благодарение на
 благоприятни обстоятелства, този авторъ може да даде
 нова свѣтлина въ съдържанието на своитѣ сътинения и
 да спомогне на читателя да открие дълбоката имъ
 смисль.

Измежду индийцитѣ мнозина които слѣдватъ пжтя
 на мждростъта, на това поле намиритъ своя небесенъ жи-
 вотъ, особено ако тѣхнитѣ наставници сж били хора на
 истинската наука. Едни отъ Суфитѣ и Парситѣ, най-на-
 прѣднатитѣ, тѣй сжщо се намиратъ на това поле. Тамъ се
 срѣщатъ още нѣкои отъ най-старитѣ гностици, на които
 духовното развитие, заслужило продължително прѣбива-
 ние въ тая небесна область. Сравнително ограничено е
 числото на Суфитѣ и гностицѣтъ тука, сѣкашъ нито хри-
 стианството, нито мохамеданството сж сполучили да по-

влиаятъ да достигнатъ тѣхнитѣ послѣдователи до това равнище, при всичко че извѣстни личности, принадлежащи на тѣзи двѣ религии само по име, сж могли да достигнатъ това подь-поле, благодарение на независимитѣ качества на тѣхния характеръ и вслѣдствие особенитѣ знания вънъ отъ тѣхната религия.

Въ тази областъ още срѣщаме ученици по окюлтизма, сериозни и прѣданны хора, но които не сж до тамъ напрѣднали за да могатъ придоби правото и силата да се откажатъ отъ небесния си животъ, за благо на човѣчеството. Тамъ между тѣхъ се намира единъ човѣкъ, който приживѣ още бѣ лично познатъ съ нѣколко наши изслѣдователи; той бѣше будиски монахъ и съ рѣвностъ бѣ изучилъ теософията, като при това хранѣше горѣщо желание да се удостои съ привилегията да приема уроци непосредствено отъ самитѣ адепти. Въ небесния му животъ, Буда занимаваше първо мѣсто, а двамата учители, които бѣха въ по-интимно съобщение съ теософското общество, се явяваха като негови намѣстници да прѣподаватъ и разпространяватъ неговата доктрина. И тритѣ тия образи бѣха изпълнени съ могъществото и мъдростта на великитѣ сщщества които прѣдставляваха. Тѣй че монахътъ дѣйствително получаваше уроци по окюлтнитѣ прѣдмети, дѣйствието и ползата на които навѣрно въ най-близкото въплощение ще му помогнатъ, да се опжти по направление къмъ посвѣщението.

Отъ сщщото равнище мога да цитирамъ още единъ примѣръ, който ще покаже ужаснитѣ послѣдици отъ несправедливи и безъ основа подозрѣния. Това бѣ личностъ, която въ началото се прѣдаде, съ най голѣма ревностъ и самоотвержение въ изучването окюлтната доктрина, но къмъ края на живота си, безъ никакви причини, почва да подозира своята стара другарка и приятелка г-жа Блаватска, на която дължеше всичкитѣ свои знания, като обявява недостойно недовѣрие къмъ нея. За голѣмо съжаление, виждаше се до каква степенъ това чувство лишаваше тази личностъ отъ благотворнитѣ влияния и висшитѣ поучения, съ които иначе тя би се наслаждавала въ небесния си животъ и това не защото тѣзи благотворни влияния ѝ бѣха отказани, подобно нѣщо никога не може

да се случи, но защото нейното собствено ментално състояние я правеше до известна степен неспособна към тяхното действие. Естествено, тая личност далеч не подозираше подобно нещо, напротивъ, тя мислеше че се наслаждава съ всичкитѣ радости на едно свършено и пълно съобщение съ учителитѣ. За изслѣдователитѣ обаче бѣ ясно и явно, че безъ печалнитѣ ограничения, които сама си наложи, тя би извлѣкла отъ прѣбиваването си на това равнище много по опрѣдѣлена полза и напредъкъ. На нейно разположение се намираше цѣло съкровище, тъй да се каже, съ безконечна любовъ, сила и знания, но непризнателността ѝ затваряше почти свършено пѣтя.

Тука се намиратъ и други учители на мъдростта, освѣнъ онѣзи които управляватъ нашата школа има и други още школи на окюлтизма, на които ученията изобщо сж аналогични съ нашитѣ.

Ако прѣминемъ сега къмъ слѣдващото подраздѣление, онова на философската и научна възвишена мисль, тамъ ще намѣримъ много отъ тѣзи по-благородни и побезкористни мислители, — старателно се трудятъ да проникнатъ въ незнатното и да разрѣшатъ проблемитѣ съ единствена цѣль че да просвѣтатъ и повдигнатъ подобнитѣ си. Ние не причисляваме между философитѣ известни хора отъ изтокъ, както и отъ западъ, които губятъ времето си въ многоглаголни рассждения и хитрости. Тоя видъ спорове, които иматъ за двигателъ егоизма и суетата, никога не биха могли да способствуватъ да се вникне въ невидимитѣ тайни на Вселенната. Какъ биха могли лекции толкова повърхностни, да произведатъ резултати, способни да се развиятъ въ менталното поле?

Измежду действителнитѣ мъже на науката, живущи на това подъ-поле, има единъ който въ послѣдно време се бѣ прѣвързалъ много къмъ школата на неоплатонцитѣ и на когото анализѣ отъ неговата епоха, за щастие запазили името му. Неговиятъ животъ тука още се ограничаваше въ дълга усилена работа, да асимилира учението на тая школа, а сега неговиятъ небесенъ животъ минува въ старание да вникне въ мистериитѣ и

да схване съотношенията на живота и човѣшкото развитие.

Нека цитираме и живота на единъ астрономъ, чиито вѣрвания най-напрѣдъ ортодоксални, бѣха се разширили до пантеистични. Прѣзъ небесния си животъ той слѣдваше своето учение съ религиозно почитание и безъ всѣко съмнѣние приемаше уроци отъ великитѣ Иерарси, Деваси върху физическото поле, чиито великолѣпно циклично движение на мощнитѣ звѣздни влияния се изразява явно съ твърдѣ разнообразенъ блѣсъкъ, съ жива свѣтлина, която не познавава прѣпятствия. Потъналъ въ съзерцаване на една безпрѣдѣлна панорама отъ въртеци се като вихъръ мъглявости, отъ системи и минове на пжтя къмъ своето сформирание, той като че бѣ наклоненъ да даде на вселената форма, прилична на грамадно животно. Неговитѣ мисли го окръжаваха отъ всѣкъдѣ; това бѣха форми на елементали, които му се прѣдставляваха като звѣзди. Най-голѣмата му радостъ бѣше да слуша музика съ тържественъ ритмъ, при която движуци се глобуси правѣха да ехтятъ безпрѣдѣлнитѣ черковни пѣсни.

Треги видѣ дѣйность, която може да се упражни на това поле сж артистични и литературни старания, главното вдѣхновение на които е горѣщото желание да се издигне и одухотвори човѣшката раса. Тука намираме най-великитѣ наши композитори: Моцартъ, Бетховенъ, Бахъ, Вагнеръ и мнозина други подобни, които прѣзъ небесния си животъ развиватъ вълни на хармония много по-чудесна, отколкото тази на тѣхнитѣ земни най-върховни мелодии. Грамаденъ потокъ отъ по-горнитѣ области, потокъ на божествена лирика, иде и се разлива върху тѣхъ, въ тѣхна помощъ; тѣ усвояватъ тоя небесенъ токъ и го разсѣватъ и разпрачатъ на далечъ, като могщъ музикаленъ прѣливъ, който уголѣмява небесното щастие на всички обитатели тамъ. Ако лицата съ съвършено съзнание на менталното поле, могатъ да чуватъ ясно музикалнитѣ звуци и да се наслаждаватъ на тѣзи великолѣпни хармонии, невъплътенитѣ сжщества отъ това равнище, всѣко отдѣлно окръжено отъ своя особенъ кортежъ, тѣ сжщо сж крайно чувствителни къмъ влиянието на тая могща мелодия, която ги възвишава и облагородява.

Живописци и ваятели, които сж упражнявали винаги своето изкуство съ великодушна и безкористна мисъл, не прѣставатъ да създаватъ и произвеждатъ хиляди чудесни форми, или прости изкуствени елементи — рожби на тѣхната мисъл, за да възхищаватъ своитѣ братя, причинявайки сжщеврѣменно удоволствие на всички, които живѣятъ напълно въ менталното поле. Тия възхитителни създания много често могатъ да бждатъ обсебени умствено, или усвоени отъ артисти още облечени въ физическото си тѣло. Тѣ вдѣхновяватъ артиститѣ и биватъ възпроизвеждани тука долу, съ цѣль да въздигнатъ и облагородатъ тази частъ на човѣчеството, което се бори въ вихра на земното битие.

Ще заблѣжимъ тѣй сжщо, на това поле, една крайно симпатична и прѣкрасна личностъ, едно младо момче, което нѣкога е било хористъ; то се помина на четирнайсетъ годишна възраст. Музиката и юношескиятъ ентузиазъмъ къмъ това изкуство, владѣха всецѣло душата му, съ дълбокото убѣждение, че като изпѣва всички религиозни аспирации прѣдъ голѣмо множество посѣтители, събрани въ една грамадна катедрална черква, то прѣдава на това множество, въ видъ на вълни, небесни вдѣхновения и насърчения. Дѣтето знаеше да пѣе! — въ това се състоеше всичкото му учение, но тази своя благородна дарба то употребяваше въ полза на околнитѣ си, като се стараше да олицетвори гласътъ на народа, който се възвишава къмъ небето и гласътъ на небето, слизащъ върху народа. Неговото най-горѣщо желание бѣ да изучи музиката, колкото му бѣ възможно по-добрѣ, за да бжде съ пѣнието си още по-достойно за Божия Храмъ. И тѣй, въ небесния миръ неговото задушевно вѣждѣние принасяше своитѣ плодове. Върху дѣтето се надвисваше странната, жгловата фигура на Света Сицилия отъ срѣднитѣ вѣкове, на която образа бѣ взетъ отъ единъ черковенъ прозорецъ и възпроизведенъ отъ неговата любяща мисъл. Вънкашността на това изображение съ груби черти, напомняше една черковна легенда съ съмнителенъ авторитетъ, но тя служеше като прозрачно покривало на една жива и славна дѣйствителностъ. Единъ мощенъ архангелъ отъ небесната

иерархия на пѣнието, оживотворяваше наивната мисль — форма и посрѣдствомъ нея прѣдаваше на дѣтето звукове по-върховни и по-божествени отъ всичкитѣ познати земни псалми.

Върху това равнище може още да се съзрѣ единъ остатъкъ отъ земния животъ, защото битието върху земята понѣкога остава страни слѣди, даже и въ небеснитѣ жилища. Единъ човѣкъ мислѣше и пишеше въ пълно уединение. Той се бѣ наелъ да напише важно съчинение, но отказваше да опозори перото си съ порочни, продажни съчинения, които биха му осигурили насжщния хлѣбъ; той не намѣри читатели и влѣчеше скитнически и бѣденъ животъ до деня на смъртъта си, дошла отъ скръбъ и мизерия. Винаги самотенъ, въ младитѣ си години не е ималъ нито сѣмейство, нито приятели; достигналъ въ зрѣла възраст не можель да работи, освѣнъ по своему, като отблъскваше всичкитѣ влияния, които биха разширили идеитѣ му, относящи се до бъдащето на човѣчесто и земниятъ рай, който горѣщо желяеше да достави на подобнитѣ си.

Сега, въ менталния му животъ, не се явяваше нито едно прѣдано нему сжщество, което да е обичаль той тука долу, като почитана отъ него личностъ, или като особенъ идеаль. Потъналъ обаче въ своитѣ мисли и литературни трудове, той имаше прѣдъ видъ постоянно утопията на своитѣ мичти, за която желяеше да живѣе и да служи на безчетното множество човѣци. Мисльта, че ще ги види щастливи, прѣпълваше душата му съ радостъ и прѣобразяваше самотата му въ едно небесно прѣбивание. Когато пакъ дойде на земята, безъ съмнѣние той ще притежава не само дарбата да вниква и разбира всичко добръ, но ще бжде способенъ да осжществи своитѣ филантропични мисли и наклоности, а небесниятъ му изгледъ ще се измѣни отчасти, посрѣдствомъ земни по-щастливи бития.

По това равнище на менталния миръ се срѣщатъ още много личности, посвѣтили се на чоловѣколюбиви дѣла; да живѣятъ за доброто на другитѣ — тукъ тѣ чувствувать връзката на човѣшкото братство и биха служили на подобнитѣ си съ единствената радостъ, че изпълняватъ

добро дѣло, безъ нѣкаква задна мисълъ да бждатъ угодни на нѣкое божество. Просвѣтени отъ мощна умствена свѣтлина и благоразумна мждростъ, тѣ се трудѣха за образуването обширни хуманни проекти, остроумни планове за велики реформи, като сжщеврѣменно придобиватъ разни способности, които въ единъ близъкъ день ще имъ позволятъ да осжществятъ тука долу на земята, въ полето на физическия животъ, всички тѣзи планове и проекти.

Реалността на небесния миръ.

Извѣстни критици, съ слаби познания по теософското учение, относно бждация животъ понѣкога възразяватъ, че животътъ на обикновения човѣкъ въ нисшия небесенъ миръ не е дѣйствителенъ, а мечта и илюзия; тѣ твърдятъ, че човѣкъ си въобразява, да е щастливъ, посрѣдъ своето сѣмейство, между своитѣ приятели като при това мисли, че съ радостъ и сполука прилага своитѣ проекти въ изпълнение, на които нищо не липсва, — той въ дѣйствителностъ е само играчка на жестока илюзия.

Понѣкога на туй въображаемо блаженство противопоставямъ това, което се нарича „солидна обективностъ“ на обѣщаното небе отъ православната черква. На тая критика имаме двоякъ отговоръ: —когато изучаваме проблемитѣ на бждация животъ, цѣльта ни е не да знаемъ коя отъ двѣтѣ хипотези ще ни бжде приятна, но да опрѣдѣлимъ коя е истинска. Отъ друга страна, единъ повнимателенъ прѣгледъ на въпроса ще ни убѣди, че партизанитѣ на теорията за жестоката илюзия стоятъ на много невѣрна основа и че противницитѣ не сж разбрали обсолютно нищо отъ истината.

Прѣди всичко за личности, които сж придобили способността, нѣма нищо по-лесно отъ това, още при-живѣ да заминатъ съ пълно и ясно съзнание отъ физическото въ менталното поле; тѣхнитѣ изслѣдвания въ това поле напълно се съгласяватъ съ показанията, които учителитѣ на мждростъта ни сж дали, посрѣдствомъ великата основателка на нашето теософско общество г-жа Елена Блаватска. Ето кое още отъ пръвъ погледъ, помрачава теорията на „солидната обективностъ“ за която спомѣнахме

по-горѣ. Нека нашитѣ ортодоксални приятели се снабдятъ съ факти. Второ, ако настояватъ да твърдятъ, че въ понисшитѣ равнища на небесния миръ човѣкъ не знае още напълно цѣлата истина и че слѣдствие на това илюзията винаги царува, ние го приемаме безъ всѣко двоумѣние. Но изобщо казано, нашитѣ възразители съвършено другояче разбиратъ въпроса. Мнозинството отъ тѣхъ се ужасяватъ отъ идеята, че небесниятъ животъ ще бѣде илюзивенъ и по-безполезенъ отъ физическия. И тѣй, нѣма нищо по-противорѣчиво на реалността и фактитѣ отъ едно подобно учение.

Но ще каже нѣкой: ако на менталното поле сами си създаваме срѣдата, ние не можемъ да видимъ освѣтнѣ една малка частъ отъ това поле. Тука ние ще отговоримъ, — и въ този свѣтъ въ който сме съзнателни, сжщо не се прѣдставлява никога цѣлостта на вънкашния миръ, но само онази частъ, която нашитѣ чувства, нашиятъ умъ и образование позволяватъ да схванемъ. Съвършено вѣрно е, че прѣзъ земния си животъ човѣкъ съ срѣдно развитие има за всичко което го обгрѣща само погрѣшни, невѣрни, непълни понятия както и относително всичко сжществуваше. Какво може той да знае отъ мощнитѣ сили — етерични, астрални и ментални — забулени въ всичко, което той може да вижда и разбира, но образуващи най-важната и сжществена частъ? Какво може да знае той изобщо отъ физическитѣ нѣща съ по-малко видима външность, които го окржжаватъ и спжватъ на всѣка стжпка? Въ дѣйствителность той живѣе тука долу, както и въ небесното царство, въ свѣтъ, който до широки размѣри самъ е създалъ. Той прочее не се усѣща както тука, тѣй и тамъ за всичко това, но главната причина е неговото нѣвежество. Той прави това което може и нищо повече.

Нѣкои забѣлжватъ, че въ небето човѣкъ и самитѣ си мисли взима за реалность. Азъ ще отговора, че той прави много добрѣ. Неговитѣ мисли сж дѣйствителна реалность. Въ полето, за което говоримъ, т. е. менталното поле — нѣма нищо по-реално отъ мисълта. Тази велика истина тамъ се прѣдставя ясна и очевидна — тука долу става съвсѣмъ противното. Върху кое отъ двѣтъ полета илю-

зията е по-голяма? Тъзи мисли въ небесния миръ сж дѣйствително една реалность, способна да произведе върху живи хора, които ни окръжаватъ, дѣйствия твърдѣ бѣлжити — дѣйствия, които могатъ да бждатъ само благотворни, защото само любливи мисли могатъ да утраятъ върху едно поле толкова възвишено. Който приема че небесниятъ животъ е илюзаренъ, той трѣбва да знае че въпросътъ не е добръ разбранъ. Това показва извѣстно нѣвежество за условията и възможноститѣ на този животъ. Колкото повече се възвишаваме, толкова повече приближаваме къмъ единствената реалность — това е доказанъ фактъ.

За да разберемъ по-добръ, до колко върховниятъ периодъ на човѣшкия животъ е дѣйствителенъ и въ всѣко отношение природенъ, мачинающиятъ би сторилъ много добръ, ако го счита просто като слѣдствие на порано прѣкарани прѣбивавания по двѣтѣ по-нисши полета. Всички знаемъ че тука долу никога не се постига най-възвишения идеалъ, че никога нашитѣ най-високи аспирации не могатъ да бждатъ напълно удовлетворени и тоѣ е тъй вѣрно, че ни се струва безполезно всѣко старание и изгубена всѣка положена енергия. Знаемъ че това е невъзможно, защото законътъ за запазване енергията царува както въ висшитѣ полета, тъй сжщо и по другитѣ. Излжчената духовна енергия прѣзъ врѣме на земния животъ, не може да въздѣйствува върху своя авторъ, освѣнъ твърдѣ слабо, защото нашитѣ духовни принципи сж неспособни да отговарятъ на тѣзи трептения, несравнено по-възвишени и по-нѣжни, прѣди да се освободятъ отъ своя плѣтски затворъ. Но щомъ небесниятъ животъ почва, събраната енергия веднага се разсѣва на вѣнъ, покорявайки се на неизбежната реакция, изискуема отъ вѣчната справедливостъ. Това казва и Browning въ стиховетѣ си:

„Не се губи добро дѣло:
Сжществуващото нѣвга,
Винаги ще сжществува.
Зло е сѣнка безпрѣдметна.
Звукъ безмълвие призива.

„Що добро до днесъ е било,
 Пакъ добро ще си остане;
 Колко злото е голѣмо,
 Толкозъ по-добро ще дойде.
 Тукъ джигитъ разнебити
 Кржгове въ небе ще бждатъ —
 Все добро, що сме мечтали,
 Ще ни срѣщне въплътено;
 Призракъ то не ще да бжде —
 А сжщественото благо.
 Всѣка хубость, добрината,
 Всѣка сила хармонично
 Насъ що тука вдѣхновява,
 Ще живѣе слѣдъ пѣвца,
 Вдѣхновяванъ отъ Творца.
 Идеала тѣй възторженъ,
 Хероизмътъ невъзможенъ,
 Сърдечността връхъ земята,
 Що отлита въ небесата —
 Музыка сж на поета —
 Давъ къмъ Господа възпѣта.
 Ако Богъ веднажъ я чуе —
 Ще я чуемъ вѣрно и ние“.

Забѣлжете още, че начинътъ по който природата комбинирала условията на задгробния животъ е най-добрия, който позволява на всѣкиго отдѣлно да получи толкова щастие, колкото той е способенъ да възприеме и колкото заслужава. Ако небесното блаженство не прѣдставляваше освѣнъ единъ само типъ, както изисква това теорията на православната черква, то всѣкога ще има лица, които биха се изтощили отъ това блаженство, а други — които не ще бждатъ способни да се наслаждаватъ отъ него. Едни може би, защото тѣхнитѣ наклонности ще ги тласкатъ къмъ друго направление, или защото не ще бждатъ добрѣ подготвени, по причина на тѣхното минало. Трѣбва ли да прибавя още, че ако небесниятъ животъ бжде вѣчно еднакъвъ, това нѣма ли да бжде велика несправедливостъ? Да се възнаграждаватъ по еднакъвъ начинъ всички които отиватъ тамъ, безъ да се взема прѣдъ видъ личното имъ достойнство?

За роднинитѣ и приятелитѣ, мжно е да си въобрази човѣкъ нѣщо по-задоволително. Ако покойниятъ слѣди за участъта на останалитѣ долу приятели, то всѣко щастие за него ще бжде невъзможно; ако ли невѣдущъ какво става съ тѣхъ, трѣбва да чака тѣхната смъртъ, прѣди още да ги намѣри, прѣдъ периодъ на мжчително чакане, наложено по нѣкога за дълги години, то често пжти, прѣзъ дългото врѣме приятелтъ може да се измѣни до толкова, че да не вдѣхва вече сжщата симпатия.

Благодарение на мждритѣ мѣрки, взети отъ природата, всички тѣзи мжчнотии сж избѣгнати; човѣкъ самъ опрѣдѣля и допълва характера и продължителността на своя небесенъ животъ, вслѣдствие причинитѣ, които е произвелъ прѣзъ земния си животъ. И тѣй, той получава неизмѣнно и строго *точно* количество или стойность, които заслужава, както и качеството на радостъта, която най-добрѣ приляга на неговия темпераментъ. Онѣзи, които най-много обича не го оставатъ никога и не му показватъ, освѣнъ най-благородната и най-възвишена страна на неговата природа. Най-сѣтнѣ—никоя сѣнка отъ недоразумѣние, или несъгласие не може да се изпрѣчи между тѣхъ, защото той отъ своитѣ приятели получава тъкмо това, което желае. Вѣрно е, че реалността на небесния миръ е много по-възвишена отъ всичко онова, което човѣшкото въображение би могло да ни достави въ негова замѣна. Всичкитѣ тѣзи умозрѣния прѣдставляватъ идеята, която човѣкъ си въобразява за едно съвършено сжществуване, но истината е Божествената идея.

Отказване отъ небесния животъ.

Ученицитѣ на окюлтната доктрина отдавна знаятъ че измежду способитѣ, които сж потрѣбни за по-бързъ напрѣдѣкъ, достатѣченъ на човѣшкото развитие, има още едно срѣдство и то е: да се откажатъ отъ Деваханното възнаграждение; съ други думи,—напрѣдналъ духъ да се откаже отъ блаженството, което го очаква въ небето между двѣ въплѣтявания или прѣбраждания, съ цѣлъ да почне отново задачата си на физическото поле. Спомена-

тата фраза не е тъй сполучлива и ние безъ съмнѣние можемъ да съставимъ една идея много по-точна за небесния животъ, ако виждаме въ него по-малко възнаграждение за земния животъ, отколкото прѣжитъ му послѣдствия. Прѣзъ врѣме на физическото земно сществуване, човѣкъ посрѣдствомъ своитѣ мисли и най-възвишенитѣ аспирации произвежда това което би могло да се нарече извѣстна духовна сила: тази сила ще въздѣйствува върху него, когато дойде въ менталното поле. Ако тази сила е слаба, слѣдъ първото си изчерпване ще съответствува на единъ небесенъ животъ съ кратка продължителность, ако напротивъ тя е изобилна съ енергия, ще употребѣи много повече врѣме да се изчерпи и по този начинъ небесното прѣбиваване ще се продължи значително повече.

И тъй, колкото повече човѣкъ развива своята духовна природа, толкозъ повече живѣе въ небесния миръ, безъ обаче неговиятъ прогресъ да се измѣни или забави, или пъкъ да му се прѣдставатъ по-малко случаи да бжде полезенъ на своитѣ подобни.

Деваханното сществуване е абсолютно необходимо за всички онѣзи, които не сж още достигнали една значителна степенъ на развитие. Само това развитие позволява трансформацията на аспирациитѣ въ способности и опититѣ — въ мъдрость. Човѣкъ по този начинъ прави по-голѣми успѣхи, отъ колкото ако посрѣдствомъ нѣкое чудо, продължи своето физическо сществуване до минутата, когато ще се облече въ ново плътско тѣло. Очевидно е, че цѣлиятъ природенъ законъ би билъ въ противорѣчие съ себе си, защото колкото повече се приближава къмъ великата цѣль която има за обективъ, толкова повече усилията му да унищожи своитѣ собствени намѣрения ще бждатъ и велики. Абсурдно е да възразяваме на подобни плотиворѣчия, противъ единъ законъ, който е изразъ на най-велика мъдрость.

Способността и силата да се откаже човѣкъ отъ небесния животъ далечъ не е достояние на цѣль свѣтъ. Великиятъ законъ не позволява на никого да се откаже слѣпешката отъ блага които не познава, нито да се отстрани отъ еволютивната формална линия, прѣди деньтъ, кога то ще може да извлѣче най-сигурни ползи и блага.

Изобщо никой нѣма да се откаже тъй сжщо отъ небесното блаженство прѣди, да вкуси отъ него прѣзъ земния си животъ — прѣди да бжде значително развитъ за да издигне съзнанието си до менталното поле и да донесе отъ тамъ тука ясенъ и пълненъ споменъ на красотата, за която нищо върху земята не може да ни даде идея, едно ясно понятие.

Едно минутно размишление ще освѣтли разсждѣка и справедливостта на това настроение. Прогресътъ на душата, като единствениятъ важенъ факторъ е достатъченъ за да се разбере въ собственото поле ползата отъ отказването на небесното щастие и да застави нисшето азъ да се съобрази съ нейното рѣшенне. Това обаче не ще бжде справедливо рѣшение, защото ако *егото* притежава право да се наслаждава по равницата *руна*, съ деваханни радости, това е само по причина на личността, посредствомъ която се е проявила. Това е животътъ на тази личностъ въ нейна собствена и обична рамка, който прѣкарва въ небесния нисши миръ. Прѣди да се откаже отъ всичко това, личността трѣбва да разбере добръ ползитѣ които жертвува; нисшиятъ менталъ и висшиятъ менталъ трѣбва да бждатъ въ пълно съгласие.

И тъй, човѣкъ трѣбва да притежава още отъ тука върху менталното поле една степенъ съзнание едносилно съ онова, което ще притежава слѣдъ смъртта си, за да се откаже отъ небесния животъ. При това нека не забравява че еволюцията на съзнанието върви отъ долу на горѣ. Човѣчеството сравнително е малко развито, не е още съзнателно, освѣнъ въ физическото тѣло. Изобщо, астралното тѣло е още безформено и злѣ организирано. Ако то образува само едно съединително тире между Егото и неговата физическа дрѣха, далечъ не е едноорждие което истинскиятъ човѣкъ може да употреби; нѣма нищо общо между сегашното му състояние и силитѣ, които човѣкъ ще упражни единъ день на астралното поле.

Изъ между човѣшкитѣ, най-напрѣднали раси, астралното тѣло е по-развито; често пжти съзнанието, което притежаваме въ астралното си тѣло бива тайнствено и много невършено, обаче не прѣстава да бжде напълно ограничено въ себе си и много по-съзнателно въ своитѣ соб-

ствени мисли, отъ колкото относно свѣта който го окржава. Нѣкои отъ нашитѣ членове учащи окюлтизма, направиха една стѣпка напредъ. Съвършено будни и съзнателни по това поле, тѣ вече обладаватъ напълно астралнитѣ си способности и извличатъ отъ тѣхъ много ползи и значителни прѣимущества.

Това обаче съвсѣмъ не прѣчи, щото тѣзи личности да могатъ още отъ началото да прѣнасятъ на физическото поле възпоменанията за своята дѣйностъ и своитѣ астрални опити. Изобщо, тѣ биха могли да сторатъ това частично или прѣзъ прѣмежутьци, но има случаи въ които по разни причини, нищо отъ това, което би могло да се нарече „споменъ на възвишеното сществуване“, не е способно да си пробие пѣть до физическия мозъкъ.

Каквато да е степенъ на съзнанието по менталното поле, безъ съмнѣние тя би била едно явно доказателство за още по-голямъ напредъкъ. Касае ли се за човѣкъ, на когото развитието е съвършено нормално и правилно, тогава не би трѣбвало да се очаква че ще се прояви ново съзнание прѣди астралното и физическото да бждатъ въ пълно съобщение. Но въ това неуравновѣсено и изкуствено състояние, което наричаме модерна цивилизация, човѣшкото развитие не е всѣкога правилно и нормално; сщщо може да се случи въ извѣстни случаи една степенъ на съзнание доста опрѣдѣлено да достигне въ менталното поле и се принесе въ астралния животъ, безъ обаче знанието за цѣлото това по-възвишено сществуване да достигне нѣкога физическия мозъкъ.

Подобни случаи сж много рѣдки, но неоспоримо е че тѣ сществуваатъ и даватъ поводъ да се прѣдполага, че това правило не може да има изключение. Личностъ отъ този родъ може да бжде доста напреднала за да се наслаждава на неописуемото блаженство на небето и вслѣдствие на това да има право да се откаже отъ него, безъ обаче да бжде способна да донесе възпоменанието за своята жертва — отричане, по-долу отъ своето астрално сществуване. Понеже споредъ нашата хипотеза, личността би се радвала въ това сществуване съ ясно съзнание, едно подобно възпоменание напълно би могло да удовлетвори закона на правосъдието, даже ако човѣкъ

въ будно състояние не съхранява ни най-смжтно впечатление. Тази е важната точка която трѣбва да се помни, защото личността е отредена да се откаже отъ небесния животъ; тя е която трѣбва да придобие опитъ и която е длъжна да принесе възпомяването върху поле, гдѣто нейната дѣйностъ е нормална и пълна. Това поле може би да не е физическото, особено ако придобититѣ условия сж събрани на астралното поле. За да стане възможенъ единъ подобенъ случай, трѣбва човѣкъ да бжде най-малко новопостжпващъ ученикъ при нѣкой отъ учителитѣ на мждростята.

Който желае да изпълни този великъ актъ, трѣбва да се стараетъ съ всички сили да стане полезенъ инструментъ въ ржцѣтъ ни онѣзи, които помагатъ на човѣчеството; той трѣбва да се посвѣти съ съвършена прѣданностъ за духовното повдигане на своитѣ подобни. Освободенъ отъ всѣкакво себелюбие, той нѣма да се възгордѣе и помисли достоенъ за подобна честь, но покорно и скромно ще се надѣва, че слѣдъ едно или двѣ сжществувания, при най-усилени старания и трудове, може би учителитѣ му ще съобщатъ че часътъ е дошълъ и за него и че избора е позволенъ.

Върховниятъ Небесенъ миръ.

Като оставимъ четиритѣ нисши равнища или „рупа“ на менталното поле, — нормална срѣда на човѣка прѣзъ време на неговата врѣменна личностъ, нека разгледаме тритѣ по-висши равнища или „арупа“, истинското и постоянно негово отечество. Тука ако очитѣ му бждатъ отворени, той ще вижда ясно, защото е издигнатъ надъ личнитѣ илюзии и нисшето азъ — тази призма, която образява всичко. Неговото съзнание може да е слабо, потънало въ неопрѣдѣлени мечти, тогава то едва се събужда, но зрѣнието му макаръ и ограничено, бива ясно и точно. Условията на съзнанието сж станали толкозъ различни отъ това което ние знаемъ тука долу, че употребенитѣ термини въ психологията сж съвършено невѣрни и рискуватъ да ни вкаратъ въ заблуждение. Това равнище на астралното поле се е наричало царството Nonméne, об-

ратного на: царството на *феномена* — миръ на *безформеностъ*, противното на *мира на формитъ*, обаче ние трѣбва да виждаме единъ явенъ и ясенъ миръ, мако реаленъ за наблюдателя, който може да го сравни съ илюзиитѣ на нисшитѣ състояния. Това сж форми, които се срѣщатъ тамъ, макаръ че се състоятъ отъ разрѣдено вѣщество и нѣжна есенция.

Когато се свършва периодътъ изобщо нареченъ небесенъ животъ, прѣдъ душата се отваря една друга фаза на съществуване, още прѣди да удари часътъ на ново прѣраждане долу; за повечето хора, това съществуване сравнително бива кратко, но все пакъ трѣбва да го споменемъ, ако искаме да начъртаемъ една пълна картина на човѣшкия иперфизиченъ животъ.

Ако тука долу ний тълкуваме лошо човѣшкия животъ, това е защото сме привикнали да си го прѣдставяваме съвсѣмъ погрѣшно, като забравяме неговата реална природа и цѣль. Ние изобщо го разглеждаме подробно по отношение на физическото тѣло и не се грижимъ ни най-малко да го проучимъ отъ точка зрѣние на душата. Всичкитѣ ни понятия за пропорциитѣ сж погрѣшни. Всѣко движение приближаваще Егото къмъ тѣзи нисши полета, за да го отдалечи по-послѣ, образува една обширна джгообразна окръжностъ. Като вземемъ една най-малка частъ отъ нисшата джга на тази окръжностъ, ние я считаме като една права линия и отдаваме голѣма важностъ на нейното начало и край, когато сжщеврѣменно, реалното знание за окръжното движение избѣгва свършено отъ нашето внимание.

Опитайте се обаче, минутно да си прѣдставите въпроса такъвъ, какъвто трѣбва да се покаже прѣдъ истинския човѣкъ по полето което му е собствено, когато стане тамъ напълно съзнателенъ. Той се покорява на неударжимия свой стрѣмежъ да се прояви, стрѣмежъ който е вдѣхновенъ отъ закона на еволюцията, или отъ волята на Логоса и като послѣдва божественото дѣйствие слиза въ по-нисшитѣ полета.

Той се облича въ материята на различнитѣ полета прѣзъ които минава — ментално, астрално и физическо — прѣзъ врѣме на своя непрѣкъснатъ пътъ къмъ вънкаш-

ността. Въ началото на единъ малъкъ периодъ отъ съществуване на физическото поле, наречена отъ насъ—неговъ животъ, центробѣжната сила е още могща, но изобщо къмъ срѣдата, силата почва да се изчерпва и голѣмата крѣгла линия започва възвръщането.

Въ всичко това не се забѣлѣзватъ никакви внезапни или силни промѣни. Сжщо като минутата или точката на афелията прѣзъ пѣтя на една планета около орбитата ѝ. И тѣй доказано е, че малкиятъ еволютивенъ циклъ се възвръща къмъ своето начало. Обикновено ние не забѣлѣзваме по нѣкакви знакове това промѣнение на направлението, но въ старата Индия то съвпада съ края на периода на Grihastha, или „баша на сѣмейство“.

Слѣдъ това врѣме, всичкитѣ сили на човѣка би трѣбвало безъ всѣкакво колебание или ослабване да се възврънатъ къмъ центра; той би трѣбвало да отдалечава повече и повече своето внимание отъ земнитѣ прѣдмети и да го съсрѣдоточава къмъ по-възвишенитѣ полета. Нека споменемъ още, до колко модернитѣ условия на Европейския животъ сж противни на истинския прогресъ.

По тази частъ на еволютивната джга, (крива) минутата въ която човѣкъ се отдѣля отъ физическото тѣло, нѣма никаква важность, напротивъ промѣнението което послѣдва, има по-голѣмо значение и ние бихме го нарекли смъртъ на астралното поле и раждане на небесния миръ, макаръ че това се състои само въ прѣнасянето на съзнанието отъ астралната материя въ менталната, прѣзъ течението на правилния отливъ, за който говорихме по-горѣ.

Окончателния резултатъ на съществуването остава неизвѣстенъ, догдѣто чрѣзъ процеса на това уединено прѣбивавание, съзнанието не се възвръне въ своя центръ, въ своето Его, въ отечеството си на по-възвишенъ миръ, когато придобититѣ нови качества прѣзъ точение на този малъкъ еволютивенъ циклъ, бждатъ напълно очевидни. Само тогава човѣкъ сполучва да направи единъ общъ прѣгледъ на своя миналъ животъ. Въ врѣме на една само минута, сжщо като свѣткавица, една извънредна проницателность на съзнанието иде да освѣти душата, която вижда вече резултатитѣ на своето послѣдно съществу-

ване и сжщеврѣменно, може да проникне до известна степенъ въ послѣдствіята на близкото бждаще сжществуване.

Този скоротеченъ прѣгледъ разбира се позволява само по единъ неопрѣдленъ, смжтенъ начинъ да се узнава природата на близкото въплъщение. Безъ съмнѣние, главния прѣдметъ ще може да се види, но голѣмото прѣимущество на това виждане би било само да покаже на душата кармичнитѣ послѣдствія на нейнитѣ минали дѣла. Това виждане прѣдставя единъ случай, отъ който тя може да се ползва малко или много, споредъ степенъта на нейното развитие.

Отъ начало душата малко се ползва, защото съзнанието ѝ е примитивно — едва способно да схване и прѣведе въ порядъкъ дѣйствиата, но постепенно въ нея се развива способността да оцѣнява това което вижда; най-послѣ, тя сполучва да си спомни свѣтлитѣ понятия опрѣдѣлящи свършека на всѣки животъ, да сравнява тѣзи скоротечни откровения по между имъ и по тази начинъ да размишлява върху дѣйствиата на прѣминалия пжтъ.

Трето подъ-поле; нето небе.

Това подъ-поле, най-нисшето отъ подъ-полетата > Арупа“ е най-многолюдното отъ всички области, които ни сж познати до сега, защото шестѣтъ милиарди човѣшки души, по настоящемъ въ пжтя на еволюцията, почти всички сж присжтствуващи съ единственитѣ изключения на душитѣ, сравнително рѣдки, които сж способни да функциониратъ на второто и първото подъ-полета. Всѣка душа тамъ се прѣдставя въ яйцевидна форма, отъ началото проста безцвѣтна ципа, почти невидима, състояща отъ неосезаема материя, но колкото повече Егото напрѣдва, покривалото добива единъ сияещъ, зарящъ джгообразенъ видъ, приличенъ на сапуненъ мехуръ; върху неговата поврѣхностъ всички цвѣтове трептятъ сжщо както разнообразнитѣ шарки съ които се отличава водния прахъ на буенъ водопадъ, освѣтенъ отъ слънчевитѣ лжчи.

Душата, съставена отъ една материя прѣфинена, мека, етерна, бива въодушевена отъ силна енергия и:

огънь, който трепти и живѣе. Като се развива, тя става блѣстящъ глобусъ съ лъчезарни цвѣтове и бързи трептения.

Върху нейната повърхнина се раждатъ вълни съ неизмѣняващи се отгѣнки, неизвѣстни тука долу; тѣ сж ясни, съ неописуема хубость. Тѣзи сияния сж неизвѣстни за земния писателъ и живописецъ. При великолѣпнието на едно египетско залѣзване на слънцето, прибавете чудесната приятность на една английска вечеръ, прѣдположете още, че тази ярка свѣтлина, тази прозрачность, тази небесна слава се надпрѣварятъ и вашитѣ усилия пакъ ще останатъ осуетени. Никой не би сполучилъ да си въобрази, ако по-рано не е съзерцавалъ, красотата на тѣзи лъчезарни глобуси, които дивно свѣткатъ въ полето на зрѣнието на ясновидеца, особено когато той сполучи да се упражни въ този величественъ миръ.

Причиннитѣ тѣла сж всички съ единъ живъ огънь, който слиза отъ едно по-възвишено поле, а това послѣдно сѣкашъ че е свързано съ всѣки глобусъ посрѣдствомъ една трептяща жица омайно свѣтла и спомняща по поразителенъ начинъ стихътъ на Dzyan: *Искрата увиснала на пламъка, посрѣдствомъ най-тънкия конецъ на Geohat.* До като душата се развива и става способна да възприема отъ неизчерпаемия духовенъ океанъ, който се лѣе прѣзъ конца, като изъ нѣкой проводникъ, тази жица се разтяга и способствува повече и повече за отминаването на божествената вълна, догдѣто на послѣдвещето поле става една трожба, (вихрушка) съединяваща небето съ земята. Още по-високо причинното тѣло се прѣобразява на единъ грамаденъ глобусъ, прѣзъ който бързо се лѣе живиятъ източникъ и то сѣкашъ че се стопява въ свѣтлината, която го облива отъ всѣка страна.

Жицата, която съединява мълчаливия гробаръ съ неговата стѣнка, става по-силна и по-лъчезарна отъ всѣко промѣнение. Слънчевата ранна свѣтлина се промѣнява въ блѣстящо обѣдно сияние. Ето твоя настоящъ пжтъ, казва пламъкътъ на искрата. Ти си самиятъ азъ; тя си моятъ образъ и моята стѣнка.

Ти ми си покривалото, азъ съмъ се облъкълъ въ тебъ.

По тѣзи глобуси може да се различаватъ душитъ притежаващи физическо тѣло отъ онѣзи, които се наслаждаватъ въ живота на невъплотено състояние, защото трептенията по повърхността на глобуситѣ въ такъвъ случай сж различни. На третето подъ-поле само съ единъ погледъ може да се съгледа дали единъ индивидумъ е въплътенъ или не. Грамадното болшинство души въ тѣла или вѣнъ отъ тѣхъ сѣкашъ че сънуватъ; тѣ не сж освѣнъ полусъзнателни, обаче проститѣ безцвѣтни ципици тамъ сж много рѣдки. На пълно събуденитѣ души, бѣлѣжити изключения, блѣстятъ посрѣдъ групитѣ свои посърнали еднородци като звѣзди отъ първа величина. Изъ между тѣзи послѣднитѣ и по-малко развититѣ, се редатъ размѣритѣ и красотитѣ на по-разнообразни цвѣтове, отъ които всѣкой цвѣтъ прѣдставлява степенъта на достигнатата еволюция. Повечето отъ душитъ не сж още достигнали съ каквото и да е съзнание до потрѣбната зрѣлостъ, за да разбератъ цѣльта и законитѣ на еволюцията която ги привлича. Тѣ искатъ да се въплѣтятъ, увлечени отъ козмическата Воля и Танха (Tanhâ)—слѣпо желание на проявенъ животъ, — пожелаването на една областъ, гдѣто може да се срѣцнатъ усѣщанията и съзнанието на живота. Прѣзъ първобитнитѣ етажи, тѣзи примитивни души не могатъ да чувствуватъ крайно бързитѣ трептения на материята, отъ реда на единъ възторженъ видъ, собственъ на тѣхното първоначално поле. Грубитѣ и буйни движения, но сравнително бавни и тихи, отъ още по-тѣжка материя, принадлежаща на физическото поле, сж единственитѣ, които могатъ да ги възбудатъ и трогнатъ.

Тѣ не усѣщатъ че живѣятъ освѣнъ на физическото поле. Отъ това произлиза тѣхното горѣщо желание пакъ да се въплѣтятъ тука долу.

Това тѣхно влѣчение, прѣзъ едно извѣстно врѣме се съгласява строго съ управляващия тѣхната еволюция законъ. Душитѣ не могатъ да се развиятъ, освѣнъ съ помощта на вѣнкашни прѣломи и като се събуджатъ бавно почватъ да отговарятъ на тѣхното влияние, но прѣзъ врѣме на първобитния етажъ, за който говорихме; тѣ не

могатъ да възприематъ това влияние, освѣнъ прѣзъ земния животъ. Тѣхната способностъ да отговарятъ и разбиратъ расте постепенно. Най-напрѣдъ тѣ ставатъ съзнателни къмъ физическитѣ най-възвишени и бързи трептения; слѣдъ това, още по-бавно — къмъ трептенията на астралното поле, а слѣдъ като тѣхнитѣ астрални тѣла, които до тогава сж били мостове, прѣдаващи различнитѣ усѣщания, ставатъ постепенно проводници добрѣ организирани, съ които могатъ да си служатъ, тогава душевнитѣ вълнения почватъ да замѣстватъ като центъръ на съзнанието, чисто физическитѣ чувства.

По-късно като се учатъ постоянно подъ дѣйствието на вънкашнитѣ прѣпятствия, душитѣ привикватъ да *сърдоточаватъ* съзнанието си въ менталното тѣло, да живѣятъ въ ментални изображения, които тѣ сами си създаватъ и се вдъхновяватъ, вслѣдствие на което подлагатъ своитѣ душевни вълнения подъ интелектуаленъ контролъ. Причинното тѣло, по безконечния пжтъ достига още единъ етапъ, като отмѣства и центра. Отъ тогава душитѣ познаватъ природата на своя истински животъ, а отъ това познаване тѣ достигатъ едно още по-високо подъ-поле отъ това, което ни занимава и скромното земно съществувание не имъ е вече нужно. За сега ще разгледаме не до тамъ развитото болшинство, което въ океана на живота продължава още да простира слѣпнитѣ си нерѣшителни пипалци — личноститѣ, които прѣдставляватъ душитѣ отъ по-нисшитѣ полета на съществуването. Тѣзи души още не знаятъ че се хранатъ и растатъ посрѣдствомъ личноститѣ или прѣвъплъщението; тѣ не виждатъ нищо отъ своето минало, нито знаятъ нищо за своето бъдеще; тѣ не сж нито добрѣ съзнателни въ своето собствено поле.

Благодарение на придобития опитъ който расте, у тѣхъ малко по-малко се събужда чувството на съзнанието, че извѣстни дѣла сж добри, а други лоши, а чрѣзъ първото събуждане на съзнанието, чрѣзъ идеала на злото и доброто, личността напрѣдва. Тѣзи знания се развиватъ постепенно въ нисшата природа на човѣка и се утвърдяватъ съ по-голѣма ясностъ, като по този начинъ даватъ на човѣшкото поведение единъ по-опрѣдѣленъ тласкъ.

По-горѣ говорихме за една мигновена свѣткавица, освѣтяваща съзнанието, и която още позволява на по-напрѣдналитѣ души отъ това подѣ поле да се развиятъ до точката, отъ която ще изучаватъ миналото си; тѣ се възвръщатъ отъ настоящето до първитѣ негови причини. Този бързъ прѣгледъ назадъ за тѣхъ е много поучителенъ; импулситѣ, идващи отъ горѣ биватъ по-чисти и по-опрѣдѣлени и се прѣдаватъ на по-нисшето съзнание, подѣ форма на неразклатимо убѣждение и повелително-самовдѣхновение.

Надали ще трѣбва да повтора че менталнитѣ иллюзивни картини по равнищата „рупа“ не могатъ да съществува въ по-висшиятъ небесенъ миръ. Тука всѣка илюзия изчезва; всѣка душа познава своето сродство; тя вижда това сродство и се усѣща въ царска си парирода, подѣ изгледа на истинскиятъ човѣкъ, на безсмъртния човѣкъ, който минава отъ животъ въ животъ, безъ нѣкогда могатъ да се скжсатъ неразрушимитѣ връзки на собствената му природа.

Второ подѣ-поле; шесто небе.

Слѣдъ многолюдната областъ на която жителитѣ сж най-многочислени и която разгледахме подробно, нека минемъ къмъ единъ по-малко населенъ миръ. — Сѣкашъ че се прѣселваме отъ единъ голѣмъ градъ въ тихо селско жилище, защото настоящия етажъ на човѣшката еволюция, не се е удостоило да види, освѣнъ малко меншество, което се повдига до възторжното равнище, гдѣтдушата и най-малко напрѣднала бива съвършено съзнателна за себе си, както и за своята обстановка и срѣда. Тя е способна до извѣстна степенъ да прѣгледа своето минало; човѣкъ на това равнище знае вече прѣдмета и хода на еволюцията. Като разбира, че цѣльта е собственото развитие, той познава етажитѣ на физическитѣ и задгробни съществувания, чрѣзъ които запазва ништитѣ си проводници. Той разглежда своята личностъ като една частъ отъ индивидуалността си и се стареа да я управлява като си черпи отъ миналитѣ знания цѣло сжкровище опити, които му позволяватъ да образува принципи за

своего поведение и да различава съ ясно и непоколебимо убъждение доброто и злото. Той работи въ нисшия менталъ, като управлява и контролира своитѣ дѣла. Въ началото на своето прѣбивание по това равнище, често пжти не сполучва да даде своя нисши менталъ да разбере логично причината на принципитѣ, които му се налагатъ безъ всѣкакво съмнѣние по най-строгъ начинъ, както и отвлѣчениитѣ идеи: истината справедливостъ и честностъ, които въ неговия нисши менталенъ животъ ставатъ безспорни и върховни идеи и концепции.

Извѣстни правила за поведение, удобрѣни и установени отъ обществото, народа и религията, ржководятъ човѣка въ всѣкидневния му животъ, но внезапно могатъ да бждатъ помрачени отъ изкушения, съблазнь или отъ непрѣодлжимата вълна на нѣкое желание или страсть. При това има извѣстни дѣла, които еволюиранъ човѣкъ не е способенъ да извърши, защото тѣ сж диаметрално противоположни на неговата природа. Той не може да лъже, нито да прѣдава, нито да върши безчестни дѣла. Въ дълбочината на неговото сжщество сж закоренѣли нѣкои принципи, които не може да помрачи зло, каквито и да бждатъ належачи нуждитѣ на обстоятелствата, или наплива на съблазнитѣ, защото тѣзи принципи сж самиятъ животъ на душата. Отъ друга страна, ако Егото сполучи да ржководи по единъ удобенъ начинъ своя нисши проводникъ, природата и дѣятелността на този проводникъ понѣкога се проявяватъ по неопрѣдленъ и смжтенъ начинъ: той не съглежда нисшитѣ полета, освѣнъ дрѣзгаво и повече разбира тѣхната сжществена природа отъ колкото подробноститѣ. Цѣльта на неговата еволюция по това врѣме е да влѣзе въ сближение по съзнателенъ и непосредственъ начинъ съ личността, която го прѣдставява толкова лошо тука долу.

Отъ всичко това, читателтъ ще разбере че само душитѣ които свободно слѣдватъ духовното си развитие, могатъ да живѣятъ по това равнище. Отъ сжщата тази минута върху него се отправятъ влиянията идещи отъ възвишенитѣ полета. Проводниктъ на съобщенията расте, разширява се и дава ходъ на едно по-силно течение.

Подъ това влияние мисълта придобива проникателност и ясност, забълбжително даже у личности по-малко развити — нѣщо което по нисшия менталъ се отбълбзва съ строго опрѣдѣлено настроение къмъ философската и отвлѣчена мисълъ. У хора съ по-напрѣднала еволюция, полето на зрѣнието се разширява значително. Тѣхниятъ погледъ прониква всичко, дори и миналото; вижда какъ се развиватъ причинитѣ; слѣди хода на тѣхнитѣ послѣдствия и отбълбзва послѣднитѣ дѣйствия, които още не сж могли да се изчерпатъ.

Душитѣ които живѣятъ на това поле сж готови да направатъ голѣми успѣхи, когато бждатъ освободени отъ физическото си тѣло, защото тѣ могатъ тамъ да приематъ уроци отъ по-възвишени сжщества и да влѣзатъ въ прѣко съприкосновение съ своитѣ инструктори. Слѣдъ менталнитѣ картини послѣдва лжчезарно сияние съ неопикуема свѣтлина. Самата есенция на идеята витае като звѣзда отъ една душа къмъ друга; съотношенията имъ се изразяватъ чрѣзъ свѣтли вълни, които се излчватъ отъ централната звѣзда и нѣматъ нужда да се проявяватъ частично. Мисълта прилича на свѣтла лампа поставена въ една стая. Лампата освѣтлява всички прѣдмети които я окржжаватъ и прави ненуждно тѣхното подробно описание.

Първо подг-поле — седмо небе.

Това е най-свѣтлото равнище въ менталния миръ; тамъ нашето човѣчество се прѣдставлява отъ съвсѣмъ малко посѣтители, защото по тѣзи височини живѣятъ само учителитѣ на мждростъта и състраданияето и посвѣтенитѣ тѣмъ ученици. Какъ да опишемъ красотата съ която тука е облечена формата, цвѣтътъ и звукътъ? Човѣшкиятъ говоръ нѣма думи да изкаже тѣзи неподражаеми великолѣпия. Нека се задоволимъ само да кажемъ че тѣ сжществуватъ и съ своята слава обличатъ човѣци отъ нашата раса, първородни наши братя, на които и ние ще бждемъ послѣдователи и подобни — свѣршено узрѣли плодове, на които сѣмето ще поникне въ поскромни полета. Тѣзи сжщества сж свѣршили своята мен-

тална еволюция; тѣхната възвишена природа сияе чрѣзъ нисшитѣ имъ покривала. За тѣхнитѣ погледи личността не може да има вече примамливи мрѣжи и завѣси. Тѣ знаятъ и дълбоко сж увѣрени, че тѣхната индивидуалност не е освѣнъ тѣхната нисша природа, която употребляватъ като просто сръдство за придобиване опитъ и работа. За по малко напрѣдналитѣ хора, тя може да бжде единъ видъ прѣпятствие, или спжване, но тукъ никога не може да стане подобна грѣшка: да се смѣсва проводника съ *Аза*, който управлява проводника. Причината на това е, че тѣхното съзнание, безъ никакво прѣкъсване, минава не само отъ день на день, но още отъ сществуване въ сществуване. Тѣхнитѣ минали сществувания не прѣдставляватъ миналото имъ.

На подобна висота, душата е тѣй сжщо съзнателна за нисшия небесенъ миръ, както и за своето собствено равнище. Тамъ тя се прѣдставя чрѣзъ деваханния животъ на своитѣ приятели и може да извлѣче всевъзможни ползи. Въ третото подъ-поле и даже въ по-нисшето равнище — на второто подъ поле, тя бива смжтно съзнателна за по-горнитѣ подъполета и не въздѣйствува върху мисль-формитѣ по инстинктивенъ и автоматиченъ начинъ. Но щомъ тя свободно минава къмъ второто подъ-поле, нейното зрѣние става по-ясно. Тогава душата съ радостъ вижда въ мисль-формитѣ проводници, посръдствомъ които тя може да се прояви, въ извѣстни случаи сж много по-ясно отъ колкото другъ пжтъ, чрѣзъ своята личностъ.

Като функционира въ причинното тѣло, посръдъ великолѣпна свѣтлина и сияние на върховното небе, съзнанието на душата сжщеврѣменно е бодро и дѣятелно върху всичкитѣ точки на нисшитѣ подраздѣления, къмъ които се привлича нейното внимание. Душата тѣй сжщо може да въодушевява мисль-форми съ една доброволна енергия, ако желае да ги употреби за просвѣта на своитѣ подобни.

Отъ това равнище, най-възторжното въ менталния миръ, повечето отъ влиянията слизатъ отъ учителитѣ на мждростъта, които работятъ за еволюцията на човѣчеството. Учителитѣ непосредствено въздѣйствуватъ върху душитѣ ни, разсѣиватъ върху тѣхъ вдѣхновение и енергия

и чрезъ помощта си отпечатватъ духовното растене, което развива ума и прѣчиства чувствата. Тѣ сж източникътъ на свѣтлината, гдѣто се черпи гениятъ. Това е всесилната мощъ, управляваща всичкитѣ положени старания; това е свѣтлината на слънцето, изворъ на едничкия центъръ, който блѣщи къмъ всѣко направление; а тѣлата, върху които тя пада усвояватъ всѣко едно по своему. Първорожденитѣ Братя позволяватъ сжщо да падне върху всичкитѣ души свѣтлина и животъ, които тѣ по длъжността разсѣватъ надъ човѣчеството, а всѣкой отъ насъ усвоява това, което е способенъ да усвои. По този начинъ, духовната слава на небесния миръ се съединява, което става на всѣкъждѣ съ славата на услугата, пожертвувана за въ полза на ближния.

Онѣзи, на които менталната еволюция е изпълнена, сж бликащитѣ източници, отъ които душитѣ находящи се въ пжтя къмъ непостижимитѣ върхове, могатъ да черпятъ сили.

Нечовѣшки жители.

При старанията да опишемъ нечовѣшкитѣ жители на менталното поле, ние тутакси се сплзваме при непрѣодолимата мжчнотия, защото приближаващи къмъ седмото небе, за пръвъ пжтъ влизаме въ съприкосновение съ едно поле, на което пространната необхватностъ е козмическа, вслѣдствие на което могатъ да се срѣщнатъ многобройни сжщества, които нашиятъ човѣшки говоръ е неспособенъ да опише. За да не излѣземъ внѣ отъ рамкитѣ на това съчинение, безъ съмнѣние, добрѣ ще сторимъ, да не се занимаимъ съ тѣзи многочислени сжщества, на които кръга на дѣятелността е кознически, а да споменемъ тука само собственитѣ жители на менталното поле на нашата верига. Може би, читателитѣ ни ще си спомнятъ, че въ ржководството „Астрално поле“ прѣдизвѣстихме това и се отказахме да опишемъ сжщества дошли отъ други планети и отъ други планетни вериги. При всичко, че този родъ посѣтители сж малко извѣстни на астралното поле, тѣ сж по-многочислени въ менталното поле, но азъ прѣдпочитамъ да запаза още веднажъ сжщото правило и да не

говоря за тѣхъ повече. И тѣй, достатъчно ще бжде да посвѣтимъ нѣколко реда на елементалната есенция на менталното поле и на разнитѣ категории отъ великото царство *Дява*, което непосредствено принадлежи на него. Крайната неприятностъ при прѣдставянето прѣдъ читателя тѣзи по видимому прости идеи, явно ще докаже колко е за насъ мжчно да се наемамъ за други, много по-сложни.

Елементална есенция.

Споменато е въ едно отъ първитѣ получени писма отъ нашитѣ ръководители адепти, че никой не ще може да разбере природата на първото и второ елементални царства, ако не бжде посвѣтенъ. Отъ горѣизложеното можете си прѣдстави, каква би била прѣчката ако се прѣдприеме едно подобно описание отъ физическото поле! Най-напрѣдъ нека се опитае да формулираме колкото е възможно по-ясно, какво въ дѣйствителностъ е елементалната есенция, защото идеитѣ относително този прѣдметъ често пжти сж много невѣрни, даже и между хора посвѣтени на теософската литература.

Опрѣдѣление.

Думитѣ „елементална есенция“ е име, дадено прѣзъ далечни еволютивни периоди, по-стари отъ монадичната есенция. Тази послѣдня отъ своя страна може да се опрѣдѣли така: Въплътяване въ материята на Божественния животъ, произходящъ отъ втория Логосъ. Всѣки знае, че това въплъщение прѣди да постигне степенята на индивидуализацията, която произвожда причинното човѣшко тѣло, то послѣдователно прѣминава, изпълнявайки длъжностъ на душа, шестѣтъ еволютивни нисши фази—подъ това подразбирамъ: животното, растителното и минералното царство. Докато това въплътяване прѣминава различнитѣ етажи, споредъ обстоятелствата го наричали по-нѣкога животинска, растителна, или минерална монада. Истина е, че тѣзи изражения сж съвършено неумѣстни и несполучливи, защото Божествения животъ е прѣдшествувалъ дълго врѣме прѣди да достигне тази монада и не

само една, но още *многочислени монади*. Терминът е билъ приетъ, за да се изрази тази идея; макаръ че диференсацията на монадичната есенция е почнала отдавна, но тя пакъ не е достигнала точката, отъ която почва индивидуализацията. Когато тази монадична есенция проявява своята енергия въ тритъ голъми елементални царства, прѣдшествуващи минералнитъ царства, тя се нарича „елементална есенция“.

Какъ духътъ се облича.

Прѣди да разберемъ характера на монадичната есенция и начинътъ по който тя се проявява по различнитъ полета, нека послѣдваме хода на духътъ, който докато слиза къмъ нисшитъ полета, сжщеврѣменно се покрива и съ материя. Тука въпроса не се касае за образуването на примитивната материя на различнитъ полета, а за слизането на една еволютивна нова вълна въ материя отдавна сжществуваща.

Прѣди периода който ни занимава сега, тази вълна пълна съ жизненостъ на животъ е слѣдвала прѣзъ безчислени години и врѣмена своята еволюция, при условия които не сме въ състояние да разберемъ; тази вълна, едно слѣдъ друго се е обличала въ многобройни покривала, състоящи отъ атоми, молекули и клѣтки. Но за минутка нека оставимъ на страна началото на тази пространна история, нека се ограничимъ да разгледаме само нейното нисходяще движение въ полета, малко нѣщо по-възприемливи относно човѣшката интелегентностъ, но и несравнено по-възвишени отъ простото физическо равнище.

Когато духътъ прѣбивава на нѣкое поле (малко важи на кое именно поле), въ своя нисходящъ пжтъ, който го влече къмъ материята, той се принуждава отъ непрѣодѣлима сила на собствената си еволюция, да слѣзе на една степенъ по-долу и да прѣмине непосредствено въ по-нисшето поле; за да може да се прояви тамъ, той трѣбва да се облече съ атомичната материя на по-нисшето поле; да си създаде съ тази материя едно тѣло, едно покривало на което той самъ ще бжде душата и вжтрѣшната енергия. Тѣй сжщо, когато духътъ продължава своя нисхо-

дящъ пжтъ, пристигва до едно трето поле, кждѣто трѣбва да се обвие и покрие съ материята на това поле и по този начинъ той става едно сжщество, на което тѣлото бива създадено отъ атомичната материя на разгледаното трето поле. Обаче въдушевляващата това сжщество сила, неговата душа, не е вече духътъ какъвто е билъ на по-висшето поле, гдѣто го намѣрихме. Сега това е духътъ, *плюсъ* атомичната покривка на второто прѣминато подѣ-поле. Духовното излизане достигне ли до четвъртото поле, сжществото става още по-сложно, защото образуваното тѣло отъ съставната материя на четвъртото поле, ще има за душа духътъ облѣченъ вече въ двѣ покривала; т. е., съ атомичната материя на второто и третото поле. Понеже процесътъ на всѣко поле на слънчевата система се повтаря, примитивната сила при достигването си до нашето физическо поле успѣва да се прѣобрази и измѣни до такова непознаваемо състояние, че не е за очудване ако видимъ хора които често пжти не признаватъ ни най-малко нейната духовна природа.

Напримѣръ, нека прѣдположимъ че единъ обикновенъ и неопитенъ ясновидецъ прѣдприеме изучаването на минералната монада, разглеждането на животворната сила, която се намира задъ минералното царство. Въ такъвъ слѣчай, зрѣнието на този ясновидецъ нѣма да отиде подалечъ отъ астралното поле; то даже по всѣка вѣроятность ще излѣзе много погрѣшно, защото за този неопитенъ наблюдателъ въпросната сила ще се покаже като астрална. Ако ли напротивъ единъ напрѣдналъ ученикъ, който туря въ употрѣбление срдѣство отъ по-висока степенъ, се опита, той ще констатира, че това което ясновидеца счита за астрална материя, е атомичната материя на полето, поставена въ движение отъ една сила, идеща отъ атомичната областъ на менталното поле. Другъ още по-силенъ ученикъ ще може да види, че атомичната ментална материя не е друго, освѣнъ единъ проводникъ подложенъ на дѣйствието отъ нѣкой принципъ, живущъ въ най-възвишеното будическо подѣ-поле. Най-послѣ за адепта, будическата материя не е друго, освѣнъ проводникъ на нирванския принципъ. Силата, която пронизва и употрѣбява послѣдователнитѣ покривала е вѣнкашна; тя не е друго, освѣнъ една проява на Божествената сила.

Елементалнитѣ царства.

Елементалната есенция, която намираме по менталното поле, съставлява първото и второто голѣмо елементално царство. Струята отъ Божественъ животъ, като свърши своя възходящъ пжть — прѣбиваването си по будическото поле, обгръща седмото небе и въдушевлява тамъ грамадни пространства съ ментална атомична материя и по този начинъ става елементалната есенция на първото велико царство — това е нейната главна цѣль.

Прѣзъ този периодъ тя не събира атомитѣ въ видъ на молекули, за да се облѣче съ тѣхъ, но ги усвоява посредствомъ привлѣкателността, която упражнява чрезъ силата на едно грамадно свиване. Въ минутата, когато въ своя нисходящъ пжть достигне полето, което сега ни занимава, ние можемъ да си прѣдставимъ тази сила като свършено не привикнала на тѣзи трѣптения и при това неспособна да отговаря на тѣхъ. Но прѣзъ продължение на дългитѣ врѣмена, които прѣкарва по това равнище, тя се научва да се схожда съ тѣхъ.

И въ това именно се състои нейната еволюция — да отговаря на всичкитѣ трептящи бързини, които сж възможни до минутата, когато неусѣтно тя сполучва да въдушеви материята, собствена на това поле и да произведе всевъзможни комбинации по тритѣ равнища „арупа“, слѣдъ което се възвръща на атомическото равнище — но разбира се не вече такава, каквато е била въ началото, а притежаваща въ затаено състояние всичкитѣ придобити способности.

Въ послѣдвация периодъ тя достига до четвъртото ментално подъ поле, т. е. най-високото равнище „рупа“ и заема отъ това подраздѣление материя, за да си състави едно тѣло. Отъ тогава вече тя е менталната есенция на второто царство, изказана най-просто. Колкото повече напредва, тя се облича въ многобройни покривала — тѣла образувани отъ материята на по-нисшитѣ подъ полета, посредствомъ всевъзможни комбинации.

Може би нѣкой да прѣдположи (това ще бжде много естествено) че тѣзи елементални царства, които съществуватъ и функциониратъ по менталното поле, би

трѣбвало да бждатъ много по-напрѣднали въ своята еволюция, отколкото третото ограничено царство на астралното поле, понеже се намиратъ въ едно равнище много по-възвишено. Обаче това не е тѣй. Нека не забравяме че като говоримъ за тази фаза на еволюцията и казваме: *по възвишено поле*, това не значи както другъ пжтъ сме казвали „по-напрѣднало“, напротивъ, това значи „по-малко напрѣднало“. Тука се касае за монадичната есенция, още продължаваща по кривата джгообразната *нисходяща* еволюционна линия. И тѣй, прогреса на елементалната есенция се състои въ това, да се потопи, да се замотае въ материята, а не както казахме по-горѣ, да се повдигне къмъ по-възвишени полета. Ако ученикътъ изгубва отъ погледа си този принципъ, или го злѣ схваща, той ще се намира постоянно прѣдъ смжтна и непонятна аномалия и нѣма да разбере ясно тази еволютивна фаза.

Въ ржководството „Астрално поле“ достаточено обширно се описватъ общитѣ черти на елементалната есенция; всичко което се споменава относително числото за съдържащитѣ подраздѣления въ различнитѣ царства и за тѣхната омайна свойственостъ, да сж чувствителни и повлиявани отъ човѣшката мисль, е сжщо вѣрно за тѣзи небесни равнища. Може би нѣма да бжде излишно да обяснимъ съ нѣколко думи съобщението, което сжществува между седемтѣ хоризонтални подраздѣления на всѣко царство и различнитѣ части на менталното поле. Нека най-напрѣдъ разгледаме първото подъ поле, докато второто и третото подъ полета сж респективно раздѣлени на три части, отъ които всѣко е заето отъ едно елементално подраздѣление. Второто царство отговаря на нисшия небесенъ миръ; неговото най високо подраздѣление отговаря на четвъртото подъ поле, когато петото, шестото и седмото подъ полета се дѣлятъ всѣко едно на двѣ части и биватъ заети отъ остатъка на елементалното царство.

Есенцията и начинътъ на нейната еволюция.

Говорихме доста обширно въ първитѣ страници на това ржководство, за дѣйствието на мисльта върху елементалната есенция и не ще има нужда да се повърнемъ

къмъ тази частъ на труда си. Но не трѣбва да губимъ прѣдъ видъ, че тука есенцията е може би още по-мигновено чувствителна къмъ дѣйствието на мисълта, отколкото на астралното поле. Нашитѣ изслѣдователи сж били винаги поразени отъ нейната извънредна чувствителностъ, при най-лекото ментално допиране. За да оцѣнимъ това свойство съсъ справедлива оцѣнка, трѣбва добръ да разберемъ, че животътъ на елементалната есенция се състои въ начина по който тя отговаря и че неговитѣ успѣхи сж значително подпомогнати отъ начина, който употребяватъ най-напрѣдналитѣ сжщества, подложени на едновременна еволюция, за да прилагатъ въ дѣйствие менталната енергия.

Прѣдположете за минутка, че никоя мисълъ не влияе върху есенцията; тя тогава би имала изгледа на една безформена маса отъ атоми, бързо движущи се въ пространството; тази маса при всичко че е въодушевена отъ чудно силенъ животъ, но тя би напрѣднала малко въ своя нисходящъ пжтъ, или свиване въ материята. Обаче щомъ мисълта да я обгърне, тя става веднага дѣятелна и произвожда хиляди красиви форми върху равнищата „рупа“ или „арупа“. Въ такъвъ случай тя взема вѣнкашностъ на лжчезарни вълни — добавочни образи, непрѣкъснато повтарящи се и по този начинъ тя прогресира. Вѣрка мисълъ, която произхожда отъ тѣзи върховни равнища и се направлява къмъ прѣдметитѣ на този свѣтъ, естествено спущайки се къмъ нисшитѣ области се облича съ тѣхната материя, сжщеврѣмено поставя въ съприкосновение съ тази материя елементалната есенция, отъ която се състои първоначалната ѣ покривка и която лека полека прави тази есенция способна да отговаря на трептенията отъ по-нисшъ разредъ, а съ това значително благоприятствува въ нейната еволюция, или нейното слизане и обвиване въ материята.

Есенцията е тоже крайно чувствителна къмъ музиката, къмъ нейнитѣ великолѣпни излияния за които споменахме и по-горѣ. Великитѣ композитори разсѣватъ тѣзи чудесни мелодии около тѣхъ, по-възвишенитѣ области, когато тѣхното велико върховно дѣло едва почва да се очертава върху нашата жалка земя.

Нека да не забравяме тъй сжщо грамадната разлика, която сжществува между могжеството и величието които отличаватъ *мисълта* върху това равнище и относителната слабостъ на положенитѣ усилия, съ които окрасяваме това име тука. Изобщо нашата мисълъ се ражда въ менталното тѣло, по нисшитѣ ментални равнища и въ своето слизане облича видътъ на елементалната астрална есенция, отговоряща на природата ѝ. Но ако човѣкъ е достатъчно напрѣдналъ, щото неговото съзнание да схожда и се слива съ инстинското *Азъ*, принадлежаще на върховния небесенъ миръ, мисълта му се ражда слѣдъ като първото покривало се е съставило отъ елементалната есенция на по-нисшитѣ равнища на менталното поле. При такива условия мисълта бива много по-нѣжна, по-проницателна и въ всѣко отношение по-дѣятелна. Ако тя се отнася изключително до възвишени прѣдмети, нейнитѣ вибрации могатъ да бждатъ отъ една рѣдка способностъ и тѣ никога не се проявяватъ на астралното поле, но сполучатъ ли да упражнатъ дѣйствието си на тази нисша природа, тѣ правятъ това много по-добрѣ отколкото други вибрации, находящи се по-близо до астралното равнище.

Нека приложимъ този принципъ на слѣдното равнище. Ние виждаме мисълта на *посвѣтениа* да се ражда на будическото поле, надъ менталния миръ; да се облича съ елементалната есенция на по възвишенитѣ небесни области, когато мисълта на адента слиза сжщо, като порой отъ самата Нирвана, въдушевена отъ всесилни и неизчислими енергии на едно сжществуване, което обикновенъ човѣкъ е неспособенъ да разбере.

И тъй, докато нашитѣ знания се увеличаватъ, ние виждаме да се разтилатъ прѣдъ очитѣ ни полета отъ полезна дѣйностъ, все повече и повече обширни, за въ полза на нашитѣ способности и дарби и тогава съзнаваме колко е дѣйствително, че по равнищата толкозъ възвишени и възторжени, единъ само день на трѣскава дѣйностъ, е безъ всѣкакво съмнѣние много по дѣйствителенъ, отколкото една неуморна работа въ продължение на цѣли хиляди години по физическото поле.

Животното царство.

Животното царство на менталното поле се прѣставлява отъ двѣ голѣми подраздѣления. Въ нисшия небесенъ миръ ний намирахме групи души, около които се прѣврзватъ по-голѣмата частъ отъ животнитѣ, а въ третото подъ-поле причиннитѣ тѣла на животнитѣ сравнително малочислени, вече сж индивидуализирани. Трѣбва да кажемъ че тѣзи послѣднитѣ не сж вече съвсѣмъ животни. Въ нашата епоха, само тѣ ни позволяватъ да изучимъ причинното имъ тѣло, едва оформено, прѣди започването на какво и да е растене. Тѣ не прѣдставляватъ освѣни слаби цвѣтни слѣди, които сж знакове на раждащитѣ се качества и тѣхнитѣ първи трѣптения.

Слѣдъ своята както физическа, тѣй и астрална смъртъ, индивидуализираното животни се наслаждава обикновено въ нисшия небесенъ миръ, на едно твърдѣ дългосъществуване, често пжти подобно на една дрѣмка; неговото съществувание прилича на онова, което човѣшкото същество чувствува, когато пристига на подобно равнище, но менталната му дѣйность е несравнено по-слаба. Безъ да притежава едно опрѣдѣлено съзнание, неговитѣ мисль-форми го обкржжаватъ постоянно; образитѣ на неговитѣ приятели отъ земния животъ сж постоянно присѣтствуващи около него; то ги вижда такива, каквито ги е виждало въ тѣхнитѣ приятни и щастливи земни часове. То чувствува една доста силна и безкористна любовь, вслѣдствие на която съставлява образъ на любимо същество и бива способно да възбуди въ него чувство и да прѣдизвика отговоръ. Отъ това се получава резултатътъ, че покровителствуванитѣ животни, които обсипваме съ милвания и грижи, могатъ въ замѣна да упражнятъ върху нашата еволюция едно слабо, но неоспоримо дѣйствие.

Когато индивидуализираното животни се обвива въ причинното си тѣло и чака минутата когато колелото на еволюцията въ своя ходъ пристигне до него и прѣдстави на неговата възприемливостъ едно човѣшко примитивно въплѣщение, то сѣкашъ че изгубва всѣко съзнание за вънкашнитѣ прѣдмети, като потъне въ единъ видъ блажено мечтание въ дълбоко спокойствие и самодоволство.

Но отъ всичко това вътрѣшното му развитие не прѣстава, макаръ че за насъ това е непоносимо и не сме въ състояние да разберемъ природата му. Има едно неоспоримо доказателство, че за всѣко сщщество достигнало до небесния миръ, стига само да е достигнала човѣшката еволюция, или пакъ се готви да я остави подиръ себе си, небесното прѣбиване прѣдставлява най-възвишено щастие, което може да се почувствува и възприеме.

Деваси или ангели.

Слабостта на човѣшкия говоръ не ни позволява да опишемъ подробно тѣзи чудесни сщщества. Читателтъ въ ржководството ни „Астрално поле“ ще намѣри приблизително всичко, което знаемъ за тѣхъ. Но за онѣзи, които не притежаватъ това ржководство ще повторимъ общитѣ разсждения, които посвѣтвяваме на тѣзи сщщества.

Най-високата система отъ еволютивнитѣ, както и специалността по съобщението съ земята, е системата на сщществата, нарѣчени отъ индуситѣ „Девасъ“ или ангели, синове Божии и пр.

Изобщо тѣзи сщщества можемъ да считаме като царство, което непосредствено слѣдва човѣшкото царство, но съ една значителна и важна разлика. Ако еволюцията, посрѣдствомъ пжтя на човѣшкото царство е единствената, която е възможна и за животното, човѣкътъ като достигне равнището на Asekha, или на свършенъ адептъ, той се намира прѣдъ много срѣдства и начини за напредъкъ и между другото, прѣдъ великата еволюция Девасъ (гл. Les Aides invisibles: невидимитѣ помагачи).

Въ ориенталската литература думата „Дева“ често пжти се употрѣблява много неопрѣдѣлено и се отнася за всичкитѣ почти нечовѣшки сщщества и толкова се злоупотрѣблява съ тази дума, че понѣкога терминтъ се прилага на духовни най-възторжени сили, както на „природни духове“ или: „изкуствени елементали“. Тука нѣма да опишемъ това име освѣнъ на Иерархията, на която въ тая минута разглеждаме великолѣпната еволюция.

При всичко че тѣзи ангели се съобщаватъ съ нашата земя, тѣ не се ограничаватъ само въ нея. Напро-

тивъ:—цѣлокупността на нашата верига на седемтъ миро-
ве, за тѣхъ сж като единъ само миръ; тѣхната еволюция се
урежда по една грандиозна система, състояща отъ седемъ
вериги. До тука тѣхнитѣ войски се намиратъ събрани
между други човѣчества, принадлежащи тѣи сжцо на
нашата слънчева система; отъ тѣзи човѣчества едни стоятъ
по-ниско отъ насъ, други сж по-възвишени отъ насъ.
Причината на това е че едно много ограничено число
хора или души сж достигнали доста високо за да мо-
гатъ да заминатъ въ царството „Девасъ“. Отъ друга
страна, много вѣроятно е че изъ между многочисленитѣ
класове на Девасъ има едни, които никога не сж заминали
въ врѣме на своята еволюция, нито прѣзъ едно човѣ-
чество подобно на нашето.

Отъ всичко горѣизложено още не можемъ да си
съставимъ една ясна и точна идея за това, което сж тѣ
дѣйствително, но цѣльта на тѣхната еволюция е безъ съм-
нѣние много по-възвишена отколкото нашата. Съ други
думи, понеже цѣльта на нашата човѣшка еволюция се съ-
стои въ повдигане на едно по-високо стъпало адепта
Azekha, прѣди свършека на седмото колѣло, онѣзи по-
между насъ, които сполучатъ една еволюция подобна
на онази на Деваситѣ, иматъ за цѣль да издигатъ
сжщеврѣменно много по-високо най-напрѣднатитѣ редове
по между си. Както за тѣхъ, тѣи и за насъ, търпеливиятъ
пионеръ се прѣдставлява единъ пжтъ много стрѣменъ но
по-краткъ, водящъ къмъ върхове още по-свѣтли и бо-
жествени.

Кои сж сждбинитѣ къмъ които се направляватъ Де-
васитѣ? Относително тази точка ние не можемъ, освѣнъ
да измислюваме разни прѣдположения.

Иерархия.

Тритѣ велики нисши подраздѣления, особено като
почнемъ отъ най-ниското се наричатъ Kamadévas, Rou-
radévas и Agouradévas. Тѣзи названия бихме могли да прѣ-
ведемъ съ съотвѣтнитѣ думи: Ангелъ на астралния миръ,
на нисшия небесенъ свѣтъ и на висшия небесенъ миръ.
Както тука долу нашето обикновено тѣло, което

би могло да бжде и най-ниското, е физическото тѣло, тъй сжщо обикновеното тѣло на единъ Камадевасъ е астралното тѣло. Този Дѣва прѣдставлява доста добръ, това което ще бжде човѣчеството, когато достигне планетата Н., която занимава едно астрално тѣло. Той остава това тѣло въ едно ментално и заминава къмъ по-горното поле, както бихме направили и ние за да употребимъ астралното си тѣло. Тъй сжщо единъ Роурадѣва ще има за обикновено тѣло ментала, защото живѣе по четиритѣ равнища „roupas“ на менталното поле. Що се отнася до Аroupадѣва, той принадлежи на тритѣ най-високи равнища на това поле; за него най-тѣжкото тѣло е причинното тѣло. Надъ Арупадевасъ сжществуватъ още други четири голѣми класа, които съставляватъ една часть отъ сжщото царство; тѣ взаимно занимаватъ четиритѣ висши полета на нашата слѣнчева система. Най-послѣ още по-горѣ и далечъ отъ царството на деветѣ дохождатъ легионитѣ на планетнитѣ духове. Но изучването на сжщества тъй възвишени и възторжени не може да намѣри мѣсто тука.

Всѣко едно отъ двѣтѣ главни раздѣления, които за обиталище иматъ менталното поле, се подраздѣлятъ на многочислени класа. Само трѣбва да кажемъ, че тѣхното сжществуване е по всѣко отношение толкозъ далечно отъ нашето, че за излишно смѣтаме да влѣземъ и въ най-малки подробности. Нѣмаме възможность да изложимъ всичко подробно, за да се разбере добръ впечатлението, което сж получили изслѣдвателитѣ, освѣнтъ като цитирамъ буквално думитѣ на одного отъ нашитѣ другари, въ епохата, когато се изпълняваше това изслѣждане: — Чувствамъ се извънмѣрно възбуденъ, възторженъ отъ едно славно и неописуемо съзнателно явление! Но колко впечатлението е странно! То е толкозъ различно, толкозъ *неподобно* отъ всичко, което знаемъ тука долу, толкова странно, чуждо и непонятно на всѣки чевѣшки опитъ, че да се опитамъ да го изкажа съ думи би било абсолютно невъзможно и безполезно!“

Тъй сжщо би било излишно по нашето физическо поле ако поиска човѣкъ да опише тѣзи можщи сжщества, защото тѣхната вѣнкашность се трансформира при

всѣка една промѣна на тѣхнитѣ мисли. Споменахме и по-горѣ за великолѣпното и мощната сила на дивниятъ изразъ отъ тѣхнитѣ цвѣтни и свѣтли разкази. Тѣй сѣщо въ описанието си за човѣшкитѣ жители, които се срѣщатъ по менталното поле, въ много страници се излага, че при извѣстни условия възможно е за хора активно съзнателни по това поле, да се ползуватъ съ мждри уроци отъ Dévas. Нека читателтъ си припомни, че единъ Déva, като въодушевява образа на единъ ангелъ, създаденъ отъ хористъ прѣзъ небесния му животъ, прѣдава на дѣтето звукове въодушевени съ такава тържественостъ, каквато никоя земна музика не може да произведе. Въ единъ другъ случай Dévas сж указали голѣмъ интересъ и помощъ съ своитѣ планетни влияния, въ еволюцията на единъ астрономъ.

Dévas-итѣ, може да се каже, по отношение къмъ *духоветѣ на природата* сж това, което сж човѣцитѣ къмъ животнитѣ, но съ една по-висока степенъ отъ колкото ние къмъ животното царство. Животното не може да сполучи да се индивидуализира, освѣнъ слѣдъ като съжителствува съ човѣка. Тѣй сѣщо единъ *природенъ духъ* не може нормално да се въплѣти и индивидуализира, освѣнъ ако се прѣвърже по аналогиченъ начинъ къмъ сжщества, принадлежащи къмъ иерархията на Dévas-итѣ.

Съ една дума, ясно се разбира че всичко което може да се каже за тази обширна ангелска еволюция, не изказва друго, освѣнъ едно повърхностно докосване до грамадния прѣдмѣтъ. Длъжностъ е на всѣки читателъ да се старае да придобие знания по-сериозни, посрѣдствомъ които да бжде съзнателенъ по тѣзи върховни полета. Показанията, които прѣдшествуватъ сж едно слабо и малко удовлетворяваще чертание на прѣдмета, обаче това може би ще даде една идея макаръ и ограничена, за многочисленитѣ помощници съ които докато човѣкъ на прѣдва, ще влѣзе въ съобщение. Може би, тѣзи знания ще покажатъ какъ всѣко горѣщо желание става възможно за човѣка, посрѣдствомъ развитието на своитѣ способности прѣзъ течението на своя възходящъ пжтъ къмъ по-висшитѣ минове, а това ще бжде повече отъ

удовлетворително, благодарение на прѣдразположенията пълни съ грижливостъ прѣдприети чрѣзъ природния законъ за въ негова полза.

Изкуствени жители.

Върху тази частъ на нашия трудъ ще посвѣтимъ само нѣколко реда. Менталното поле е още по-населено, отколкото астралното, съ изкуствени елементали, създадени за едно твърдѣ кратко сществуване, посрѣдствомъ мисълта на неговитѣ жители. Ако обърнемъ строго внимание, ще видимъ че много по-грандиозна и по-могща е тази мисълъ по менталното равнище, произлѣзла не само отъ човѣци, облѣчени или не съ едно тѣло, но още отъ Деваситѣ и отъ други сщества слѣзли отъ по-висши полета; отъ всичко това ние ще разберемъ, че не трѣбва да прѣувеличаваме значението и влиянието на изкуственитѣ сщества, за които споменахме погорѣ. За излишно считамъ да разискваме повторно въпроси разгледани и разисквани въ по-първото ржководство; искамъ да кажа: да докажемъ произлѣзитѣ дѣйствия отъ човѣшката необходима нужда да се констатира грижливо. Доста обширно сме говорили за разликата, която отличава резултатитѣ на менталната енергия по равнищата „рупа“ и „арупа“, за да се разбере начина по който се създава изкуствениятъ елементалъ на менталното поле и да се създаде една извѣстна идея за безконечното разнообразие на тѣзи прѣходящи и ефемѣрни сщества, създадени по този начинъ; отъ друга страна да се разбере тѣй сжщо грамадното значение и важностъ на полученитѣ резултати, посрѣдствомъ тѣхното използване. Адепитѣ съ своитѣ посвѣгени послѣдователи постоянно ги употребляватъ. Нека още прибавя че изкуствениятъ елементалъ, създаденъ отъ такива могщи сщества, бива едно много по-трайно сщество и пропорционално много по-силно отъ колкото всичкитѣ тѣхни еднородни сили на астралното поле.

Заклучение.

Какъ може човѣкъ да прочете горнитѣ страници, безъ да признае съ съжаление абсолютния недостигъ на нашитѣ писателски дарби и безнадеждната неспособностъ на нашитѣ старания да прѣдадемъ съ човѣшки думи неописуемата лжечезарностъ на небесния миръ? Едно подобно дѣло може да се каже че ще бжде единъ безжизненъ и жалкъ опитъ по своето несъвършенство, но за това не ще ли бжде по-добрѣ да се задоволимъ съ малкото, при отсъствието на всѣкакви други описания? Може би този опитъ да позволи на читателя да си състави една слаба идея за задгробния животъ и макаръ че слѣдъ като придобие това свѣтло блажено жилище, неговитѣ надежди ще бждатъ напълно удовлетворени и нѣма тогава да съгледа непълнотата на свѣдѣнията събрани и използвани отъ него.

Човѣкъ какъвто е настоящата минута, прѣзъ тази епоха събира въ себе принципитѣ принадлежащи на двѣ повисши полета, даже по-високо стоящи и отъ менталното поле, защото той тука се прѣдставлява отъ своя Буди по полето, което по тази именно причина наричаме будическо поле, а чрѣзъ своята Атма, т. е. чрѣзъ своята Божествена искра, се прѣдставлява по третото поле на Слънчевата система, изобщо наречано Нирванно поле. У обикновения човѣкъ, тѣзи висши принципи тѣй да се каже, още не сж почнали да се развиватъ. На тѣзи висши полета съотвѣствуватъ други още по-мжчноописуеми отъ колкото менталното поле. Нека споменемъ и това, че принципитѣ на будическото поле се изгубватъ въ пространството; тамъ човѣкъ вижда съзнанието си да се разширява до една точка, гдѣто може да реализира не вече теоретически, но чрѣзъ най-позитивенъ и практически начинъ и опитъ, какъ съзнанието на своитѣ подобни се съдържа въ своето собствено съзнание. Той чувствува, познава, прѣживява съ особена симпатия всичко, което се намира въ тѣхната душа, защото дѣйствително тя е една часть отъ неговата душа. По Нирванното поле той прави още една стѣпка напредъ; констатира че неговото собствено съзнание и съзнанието на

своитѣ подобни сж едно и сжщо нѣщо, стрѣмяще се къмъ едно още по-върховно направление, защото тѣ сж истинскитѣ образи на съзнанието на Логоса, но безкрайно обширни. Отъ него всички черпятъ движението, животътъ и сжществуването. Тѣй сжщо както капката на росата кога се слива съ бистрата вода на океана, като че ли произвожда едно обратно дѣйствие; като че океанътъ се влива въ капката, която пръвъ пжтъ разбира че самата тя е цѣлиятъ океанъ, а не вече частичка отъ неговитѣ води.

Това е странно, парадоксално, невѣроятно *твърдение дадено намъ*, — съвършено неразбираемо, не приемливо по своята външность *невъзможно*, но въпрѣки това то е съвършено вѣрно!

Сжществува една истина, която не сме въ състояние да схванемъ. Въ Нирванното блаженство не трѣбва да търсимъ нито пустотата, нито Неанта, както извѣстно число нѣвежи хора прѣдполагатъ, но една дѣйность хиляди пжти по-силна, по-дѣйствителна. Колкото повече се издигаме по стжпалата на природата, толкозъ повече полета на безпрѣдѣлна дѣйность се разширяватъ прѣдъ нашитѣ очи; толкозъ повече нашата работа за въ полза на другитѣ расте и се прѣдставяатъ разни благоприятни случаи за благотворна дѣйность. Безконечната мждрость и могжщество сж синонимни на безконечни способности, посвѣтени за въ полза на човѣчеството, защото тѣ подлежатъ на една безконечна любовь.

Грѣшки, що бъркатъ на мисълта:

страница, редъ	печатано:	чети:
13 — 33	изтодникътъ —	източникътъ
14 — 10	прѣдстава —	прѣстава
17 — 19	свѣлина —	свѣтлина
25 — 19	ядента —	адепти
33 — 12	Нирнанакаясъ —	Нирвана
34 — 32	съ —	сж
35 — 40	Ето го —	Егото
43 — 31	осждимъ —	обсждимъ
47 — 22	познаемъ —	запознаемъ
54 — 31	халейдоскопъ —	калейдоскопъ
56 — 2	гарантира —	гарантирана
63 — 8	инпултивно —	интултивно
74 — 33	плотиворѣчия —	противорѣчия
84 — 14	царска —	царската
” — ”	парирода —	природа
95 — 27	адента —	адента
98 — 26	единъ —	по единъ
100 — 10	хорастъ —	хориста

Забѣлѣжка: На страница 7 се споменаватъ глобуситѣ на нашата планетна система, тѣ сж: Меркури (E.), Венера (B.), Земята (D.), Марсъ (C.), Юпитеръ (F.), Сатурнъ (G.), Уранъ (A.)
 На страница 99 редъ 5 означената съ H планета е Юпитеръ (F.).

У редакцията на сп. „РОДИНА“ се намиратъ за проданъ слѣднитѣ книги :

Ламермурската невѣста, романъ отъ Валтеръ Скотъ.
Цѣна 3 лева 50 ст.

Умств но и нравствено саморазвитие, отъ В. Чанингъ. Цѣна 60 ст.

Архиологически бѣлѣжки въ Цариградъ, отъ Я. Гяуровъ. Цѣна 30 ст.

Европа въ деветнадесетия вѣкъ, отъ Д-ръ Х. П. Джджосонъ. Цѣна 2.50 лева.

Разпятието на Филипъ (тронгъ, повѣсть отъ Charles M. Sheldon. Цѣна 1 левъ.

Къмъ центра на земята, геологически романъ, отъ Жюль Вернъ. Цѣна 2 лева.

Македонска Швейцария и нейното състояние подъ турцитѣ, отъ А. Хр. Цѣна 20 ст.

Астрономия за жени, отъ К. Фламарионъ. Цѣна 2.50 лв.

Япония и Корея, отъ В. Фромъ. Цѣна 1.50 лева.

Маджурия, отъ Н. И. Сувиоровъ. Цѣна 1 левъ.

Рихардъ Вагнеръ, (биография). Цѣна 80 ст.

Пробуждане, (шеса) отъ В. Узуновъ. Цѣна 70 ст.

Българската тѣжна поезия, отъ Г. Славомирски.
Цѣна 1.50 лева.

Хълмъ отъ Н. С. Дяковъ. Цѣна 1 левъ.

Градътъ на прокѣжениятъ краль, отъ Емилио Салгари. Цѣна 1 левъ.

По слѣдитѣ на смъртъта, стихове отъ бойното поле отъ Божидаръ. Цѣна 30 ст.

Раятъ — Меслов ягъ мигъ отъ К. У. Легбитръ.
Цѣна 1 левъ.

Научнитѣ основи на спиритизма, отъ проф. А. Н. Аксѣковъ (подвързана). Цѣна 3.50 лева.

Духътъ К ти Кингъ, отъ Единъ Адептъ. Цѣна 1 лв.

Мѣколко яв ения отъ материализация, отъ проф. Карлъ Рише. Цѣна 30 ст.

Лѣчебната вѣра, отъ проф. Ж. М. Шарко. Цѣна 30 ст.

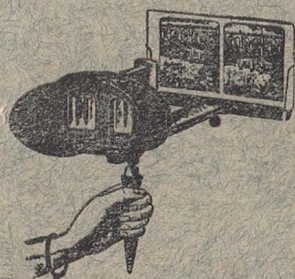
Защо повѣрвахъ на мистицизма отъ Ани Безантъ.
Цѣна 50 ст.

Магията въ Индия, Цѣна 30 ст.

Спиритизмътъ, отъ Дюкторъ Дюсаргъ. Цѣна 60 ст.

Списание „Видѣлина“, год абонаментъ 3 лева.

Горнитѣ книги доставлява Т. И. Бъчваровъ, ул. Опълченска 67 София.

ПОМАГАЛО

при възпитание на дѣцата
за всѣки домъ и училище.

Едно отъ най-добритѣ по-
магала при образованието
и възпитанието на дѣцата
безспорно, е стереоско-
пътъ съ хубави гледки
изъ природата.

Това, което не може да се получи отъ обикновената фотогра-
фия, релефътъ и переспективата въ гледкитѣ, се добива само
чрѣзъ стереоскопътъ. Една добра стереоскопична гледка, ви-
дѣна прѣзъ стереоскопъ ви дава илюзия на самата дѣйстви-
телностъ. Прѣзъ стереоскопа вие виждате природата жива, такава,
каква о е въ сѣщина.

Редакцията на списанието „РОДИНА“, ржководена отъ идеята
да популяризира хубоститѣ на българската природа, е издала
слѣднитѣ 20 картини за стереоскопъ:

1. Общъ изгледъ отъ София.	11. Пиростията при Казанлъкъ.
2. Пам. „Царь Освободителъ“	12. Моста надъ р. Олу-дере при
3. Боянскиятъ водопадъ, Витоша	Харманлий.
4. Рилскиятъ манастиръ.	13. Желѣзопътниятъ остъ при
5. Изгледъ отъ Елли-дере,	Т.-Сейменъ.
Чепино.	14. Рѣка Тунджа при Ямболъ.
6. Скалата „Конска глава“ —	15. Индустр учил. въ ливень.
Елли-дере.	16. Бургаското пристанище.
7. Село Лѣджане, Чепино	17. Рѣка Янтра при Търново.
8. Изгледъ отъ гр. Пловдивъ.	18. Старини при гр. Орѣхово
9. Новата гара въ Пловдивъ.	19. Кудата „Баба Вида“ —
10. Крѣпостта на царь Асѣвъ	Видинъ.
II въ Станимака.	20. Скали при Бѣлградчикъ.

Министерството на Народното Про въщение съ окръжно
№ 432 отъ 13.1.1911 г. прѣпорѣчва горнитѣ картини на
г. г. директоритѣ на гимназиитѣ, прогимназиитѣ, педаго-
гическитѣ училища и окръжнитѣ училищни инспектори.

Цѣната на горнята серия — 20 картини е 5 лева

Единъ американски алуминиевъ стереоскопъ
струва 5 лева.

Порѣчкитѣ се адресиратъ до ред. издателя на сѣ.
„Родина“, Т. И. БЪЧВАРОВЪ ул. Опълчен-
ска, 67 — София.